

KELTEPE DAĞ PLANLAMA RAPORU

Aralık 2020 / Karabük

KELTEPE DAĞ PLANLAMA RAPORU

ARALIK 2020 / Karabük

RAPORUN KAPSAMI

Bu araştırma raporu, Keltepe Kayak Merkezi odaklı turizm amaçlı doğal kaynak değerlerine dayanan Keltepe Dağ Planlaması ve Alternatif Etkinliklerin Araştırılması amacıyla hazırlanmıştır. Özellikle Keltepe-Eğriova Havzası'ndaki 14 köyü içeren araştırma raporu yöredeki doğal kaynak değerlerinin çeşitli turizm amaçlarına yönelik olarak planlamalar içermektedir. Ayrıca yöre köylüleri ile Odak Grup Toplantıları yapılarak yöre için en uygun doğa temelli turizm etkinliklerinin belirlenmesi gerçekleştirilmiştir. Bu toplantılarda köylülerin yaşam biçimleri, tarım ve hayvancılık açısından üretim şekilleri, Keltepe Kayak Merkezi turizminden talep ve beklentileri ortaya çıkarılmıştır. Araştırma raporu çerçevesinde 16 adet turizm aktivitesi belirlenerek bunlardan öne çıkanlara yönelik ekonomik analizler (Fayda Masraf Oranı, Net Bugünkü Değer ve İç Karlılık Oranı) gerçekleştirilmiştir.

Araştırma raporunda Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı (BAKKA) tarafından daha önce hazırlanmış olan yöre ile ilgili turizm raporu, master plan raporu gibi kaynaklardan da yararlanılmıştır.

HAKLAR BEYANI

Bu rapor, yalnızca ilgililere genel rehberlik etmesi amacıyla hazırlanmıştır. Raporunda yer alan bilgi ve analizler raporun hazırlandığı zaman diliminde doğru ve güvenilir olduğuna inanılan kaynaklar ve bilgiler kullanılarak, yatırımcıları yönlendirme ve bilgilendirme amaçlı olarak yazılmıştır. Raporadaki bilgilerin değerlendirilmesi ve kullanılması sorumluluğu, doğrudan veya dolaylı olarak, bu rapora dayanarak yatırım kararı veren ya da finansman sağlayan şahıs ve kurumlara aittir. Bu rapordaki bilgilere dayanarak bir eylemde bulunan, eylemde bulunmayan veya karar alan kimselere karşı Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı sorumlu tutulamaz.

Bu raporun tüm hakları Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı'na aittir. Raporunda yer alan görseller ile bilgiler telif hakkına tabi olabileceğinden, her ne koşulda olursa olsun, bu rapor hizmet gördüğü çerçevenin dışında kullanılamaz. Bu nedenle; Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı'nın yazılı onayı olmadan raporun içeriği kısmen veya tamamen kopyalanamaz, elektronik, mekanik veya benzeri bir araçla herhangi bir şekilde basılamaz, çoğaltılamaz, fotokopi veya teksir edilemez, dağıtılamaz, kaynak gösterilmeden iktibas edilemez.

KÜNYE

Yayın adı	: Keltepe Dağ Planlaması ve Alternatif Etkinliklerin Araştırılması
Yayının konusu	: Keltepe Dağ Planlaması ve Alternatif Etkinliklerin Araştırılması Raporu
Sayfa sayısı	:
Basım adedi	:
ISBN	:
Yayına hazırlayanlar	:
Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı (BAKKA)	Karabük Üniversitesi Orman Fakültesi Orman Mühendisliği Bölümü
Sakin EREN	Doç. Dr. Ufuk COŞGUN
Özkan İRKEN	Prof. Dr. İzzet ACAR
Halil KÖROĞLU	Doç. Dr. Cumhur GÜNGÖROĞLU
	Dr. Öğr. Üyesi Damla YILDIZ
	Dr. Öğr. Üyesi Kamil SARP KAYA
	Orm. Yük. Müh. Selma COŞGUN

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	4
TABLolar DİZİNİ	6
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	7
YÖNETİCİ ÖZETİ	10
I. GİRİŞ.....	13
II. MATERYAL VE YÖNTEM	18
2.1. Materyal.....	18
2.2. Yöntem	18
III. BULGULAR VE TARTIŞMA	22
3.1. Demografik Yapı	22
3.2. Turizm Temelli Tarımsal Yapı ve Potansiyeli	24
3.2.1. Turizm Amaçlı Tarımsal Yapıda Antep Fıstığının Yeri	24
3.3. Bölge Köylerinde Turizm Amaçlı Tarımsal Yapı	25
3.4. Turizm Amaçlı Doğal Kaynak Değerlerinin Araştırılması	34
3.4.1. Karaağaç Köyü.....	34
3.4.2. Sipahiler Köyü	39
3.4.3. Kahyalar Köyü	44
3.4.4. Salmanlar Köyü	47
3.4.5. Şenler Köyü	49
3.4.6. Gölören Köyü.....	51
3.4.7. Akören (Kale) Köyü	52
3.4.8. Demirciler Köyü	53
3.4.9. Yeşiltepe Köyü.....	54
3.4.10. Saitler Köyü.....	54
3.4.11. Düzçam Köyü	54
3.4.12. Güneşli Köyü.....	58
3.4.13. Kadıköy	60
3.4.14. Ödemiş Köyü.....	61
3.5. Araştırma Alanına Yönelik Ekonomik Analizler	63
3.5.1. Çadırlı Kamp Alanları Ekonomik Analizi	63
3.5.1.1 Fayda/Masraf Oranı	64
3.5.1.2 Net Bugünkü Değer.....	66
3.5.1.3 İç Karlılık Oranı	67

3.5.2. Mokamp Alanları Ekonomik Analizi.....	68
3.5.2.1 Fayda/Masraf Oranı.....	69
3.5.2.2 Net Bugünkü Değer.....	70
3.5.2.3 İç Karlılık Oranı.....	70
3.5.3. Piknik Alanları Ekonomik Analizi.....	72
3.5.3.1 Fayda/Masraf Oranı.....	72
3.5.3.2 Net Bugünkü Değer.....	73
3.5.3.3 İç Karlılık Oranı.....	73
3.5.4. Eğriova Göleti Ekonomik Analizi.....	75
3.5.4.1 Fayda/Masraf Oranı.....	75
3.5.4.2 Net Bugünkü Değer.....	76
3.5.4.3 İç Karlılık Oranı.....	78
3.6. Keltepe-Eğriova Havzası'nın SWOT Analizi.....	79
IV. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	81
V. KAYNAKLAR.....	87
EKLER.....	88

TABLolar DİZİNİ

Tablo 1. Keltepe-Eğriova Bölgesi Köyler ve Alanları	18
Tablo 2. Keltepe-Eğriova Bölgesindeki Köylerin Cinsiyete Göre ve Toplam Nüfus Sayıları.....	22
Tablo 3. Keltepe-Eğriova Bölgesindeki Köylerin Yaş Durumuna Göre Nüfusları.....	23
Tablo 4. Keltepe Bölge Köyleri Bitkisel Üretim Deseni (%).....	26
Tablo 5. Keltepe-Eğriova Bölgesi Köyleri Tarımsal Arazi Varlığı (da)	28
Tablo 6. Keltepe Bölgesi Köyleri Büyükbaş ve Küçükbaş Hayvan Varlığı (Adet)	32
Tablo 7. Çadırli Kamp Alanı Proje Maliyetleri.....	64
Tablo 8. Çadırli Kamp Alanı Giderleri.....	64
Tablo 9. Çadırli Kamp Alanı Fayda Masraf Oranı Hesabı.....	65
Tablo 10. Çadırli Kamp Alanı Net Bugünkü Değer Hesabı.....	66
Tablo 11. Çadırli Kamp Alanı İçin İç Karlılık Oranı	67
Tablo 12. Mokamp Alanı Proje Maliyetleri	68
Tablo 13. Mokamp Alanı Giderleri.....	68
Tablo 14. Mokamp Alanı Fayda Masraf Oranı Hesabı	69
Tablo 15. Mokamp Alanı Net Bugünkü Değer	70
Tablo 16. Mokamp Alanı İç Karlılık Oranı.....	71
Tablo 17. Piknik Alanı Fayda Masraf Oranı Hesabı	72
Tablo 18. Piknik Alanı Net Bugünkü Değer Hesabı.....	73
Tablo 19. Piknik Alanı İç Karlılık Oranı Hesabı.....	74
Tablo 20. Eğriova Göleti Fayda Masraf Oranı Hesabı.....	76
Tablo 21. Eğriova Göleti Net Bugünkü Değer Hesabı.....	77
Tablo 22. Eğriova Göleti İç Karlılık Analiz Hesabı.....	78
Tablo 23. Keltepe – Eğriova Bölgesinin SWOT Analizi	80

TABLolar DİZİNİ

Tablo 1. Keltepe-Eğriova Bölgesi Köyler ve Alanları	18
Tablo 2. Keltepe-Eğriova Bölgesindeki Köylerin Cinsiyete Göre ve Toplam Nüfus Sayıları.....	22
Tablo 3. Keltepe-Eğriova Bölgesindeki Köylerin Yaş Durumuna Göre Nüfusları.....	23
Tablo 4. Keltepe Bölge Köyleri Bitkisel Üretim Deseni (%).....	26
Tablo 5. Keltepe-Eğriova Bölgesi Köyleri Tarımsal Arazi Varlığı (da)	28
Tablo 6. Keltepe Bölgesi Köyleri Büyükbaş ve Küçükbaş Hayvan Varlığı (Adet)	32
Tablo 7. Çadırli Kamp Alanı Proje Maliyetleri.....	64
Tablo 8. Çadırli Kamp Alanı Giderleri.....	64
Tablo 9. Çadırli Kamp Alanı Fayda Masraf Oranı Hesabı.....	65
Tablo 10. Çadırli Kamp Alanı Net Bugünkü Değer Hesabı.....	66
Tablo 11. Çadırli Kamp Alanı İçin İç Karlılık Oranı	67
Tablo 12. Mokamp Alanı Proje Maliyetleri	68
Tablo 13. Mokamp Alanı Giderleri.....	68
Tablo 14. Mokamp Alanı Fayda Masraf Oranı Hesabı	69
Tablo 15. Mokamp Alanı Net Bugünkü Değer	70
Tablo 16. Mokamp Alanı İç Karlılık Oranı.....	71
Tablo 17. Piknik Alanı Fayda Masraf Oranı Hesabı	72
Tablo 18. Piknik Alanı Net Bugünkü Değer Hesabı.....	73
Tablo 19. Piknik Alanı İç Karlılık Oranı Hesabı.....	74
Tablo 20. Eğriova Göleti Fayda Masraf Oranı Hesabı.....	76
Tablo 21. Eğriova Göleti Net Bugünkü Değer Hesabı.....	77
Tablo 22. Eğriova Göleti İç Karlılık Analiz Hesabı.....	78
Tablo 23. Keltepe – Eğriova Bölgesinin SWOT Analizi	80

YÖNETİCİ ÖZETİ

Araştırma; Keltepe bölgesinin doğa kaynaklı turizm potansiyelinin belirlenmesi, yörede yapılabilecek turizm aktivitelerinin tüm yıla yayılacak şekilde düzenlenmesi sağlamak için yapılmıştır. Turizm faaliyetlerinin yerine getirilebilmesi amacıyla çalışma alanı sınırları tanımlanmıştır. Buna göre, toplam 18.672, 83 ha alandan oluşan Keltepe-Eğriova Havzası 14 köy içermekte, bunların 4'ü Eğriova havzasında, 10 tanesi de Keltepe havzasında bulunmaktadır.

Bu araştırmanın amaçları; Keltepe-Eğriova bölgesinin doğa kaynaklı turizm potansiyeli açısından değerlendirilmesi, yöre halkının turizme katkısının araştırılması, yöresel ürünlerin tespit edilerek turizme kazandırılması, turizm aktivitelerinin tüm yıla yayılmasının yanı sıra tüm bölgeye de yayılmasını sağlamaktır.

Çalışma literatür ve alan değerlendirmeleri olmak üzere iki aşamada gerçekleştirilmiştir. Birinci aşamada büroda; köylerdeki vatandaşlarla yapılacak odak grup toplantılarında yararlanılacak yarı yapılandırılmış soru formları oluşturulmuştur. Ayrıca köy geneli için yararlanılacak muhtar, köylü erkek ve kadın soru formları oluşturulmuştur. Bu soru formları alanda kontrol edilerek köylerde uygulanmıştır. Çalışma sürecinde köylerin Covid19 nedeniyle karantinaya alınması görüşmelerin sürdürülmesini güçleştirmiştir. Köy muhtarı ve köylülerle yapılan görüşmelerde ise köyün sahip olduğu doğa bazlı turizm etkinliklerin nerelerde gerçekleştirilebileceği yönünde görüşler elde edilmiştir.

Alan çalışmaları olarak; köylüler tarafından belirtilen kaynak değerler yerinde görülerek çadırılı kamp ve mokamp alanları, kaya tırmanış noktaları, manzara seyir yerleri, doğa fotoğrafçılığı alanları, yaban hayatı gözleme noktaları, yöresel/vahşi ürün pazarlama alanları, yöredeki tarihi kültürel alanlar vb. belirlenmiştir. Tüm sezon turizm etkinlikleri için kullanılmak amacıyla; Eğriova Göleti ve Keltepe Kayak tesislerinden yararlanacak turistlerin kullanacağı bungalow konaklama alanları belirlenmiştir.

Turizm amaçlı tarımsal alt yapı potansiyellerinin ortaya çıkarılması için köylülerle gerçekleştirilen odak grup toplantılarından elde edilen veriler değerlendirilmiştir. Bu kapsamda bölge köyleri için;

- Tarımsal ürün üretim durumu,
- Tarım amaçlı kullanılan alanlar,
- Köylerde yetiştirilebilecek turizm amaçlı alternatif tarımsal ürünler,
- Köylülerinin doğadan elde ettikleri odun dışı orman ürünleri ve bunlardan yararlanma şekilleri,
- Köylerin sahip olduğu hayvan varlığı ve hayvansal ürünlerin değerlendirme yolları,
- Etnobotanik değerler,
- Köylülerin talep ve beklentileri vb. gibi

veriler araştırılmıştır.

Turizm amaçlı doğal kaynak değerlerin araştırılmasına yönelik olarak; yaklaşık 16 değişik konu incelenmiştir. Bu alanların yöresel konumu topoğrafik haritalara köyler düzeyinde işlenmiştir. Köyler bazında bu haritalara yer verilmiştir. Uydu görüntüleri şeklinde de görsellik sağlanarak proje kapsamında sunulmuştur.

- Kamp Alanları (51 adet),
- Mokamp Alanları (6 adet),
- Piknik Alanları (9 adet),
- Kaya Tırmanışı Yapılabilecek Potansiyel Kaya Tırmanış Alanları (8 adet),
- Manzara Seyir Yerleri (5 adet),
- Doğa Fotoğrafçılığı Yapılabilecek Alanlar (3 adet),
- Yaban Hayatı Gözlem Alanları (2 adet),
- Bungee Jumping (1 adet),
- Bungee Jumping Köprüsü (1 adet)
- Motokros-Enduro, ATV ve Dağ Bisikleti Rotası (2 adet)
- Glamping Alanı (1 adet),
- Mağaralar (3 adet),
- Bungalov Alanları (2 adet),
- Vahşi Trekking Rotaları ((9 adet),
- Vahşi Ürün Pazarlama Alanları (2),
- Potansiyel Pansiyon İmkanları (hemen her köy için mevcut ilgili bölümde aktarılmıştır)

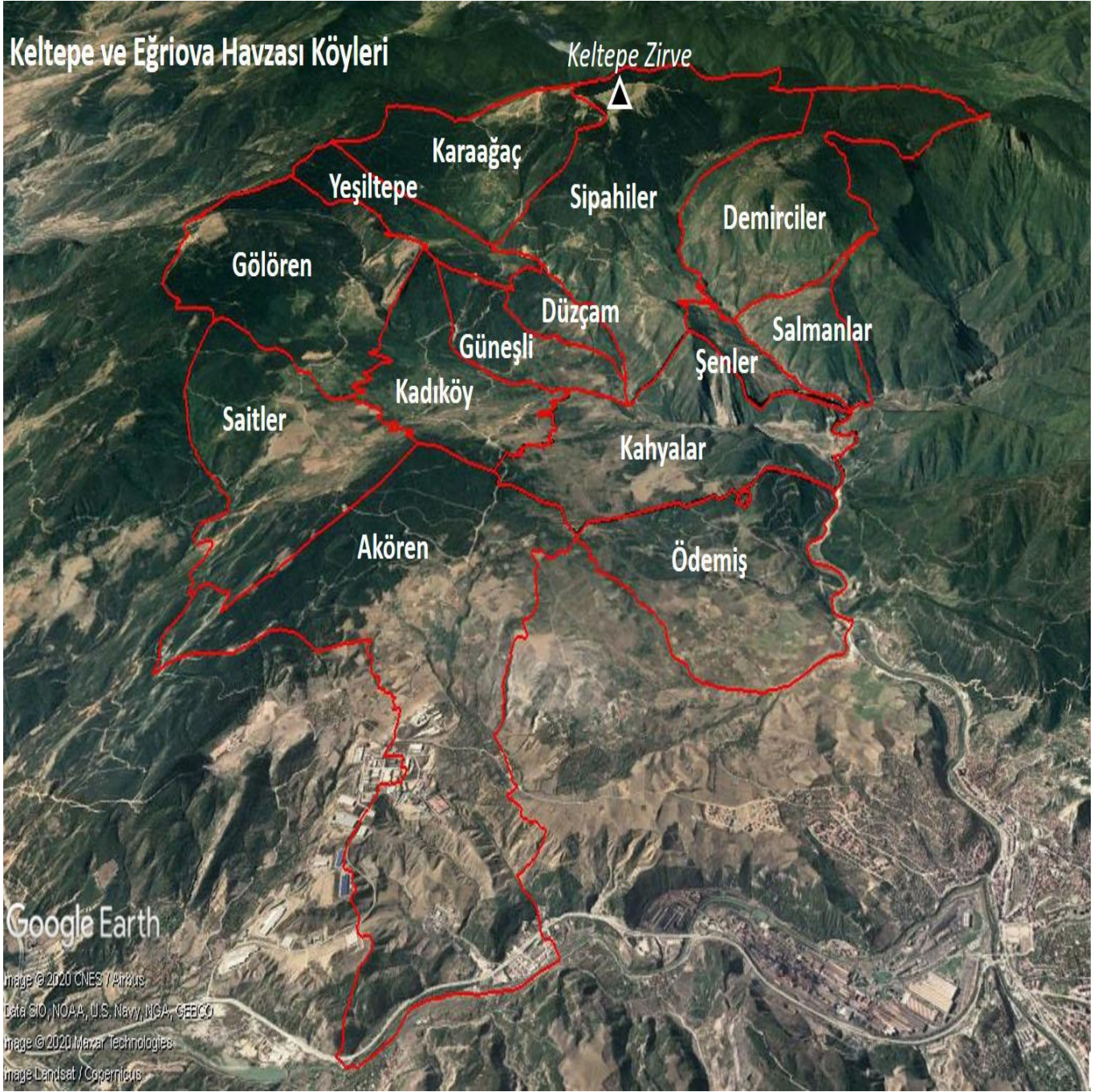
Belirlenen çadırlı kamp alanları, mokamp alanları özellikle Motokros-Enduro, ATV ve Dağ Bisikleti rotaları proje ekibince alanda gezilerek belirlenmiştir.

Araştırmada yer alan unsurlara yönelik olarak; çadırlı kamp alanları, mokamp alanları ile piknik alanları için bir ekonomik analizler (Net Bugünkü Değer, Fayda Masraf Oranı, İç Karlılık Oranı) oluşturulmuştur. İkinci ekonomik analiz Eğriova Göleti çevresi için planlanan unsurlara yönelik hazırlanmıştır. Turizm amaçlı kullanımda başlangıçta üç model geliştirilmiştir. Düşük, orta ve yoğun kullanım için ziyaretçi sayıları ve gelirler oluşturulmuştur. Fakat Düşük Yoğunluklu kullanım için hesaplar yapıldığında ekonomik analizler olumlu çıktığı için Orta yoğunluk ve Yüksek yoğunluk için ayrıca analizler gerçekleştirilmemiştir. Önemli görülen bir yaklaşım olarak da yörenin; “turizm amaçlı doğal kaynak potansiyelleri” açısından güçlü, zayıf, fırsat ve tehditlerden oluşan boşluk analizi (SWOT Analizi) gerçekleştirilmiştir.

Araştırmada elde edilen verilere dayanarak sonuçlar ve öneriler kapsamında; bazı konuların daha detaylı olarak çalışılması, bölge halkının havza bazında turizm temelli kalkınma potansiyellerinin öne çıkarılmasına yönelik yaklaşımlar ile köylülerin talep ve beklentilerine çözüm üretebilecek yeni proje konuları tartışılmıştır.

Keltepe-Eğriova bölgesinin Karabük Valiliği öncülüğünde “Kültür ve Turizm Koruma ve Geliştirme Bölgesi” olarak ilan edilmesi önerilmektedir.

Proje Ekibi

Şekil 1. Keltepe-Eğriova Bölgesi Uydu Görüntüsü

Kaynak: Araştırma Ekibi Tarafından Oluşturulan Orijinal Veri.

I- GİRİŞ

Turizm kavramının ilk bilimsel tanımı 1905 yılında Guyer-Feuler tarafından yapılmıştır. Guyer-Feuler turizmi, gittikçe artan hava değişimi ve dinlenme gereksinimleri, doğa ve sanatla beslenen göz alıcı güzellikleri tanıma isteğine; doğanın insanlara mutluluk verdiği inancına dayanan ve özellikle ticaret ve sanayinin gelişmesi ve ulaşım araçlarının kusursuz hale gelmelerinin bir sonucu olarak ulusların ve toplulukların birbirleriyle daha çok yakılaşmasına olanak veren modern çağa özgü sosyal bir olay olarak nitelendirmiştir (Kozak vd., 2006).

Turizm, milli gelire olan katkısı, sağladığı döviz geliri ile ödemeler dengesi açıklarının kapatılmasındaki önemli fonksiyonları nedeniyle birçok ülke ekonomisinde büyük rol oynamaktadır. Turizm, ödemeler dengesi üzerinde önemli etkileri bulunan bir dışsattım kalemidir. Turizm gelirleri, özellikle dış finansman kaynaklarına ihtiyaç duyan gelişmekte olan ülkeler açısından büyük bir öneme sahiptir. Ekonomik gelişmenin itici ve sürükleyici bir unsuru olan turizm; mal ve hizmetlerin tüketimini de arttırmaktadır. Bu yönüyle de turizm bu mal ve hizmetleri üreten işletmeler için de önemli bir gelir kaynağını ifade etmektedir. Turizmin kendinden başka kendine girdi sağlayan 37 farklı sektörü de etkilediği bilinmektedir. Turist sayısındaki artışla birlikte kişilerin ihtiyaçlarının da sayıca artması, daha çok mal ve hizmet üretme zorunluluğunu ve buna bağlı olarak da yatırımları, üretimi ve gelirleri arttırmıştır. Otomasyona geçme imkânları sınırlı olan turizm endüstrisi geniş kitlelere iş imkânı sağladığından istihdamın en fazla olduğu emek yoğun sektörlerden biridir. Turizm ayrıca, yarattığı uyarıcı etkiler nedeniyle dolaylı olarak da diğer kesimlerde istihdam ve gelir düzeylerini arttırmaktadır (Anonim 2011).

Doğal kaynaklar ile turizm ortak yaşamsal (simbiyotik) bir ilişki içerisindedir. Bu kaynaklarda bozulma turizm endüstrisinin de sürdürülebilirliğini tehlikeye atmaktadır. Turizmin sürdürülebilir gelişmesi için, turizmin doğal ve kültürel temellerini sürdürmeyi amaçlayan ve bölgenin kaynaklarını tüketmeden kullanan bir yapıda olması gerekmektedir. Bunu sağlamanın yolu iyi bir turizm planlamasından geçmektedir (Avcı, 2007).

Türkiye Turizm Stratejisi 2023 (TTS) ve Eylem Planı 2007–2013 ile Türkiye'nin doğal, kültürel, tarihi ve coğrafi değerlerini ve diğer turizm potansiyellerini geliştirerek, turizmden sağlanan katkıyı artırma hedeflenmektedir. TTS 2023 kapsamında sürdürülebilir turizm başlığı altında eko-turizm, kırsal turizm ve agro-turizm ifadelerine yer verilmektedir. Sürdürülebilir kırsal turizm; kırsal ekonominin güçlenmesi, kırsal nüfus için yeni bir bakış açısı yaratılması, yoksulluğun ve kırsal göçün azaltılmasında en önemli seçeneklerden biri olarak görülmektedir. Ancak, turizmin yalnızca yerel ekonomi ile doğru şekilde bütünleştirildiği takdirde beklentileri karşılayabileceği ve yerli halka fayda sağlayacağı unutulmamalıdır (Boyacıoğlu, 2014).

Kırsal turizm üzerinde fikir birliği bulunan temel özellikler şöyle sıralanabilir;

- Doğa temelli olması,
- Yerelliğin/yöreselliğin ön planda olması
- Yerel halkla bütünleşik geliştirilmesi
- Olumsuz çevresel ve kültürel etkilerin minimuma indirgenmesi için aktivitelerini bu doğrultuda düzenlemesi
- Yenilenemez kaynakların optimal kullanımını gerektirmesi
- Ekonomik, çevresel, sosyal ve kültürel amaçlar gütmesi
- Yerel mülkiyetin ve yerel topluma dönük istihdam olanaklarını geliştirmeyi öngörmesi
- Yerel ve merkezi yönetimin eşgüdümünü gerektirmesi

- Tarımsal ürün çeşitliliğın korunmasına katkıda bulunmasıdır (Boyacıoğlu 2014).

Avrupa Birliği’nce yapılan tanıma göre, **kırsal turizm**, “tarımsal ya da yerel değerlerle bir arada hoşça zaman geçirmeyi amaç edinen turistlere, beklentileri doğrultusunda küçük ölçekli işletmelerde konaklama, yeme/içme ve diğer hizmetlerin sunulduğu ve küçük yerleşimlerde gerçekleştirilen faaliyetler bütünüdür” (European Commission 1999:151). Kırsal turizm çok boyutlu bir alternatif turizm türü olarak kırsal alan olarak ifade edilen alanlarda, yörenin ekonomik, sosyal ve kültürel, tarihi coğrafi, beşeri yapısına uygun olarak gelişen ve gelişmesi teşvik edilen turizm türüdür (Kuşat, 2014). Kırsal turizm; mevsim bağımsızlığı avantajına sahip olması, etkinlik ve faaliyetlerin çoklu oluşu, geniş hedef kitlesine sahip olması gibi özelliklerinden dolayı ayrıcalıklı bir turizm türüdür. Her bölge kırsal turizmi kendi ölçeğinde geliştirerek bölgesel kalkınmaya katkı sağlayabilir, bunun sonucunda da bölgenin kültürel ve tarihsel öğelerinin değerinin korunmasını ve geliştirilmesini sağlamaktadır (Fidan ve Nam 2012).

Kırsal turizmi diğer turizm türlerinden ayıran özellikleri söz konusudur. Bu özellikleri incelendiğinde;

- Kırsal turizm, diğer turizm türleri ile ilişkilidir,
- Doğal-tarihsel doku ön plandadır,
- Geleneksellik ve yöreye özgülük değerlidir,
- Yerellik belirleyicidir ve küçük yerleşim yerlerinde küçük birimler ön plandadır. Aynı zamanda sürdürülebilirlik hedefi açısından avantajlı ve çevrenin ve geçmişin korunması açısından bir turizm türüdür (Fidan ve Nam, 2012).

Kaya (2020); Şerefoğlu (2009)’a atfen, ülkemizin doğa turizmine altyapı oluşturacak turistik destinasyonlara sahipliği ile kırsal turizm için mükemmel bir performansı bünyesinde barındırdığını, doğa turizminin içerisinde yer alan akarsu sporları, doğa yürüyüşleri, atlı doğa yürüyüşleri, bisiklet turları, mağara turizmi, sportif amaçlı olta balıkçılığı, kuş gözlemciliği, botanik, milli parklar, yayla turizmi, ipek yolu ve inanç turizminin; kırsal turizm de temel dayanak oluşturduğunu bildirmektedir.

Uluslararası kurumlar (ILO, BM, OECD) turizm sektörünü kadınların istihdamı ve güçlendirilmesi için fırsat alanı olarak değerlendirmektedir. Turizm sektörü içerisinde önemli bir paya sahip Kırsal Turizm son yıllarda yükselişte olan bir turizm türüdür ve bu daha çok kadının hizmet sektörüne girmesi anlamına gelmektedir. Özellikle bugün anahtar konumdaki “sürdürülebilir turizm” içinde yer alan kırsal turizmde- ki, turistin gittiği ülkenin kültürüyle daha çok haşır neşir olduğu turizm çeşididir- kadınlar ana hizmet sağlayıcı konumundadır OECD’e göre, global düzeyde kadınların girişimcilik faaliyetlerinde artış görölmektedir. Kadınlar sadece yardımcı, eş ve anne olarak algılandılar bile, hem dışarıda hem de tarlada çalışarak, kırsal bölgenin gelişiminde uzun zamandır görünmez bir rol oynamaktadırlar.

Kaya (2020)’ya göre turizm endüstrisinde yapılan işlerin önemli bir bölümü ev işlerinin bir uzantısı olarak kabul edildiğinden (örneğin; yemek pişirme, karşılama, yatak yapımı, temizlik, servis yapmak vb.), istihdam edilen işgücünün kadın olması tercih edilmektedir. Bu nedenle turizm endüstrisi, emek-yoğun olduğu kadar ‘kadın-yoğun’ iş alanı özelliği de gösterir (Akoğlan 1996: 17; Cave ve Kılıç 2010: 285; Elmas 2007).

Türkiye’nin en önemli sosyologlarından Mübeccel Kıray, 1960’ların başında, o zamanki adıyla Turizm ve Tanıtma Bakanlığı’nın Aydın yöresinin turizm potansiyeline dair yapmasını istediği sosyolojik çalışmada, bir yörede turizm potansiyelini belirleyen veriler içinde topluluğun dışa açık oluşuna ve toplumsal cinsiyet ilişkileri temelli tavır ve davranış kalıplarına merkezi önem vermişti (Kıray, 1964).

Türkiye’de istihdama katılan kadın sayısı son derece düşüktür. TÜİK (2017), Hane Halkı İşgücü Araştırması sonuçlarına göre; 2015’de Türkiye’de 15 ve daha yukarı yaştaki nüfus içerisinde işgücüne katılma oranı %51,3 olup, bu oran erkeklerde %71,6, kadınlarda ise %31,5’tir. Eğitim durumuna göre

işgücüne katılım oranı incelendiğinde, kadınların eğitim seviyesi yükseldikçe işgücüne daha fazla katıldıkları görülür. Kadınların istihdama katılması kadar hangi sektörde istihdam edildikleri de önemlidir. İstihdam edilen kadınların %31'i tarım, %15'i sanayi, %1'i inşaat, %53'ü ise hizmetler sektöründedir. G20 tarihinde ilk kez İstanbul'da düzenlenen Kadın 20 (W20) Zirvesi; liderleri cinsiyet eşitliği ve kadınların ekonomik alanda güçlendirilmesi için daha çok çalışmaya çağırды ve bir yol haritası belirledi (Kaya, 2020).

Aile işletmeciliği çerçevesinde kadın, kırsal turizmde en yetkin kişidir (Tarlak, 2007; 31-32). Köylerde bu tür el sanatlarında kadınların çok büyük katkısının oluşu, kırsal kadın istihdamına önemli bir olanak yaratacak, aile bütçesine büyük yardım sağlayacaktır. Zaten kırsal turizmde kadın, diğer hiçbir turizm türünde olmadığı kadar ev pansiyonculuğu, yerel ürünlerin imalatı (pekmez, tarhana, salça, elişleri) ve satışı, mutfak (yemek hazırlığı ve sunulması) gibi işlerde doğrudan görev almaktadır (Tarlak, 2007; 43).

Fidan ve Nam (2012); Sakarya'nın doğası ve tarihsel dokusu ile kırsal turizm açısından gelişen Taraklı ilçesinde 50 kadın girişimci ile yaptıkları çalışma da, yöredeki tarihi evlerin turizm işletmesi biçimine dönüştürülmesi (restoran ve pansiyon) süreçleri ve el işlerine dayalı faaliyet gösteren kadınların etkinliklerini incelemiştir. Taraklı'da kırsal turizmin gelişiminde kadınların göz ardı edilemez katkısı olduğunu ve kırsal bölgenin lokomotif durumunda, tarihi, turistik ve yerel geleneklerini sürdüren bir güce sahip konumda yer aldıklarını belirtmektedirler. Fidan ve Nam (2012)'a göre; Kırsal turizmi geliştirmek daha çok kadınların faaliyeti ve etkinliği ile gerçekleşmektedir.

Köse (2014) araştırmasında; 2000'li yıllarda Ankara iline bağlı Beypazarı ilçesinde Belediyenin öncülük yaparak tezgah verdiği 50 civarında kadının çalışmaya başlaması sonucu yörenin turizm alanında yaptığı sıçrayışla tercih edilen turizm merkezlerinden biri haline geldiğini bildirmektedir. Beypazarı'nda yerel halk gümüş işlemeciliği, telkare işçiliği, çevre, yazma, bürgü/yemeni, bindallı gibi geleneksel tekstil ürünleri, bez, kilim dokumacılığı, semercilik, sim-sırma işlemeciliği, saraçlık, bakıcılık, mutfak ürünleri işleri ile uğraşmaktadır. Bu mesleklerin ve turistik ürünlerin önemli bir bölümü yerel halkın gündelik uğraşlarının bir uzantısı konumundadır. Bununla birlikte bu mesleklerin birçoğu yerel kadınların kendi evlerinde de yaptığı işlerle benzerlikler göstermektedir. Özellikle geleneksel el sanatları ve gıdaların üretiminde evdeki işin bir ticari ürüne dönüştürülmesi süreci gözlemlenmektedir. Beypazarı ilçesine turizm sektörü açısından bakıldığında konaklama yerlerinden restoranlara tutun da sokaktaki tezgahlara kadar kadının her alanda işgücüne sahip olduğu görülmektedir.

Bilgiç vd. (2016) çalışmalarında, alternatif turizm çeşitleri oluşturmak için lavanta bahçelerinin sahip olduğu potansiyel, uygulanan turizm faaliyetleri ve uygulanabilecek turizm faaliyetleri için öneriler getirmişlerdir. Kuyucak Köyü'ndeki lavanta üretimi son yıllarda yerli ve yabancı turistlerin ilgisini çekmiş ve buna yönelik olarak kırsal turizm ve alternatif turizm türlerine yönelik bir takım alt yapı çalışmaları başlatılmıştır. Ayrıca köye yakın mesafelerde bulunan tarihi, kültürel ve doğal çekiciliklere sahip destinasyonlar, turistlerin köyü ziyaret etmelerinde çekici etken olarak görülmektedir. Ayrıca benzer şekilde Fransa'nın Provence Bölgesi lavanta yetiştiriciliği yapılması ve buna bağlı olarak alternatif turizm türlerinin varlığı sebebiyle Kuyucak Köyü'nün sahip olduğu turistik potansiyel küresel bir örnek olan Provence Bölgesi ile karşılaştırılmıştır.

Aylan ve ark. (2019) Çalışmalarında; Isparta'nın Keçiözü ilçesine bağlı Kuyucak Köyü'nde kırsal yoksulluk, turizm ve kadın girişimcilik faaliyetleri incelemiştir. Kuyucak Köyüne yönelik yapılan tanıtım çalışmaları, özellikle de sosyal medya tanıtımları ile birlikte köye olan turizm talebi son yıllarda aşamalı olarak bir artış göstermiştir. Bu yoğun ilgi sonrasında köy halkı temel geçim kaynakları olan tarım ve hayvancılık faaliyetlerine turizm faaliyetlerini de eklemiştir. Kuyucak Köyü'nde "Lavanta Kokulu Köy Kadın Girişimciler Kooperatifi" ile başlayan kadın girişimcilik faaliyetleri artarak devam etmektedir. Lavanta bahçelerini ziyarete gelen misafirler için konaklama, yeme-içme, hediyelik eşya, yöresel mal ve hizmet üretimi ve satışının gerçekleşmesi, özellikle kadınlar için yeni istihdam imkanları sağlamaktadır. Bölgede gelişen turizm sektörü, toplumun

dezavantajlı kesimi olan kadınların ekonomik, kültürel ve sosyal anlamda güçlenmesine ve dolayısıyla kırsal yoksulluğun ve kırsaldan kente olan göçün azaltılmasına katkı sağlamaktadır.

Aylan ve ark. (2019); Donaldson (2007)'ye atfen; turizm sektörünün daha çok doğal güzelliklere sahip olan kırsal alanlarda gelişmesi, kırsaldaki yoksullar için oldukça önemli olduğunu, bu bölgelerde yer alan turistik alanların yerel halkın turizm pazarına erişimini kolaylaştırmaktadır. Yerel ekonomi ile bağları güçlendirerek, istihdam yaratma ve küçük işletmelerin gelişimini sağlama yoluyla yerel geçim kaynaklarını tamamlayarak yoksulluğu azalttığını bildirmektedirler.

Turizmin gelişimi, kırsal turizm ve kırsal turizm de kadının rolü dünyadan ve ülkemizdeki örnekler olmak üzere vurgulanmıştır. Araştırma alanı da henüz bu açıdan bakır bir yöredir. Bu yörenin gelişiminin ülkemiz ve dünyadaki iyi örnekler gibi olabilmesi için de yörede kırsal turizme ve bu turizm içerisinde kadına yeterince önem verilmesine bağlıdır. Araştırma raporunda bu konuya özel bir özen gösterilmiştir.

Zonguldak, Karabük ve Bartın İleri Turizm Sektör Analizi Raporu, dünyada ve ülkemizde turizm sektörünün dün ve bu güne yönelik gelişim sürecini vurgulamaktadır. Bu anlamda; ülkemiz ve dünyadan örneklerle turist sayılarının ülkelere göre değişimini, ziyaretçilerden elde edilen gelirlerin ülkeler ekonomilerinde katkılar vurgulanmaktadır.

Karabük ilini de kapsayan Turizm Sektör Analizi Raporu; “Karabük’ün önemli ekonomik faaliyetlerinden birisini turizm endüstrisi oluşturmaktadır. Turizm faaliyetleri açısından Karabük’ün en gelişmiş ilçesi ise Safranbolu’dur. Safranbolu’da kültür turizmi gelişmiş olup ilçe yılda ortalama 500 bin yerli ve yabancı ziyaretçi ağırlamaktadır. 1975 yılında Safranbolu’nun kentsel sit alanı olarak kabul edilmesi ile hareketlenen turizm faaliyetleri Safranbolu’nun 1994’te Dünya Kültür Mirası Listesine dâhil edilmesi ile hızlanmıştır. Osmanlı kent kültürünün en önemli örneklerinden biri olan Safranbolu’da koruma altında 1.108 adet tescilli yapı bulunmaktadır. İl genelindeki tescilli yapı sayısı ise toplam 1.254’tür.” şeklinde belirtmektedir (BAKKA, 2011). Rapor ayrıca tarihi ve kültürel bir alan olan Hadrianapolis’e yönelik olarak da; “Hadrianapolis antik kentinin keşfedilmesi ve kazı çalışmalarına başlanması ile önem kazanan Eskipazar ilçesi kazı çalışmalarının tamamlanmaması nedeniyle henüz turizm endüstrisinden yeterli payı alamamaktadır. Yakın gelecekte kazı çalışmalarının tamamlanması ve antik kentteki arkeolojik eserlerin restore edilmesi ile Eskipazar’ın kültür turizmi açısından önemli gelişme sağlayacağı tahmin edilmektedir.” tespitlerinde bulunmaktadır.

Karabük ilinin doğal ve kültürel potansiyelinin yanında doğal alanlarının önemli olduğunu vurgulayan rapor “Karabük ili kültürel varlıkları yanı sıra doğal değerler açısından da oldukça zengin bir ildir. Ancak bu kaynakların sadece bir kısmı turizm amaçlı olarak değerlendirilebilmiştir. Safranbolu, Yenice ve Eskipazar’da doğaya dayalı turizm türlerinin geliştirilmesi ile ilgili çalışmalar yapılmış olup bu turizm türlerinde de bazı gelişmeler kaydedilmiştir. Bu kapsamda Karabük Valiliği tarafından Yenice ve Eskipazar ilçelerinde doğa yürüyüşü rotaları belirlenmiştir. Yenice’de trekking ve hiking, kanyoning, bitki gözlemciliği, Eskipazar’da doğa yürüyüşü ve Safranbolu’da kanyoning ağırlıklı olarak yapılan doğa turizmi çeşitleridir” şeklinde bazı doğa turizm çeşitlerine vurgu yapmaktadır (BAKKA, 2011).

Rapor içerdiği dönem itibarıyla doğa turizmi konusunda Karabük ilinin Doğa Turizmi potansiyelleri açısından; Mağara Turizmi, Ekoturizm, Botanik Turizmi, Yayla Turizmi, Kelebek Gözlemciliği, Kuş Gözlemciliği, Akarsu Turizmi, Kanyon Geçişi, Dağ ve Doğa Yürüyüşleri, Bisiklet turizmi, Termal Turizm, Kültür Turizmi, Gastronomi Turizmi, Etkinlik Turizmi (Uluslararası Altın Safran Belgesel Film Festivali), İnanç Turizmi, gibi Turizm varlıklarına yönelik konulara yer vermiştir (BAKKA, 2011). Buradan da Karabük İli’nin turizm açısından önemi ortaya çıkmaktadır.

Diğer yandan, “Keltepe Dağ Planlaması ve Alternatif Etkinliklerin Araştırılması Raporu” sonucu belirlenen turizm çeşitliliği, Karabük İli Safranbolu Turizm destinasyonundan sonra bu bölgenin ikinci turizm destinasyonu olabileceğini göstermektedir. Ülkemizde İllerin yüzölçümünün ormanlık alan

varlığına oranı sırlamasında Karabük İli %71'lik oranıyla ilk sırada yer almaktadır. Bu durum, Karabük İlinin büyük bir doğa güzelliği potansiyeline sahip olduğunu göstermektedir. Dolayısıyla, bölge oldukça güzel doğal güzelliklere, biyolojik çeşitliliğe, yaban hayatı zenginliğine, hassas ekosistemlere sahiptir. Araştırma alanı da bu doğa güzelliklerinin ender parçalarına sahip bir alandır. Keltepe kayak merkezi ve çevresindeki turizm amaçlı doğa kaynaklarına dayanan turizm etkinliklerinin çeşitlendirilmesi yörenin ikinci bir turizm destinasyonu haline geleceğini göstermektedir.

Bunla birlikte; 2013 yılında gerçekleştirilen Doğa Turizm Master Planı çalışmaları yöreye ilişkin turizm anlayışı içerisinde “Doğa Kaynak Değerlerine” dayanan bir turizm potansiyelini ön plana çıkarmıştır. Bu kapsamda; Karabük ili gerçekleştirilen “Doğa Turizmi Master Planı”;

- Doğada yapılan etkinliklerin doğaya saygılı bir planla planlı şekilde yönetimi,
- Türkiye’de kitle turizminin yanında alternatif turizm türlerinin gelişmesini sağlamak,
- Türkiye tabiatının korunmasına destek verecek insan sayısını artırmak,
- Kırsal ekonominin güçlenmesini ve bu sayede köyden kente göçün yavaşlamasına katkı sağlamak,
- Şehirde yaşayan insanları doğayla buluşturarak ülke ve coğrafya bilgi ve sevgisini geliştirmek,
- -Türkiye’deki insanların kırsal sahada yaşanan problemleri görüp, yaşayıp anlamasını sağlamak ve çözüm ortağı olmaları için fırsat sağlamak,
- İnsanları, doğanın karşı karşıya olduğu meselelere çözüm aramaya teşvik etmek,
- Ferdi tatmin ve mutluluğun artmasını temin etmek

amacıyla gerçekleştirmek üzere hazırlanmıştır (BAKKA, 2013). Master Plan, Doğa Turizmini “kırsal ekonominin çeşitlendirilmesi, kırsal nüfus için yeni bir bakış açısı yaratılması, yoksulluğun ve kırsal göçün azaltılmasında en önemli seçeneklerden biri olarak” görmektedir. (BAKKA, 2013).

Karabük ili Keltepe Kayak Merkezinin oluşturulmasıyla bölgenin “Doğa Kaynak Değerlerine” yönelik turizm etkinliklerinin araştırılmasına ve potansiyellerinin belirlenmesine ciddi şekilde ihtiyaç duyulmuştur. 04.12.2020 tarihinde BAKKA yönetimi tarafından “TR81 Bölgesi Çadırılı Kamp Saha Tespit Çalışması” gerçekleştirilmiştir. Bu çalışma da bölge turizmi için çadırılı kamp turizminin önemini ortaya koymaktadır. Bu nedenle de bölgedeki özellikle de Karabük İli Keltepe Kayak Merkezi alanını oluşturan Keltepe-Eğriova Bölgesi “Doğa Kaynak Değerleriyle” de oldukça ön plana çıkmaktadır. Bu yöre için de araştırma raporunda 51 adet çadırılı kamp alanı belirlenmiş ve ekonomik analizleri gerçekleştirilmiştir.

Araştırma raporunun iki temel amacı bulunmaktadır. Bunlardan birincisi Keltepe Kayak Merkezine yönelik kayak turizm etkinliği ile yörenin sınırlı kalmaması ve dolayısıyla turizm etkinliklerini tüm yıla yayabilecek “Doğa Kaynak Değerlerine” dayanan turizm etkinliklerini çeşitlendirmektir. İkinci amaç ise, yöre olarak belirlenen ve 14 köyü kapsayan bu turizm alanında etkinlikleri tüm alana yayılacak şekilde öngörerek dengeli bir turizm gelirinden yararlanma imkânı yaratmak ve dolayısıyla turizm gelirini yöreye yayarak dengeli bir kalkınmayla sosyo-ekonomik gelişmeyi sağlama ve yöre halkı arasında “Yaşam Barışını-Huzurunu Korumak ve Geliştirmektir.”

II-MATERYAL VE YÖNTEM

2.1 Materyal

Araştırma raporunun oluşturulması amacıyla; öncelikli olarak proje çalışma alanı sınırları tanımlanmıştır. Buna göre, toplam 18.672, 83 ha alandan oluşan Keltepe-Eğrioiva Bölgesi 14 köy içermekte, bunların 4'ü Eğrioiva bölgesinde, 10 tanesi de Keltepe bölgesinde bulunmaktadır. Bölgenin oluşturulması ve köy sınırlarının belirlenmesi GIS programıyla gerçekleştirilmiştir. Bu işlerde 1/25.000'lik topoğrafik haritalardan yararlanılmıştır (Tablo 1).

Tablo 1. Keltepe-Eğrioiva Bölgesi Köyler ve Alanları

SIRA NO	BÖLGE ADI	KÖYLER	KÖY ALANI
1	Keltepe	Akören	1.564
2	Eğrioiva	Demirciler	2.342
3	Keltepe	Düzçam	330
4	Keltepe	Gölören	1.842
5	Keltepe	Güneşli	443
6	Keltepe	Kadıköy	976
7	Keltepe	Kahyalar	1.516
8	Keltepe	Karaağaç	1.932
9	Keltepe	Ödemiş	909
10	Keltepe	Saitler	1.173
11	Eğrioiva	Salmanlar	403
12	Eğrioiva	Sipahiler	3.840
13	Eğrioiva	Şenler	365
14	Keltepe	Yeşiltepe	1.038

Kaynak: Araştırma Çıktısı (Araştırma Raporu için üretilen orijinal veri)

2.2 Yöntem

Araştırma raporu; literatür ve alan değerlendirmeleri olmak üzere iki aşamada gerçekleştirilmiştir. Birinci aşamada büroda; köylerdeki vatandaşlarla yapılacak "Odak Grup Toplantısında" yararlanılacak yarı yapılandırılmış soru formları oluşturulmuştur. Ayrıca köy geneli için yararlanılacak muhtar, köylü erkek ve kadın soru formları geliştirilmiştir. Bu soru formları alanda kontrol edilerek köylerde uygulanmıştır. Çalışma sürecinde köylerin Covid19 nedeniyle karantinaya alınması görüşmelerin sürdürülmesini güçleştirmiştir. Köy muhtarı ve köylülerle yapılan görüşmelerde ise köyün sahip olduğu doğa bazlı turizm etkinliklerinin nerelerde gerçekleştirilebileceği yönünde görüşler elde edilmiştir.

Alan çalışmaları olarak; köylüler tarafından belirtilen kaynak değerler yerinde görülerek Çadırılı Kamp ve Mokamp Alanları, Kaya Tırmanış Noktaları, Manzara Seyir Yerleri, Doğa Fotoğrafçılığı Alanları, Yaban Hayatı Gözleme Noktaları, Yöresl/Vahşi Ürün Pazarlama Alanları, yöredeki Tarihi Kültürel Alanlar vb. planlanmıştır. Önemli kaynak değeri olarak; Eğrioiva Göleti'nin turizm amaçlı kullanımı için ve Keltepe Kayak tesislerinden yararlanacak turistlerin kullanacağı bungalov konaklama alanlarının belirlenmesi gerçekleştirilmiştir.

Turizmin özellikle ekoturizmin çeşitlendirilmesi açısından; tarımsal alt yapı ve potansiyeller kapsamında köylülerle gerçekleştirilen odak grup toplantılarından elde edilen veriler değerlendirilmiştir. Bu kapsamda bölge köyleri için; tarımsal ürün üretim durumu, tarım amaçlı kullanılan alanlar, köylerde yetiştirilebilecek turizm amaçlı alternatif tarımsal ürünler, köylülerinin

doğadan elde ettikleri odun dışı orman ürünleri ve bunlardan yararlanma şekilleri saptanmıştır. Köylerin sahip olduğu hayvan varlığı ve hayvansal ürünlerin değerlendirme yolları, etnobotanik değerler ile köylülerin talep ve beklentileri vb. gibi veriler değerlendirilmiştir.

Turizm amaçlı doğal kaynak değerlerin planlanmasına yönelik olarak; yaklaşık 16 değişik konu incelenmiştir. Bu alanların yöresel konumu topoğrafik haritalara köyler düzeyinde işlenmiştir (Şekil 2). Uydu görüntüleri şeklinde de görsellik sağlanarak proje kapsamında sunulmuştur. Belirlenen turizm aktiviteleri;

- Kamp Alanları (51 adet),
- Mokamp Alanları (6 adet),
- Piknik Alanları (9 adet),
- Kaya Tırmanışı Yapılabilecek Potansiyel Kaya Tırmanış Alanları (8 adet),
- Manzara Seyir Yerleri (5 adet),
- Doğa Fotoğrafçılığı Yapılabilecek Alanlar (3 adet),
- Yaban Hayatı Gözlem Alanları (2 adet),
- Bungee Jumping (1 adet),
- Bungee Jumping Köprüsü (1 adet)
- Motokros-Enduro, ATV ve Dağ Bisikleti Rotası (2 adet)
- Glamping Alanı (1 adet),
- Mağaralar (3 adet),
- Bungalov Alanları (2 adet),
- Vahşi Trekking Rotaları ((9 adet),*
- Yöresel/Vahşi Ürün Pazarlama Alanları (2),**
- Potansiyel Pansiyon İmkanları (hemen her köy için mevcut ilgili bölümde aktarılmıştır)

şeklinde. Belirlenen çadırli kamp alanları, mokamp alanları özellikle Motokros-Enduro, ATV ve Dağ Bisikleti rotaları proje ekibince alanda gezilerek kontrolü gerçekleştirilmiştir.

Ekonomik Analizler; Araştırma raporunda planlanan unsurlara yönelik olarak, çadırli kamp alanları, mokamp alanları ile piknik alanları için ekonomik analizler (Net Bugünkü Değer, Fayda Masraf Oranı, İç Karlılık Oranı) oluşturulmuştur. İkinci ekonomik analiz Eğriova Göleti çevresi için öngörülen unsurlara yönelik hazırlanmıştır. Turizm amaçlı kullanımda başlangıçta üç model geliştirilmiştir. Düşük, Orta ve Yoğun kullanım için ziyaretçi sayıları ve gelirler oluşturulmuştur. Fakat Düşük Yoğunluklu kullanım için hesaplar yapıldığında ekonomik analizler olumlu çıktığı için Orta yoğunluk ve Yüksek yoğunluk için ayrıca analizler gerçekleştirilmemiştir. Ekonomik analizlerde en önemli noktayı oluşturan İç Karlılık Oranı (İKO) temel baz alınan faiz oranının üzerinde çıkması, projenin kazançlı olacağına işaret etmektedir.

Önemli görülen bir yaklaşım da yörenin; “turizm amaçlı doğal kaynak potansiyelleri” açısından güçlü, zayıf, fırsat ve tehditlerden oluşan boşluk analizinin (SWOT Analizi) gerçekleştirilmesidir.

Keltepe Turizm bölgesinde yer alan orman köylerindeki kadınların üretken faaliyetlerinin cesaretlendirilmesi ve teşvik edilmesi ve buna koşut olarak gerçekleşen kadın ve kırsal turizm birlikteliği, bölgenin potansiyelinin kullanılması ve bölgenin gelişimi açısından avantajlı bir süreç olacaktır.

Kırsal yoksulluğun azaltılmasında kadın istihdamının artırılması büyük önem arz etmektedir. Turizm sektörü ve kadın çift yönlü bir etkileşim içerisindedir. Turizmin geliştiği bölgelerde kadın istihdamına ihtiyaç artarken kadınların girişimcilik faaliyetleri de turizmin gelişmesine katkı sağlamaktadır. Kadın, kırsal alanda yaratılan öğelerin hem üreticisi hem de satıcısı konumundadır. Turizmin gelişmesi ve kadın girişimcilik faaliyetleri sayesinde kırsal yoksulluk azalırken sürdürülebilir kalkınmaya destek verilmektedir (Aylan ve ark 2019).

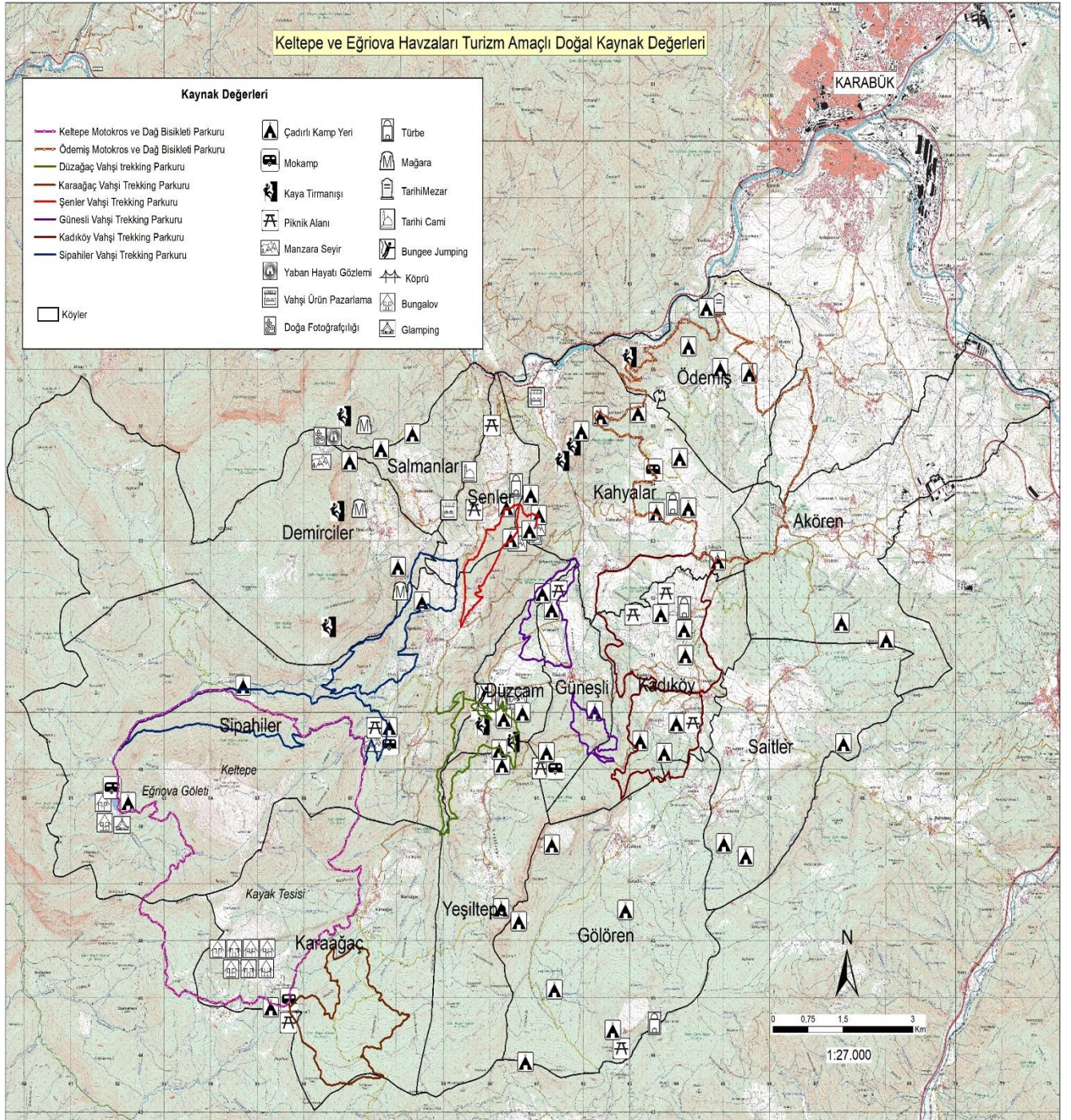
Turizm girişimciliğinin köylerde daha etkin kılınabilmesi için, mevcut sorunlara yönelik çözümler üretilmelidir. Özellikle finansal destekler (Banka destek kredileri), kurumsal çalışmalar (Turizm, Tarım, Orman ve Sağlık Müdürlüğü), araştırma, eğitim ve bilinçlendirme (Üniversite ilgili fakülteler) ve farkındalık programları öncelikli hedefleri oluşturmalıdır.

Kırsal bölgelerde yoksulluğun azaltılmasında başarı elde edebilmek için ekoturizmin gerektirdiği koşullar yerine getirilmelidir. Ekoturizmin gelişimi için ürün çeşitliliği önemlidir ve son zamanlarda insanlar sağlıklı beslenme adına doğal ürünlere daha çok ilgi göstermektedir (Özkök, 2006).

Keltepe-Eğriova Bölgesi Karabük Valiliği öncülüğünde “Kültür-Turizm Koruma ve Geliştirme Bölgesi” olarak ilan edilmelidir.

***Vahşi Trekking Rotaları:** Bu rotalar, stabilize ve/veya asfalt köy yolları ve orman yollarını kapsamamaktadır. Bu rotalar; köylüler tarafından güncel olarak kullanılmayan (köy yolları dışında) orman yolları ve orman içi patika yolların entegrasyonu şeklinde belirlendiği için böyle adlandırılmıştır.

**** Yöresel/Vahşi Ürün Pazarlama Alanları:** köylülerin yöreye gelecek turistler için ürünlerini pazarlayacakları alanlardır. Bölge köylüleri ile yapılan görüşmelerde, tarımsal ürünlerin üretiminde doğal ve yapay gübreyi kombine olarak kullandıkları belirlenmiştir. Bu nedenle bilimsel olarak bu ürünlere organik ürün adlandırılması kullanılamamıştır. Fakat köylüler orman alanlarından (doğadan) odun dışı orman ürünleri toplayarak hem bu ürünleri (keki, adaçayı, kuşburnu, böğürtlen, alıç vb.) doğrudan pazarlamakta ve hem de bu ürünlerden yeni ürünler elde ederek (çam kozalağı pekmezi, kuşburnu reçeli, alıç sirkesi gibi) bu ürünleri pazarlamaktadırlar. Bu nedenle ve turistlerin de ilgisini çekmek amacıyla vahşi ürün adlandırılmasının kullanılması uygun görülmüştür.

Şekil 2. Keltepe-Eğriova Bölge Topoğrafik Haritası (Araştırma Çıktısı, Orijinal veri)

III- BULGULAR VE TARTIŞMA

3.1 Demografik Yapı

Keltepe-Eğriova bölgesindeki köylerde yaşayan halkın demografik yapısı, bölgenin turizm amaçlı tarım potansiyeli, sorunları ve taleplerini belirlemek, köylerin sosyal yapıları, yok olmaya yüz tutmuş gelenekler ve ürünler, ekoturizme konu pazar potansiyeli bulunan doğal ürünler, köylülerin Keltepe Kayak Merkezi'nin faaliyete geçmesiyle oluşan turizminden talep ve beklentilerini irdelemek amacıyla çalışmalar gerçekleştirilmiştir.

Hazırlanan anketler "Odak Grup Görüşmeleri" ile yüz yüze ve telefonla (COVID-19'un köylerde yaygınlaşmasından dolayı bazı köylerle telefonla görüşmeler) gerçekleştirilmiştir. Sadece bir köyde (Güneşli köyü) yoğun COVID-19 filyasyonu nedeniyle çalışmalar yürütülemediği görülmüştür.

Bazı verilerde kullanılan istatistiki değerler Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Zonguldak Bölge Müdürlüğü ve Karabük Tarım Orman İl Müdürlüğü (Çiftçi Kayıt Sistemi Verileri)'nden temin edilmiştir.

Keltepe-Eğriova bölgesi köyleri nüfus sayısına bakıldığında, en kalabalık köyler sırasıyla Kaleköy (336), Kadıköy (328) ve Kahyalar (286); en düşük köyler ise sırasıyla Şenler (63), Güneşli (87) ve Demirciler (126) dir. Kadın-Erkek cinsiyet oranına bakıldığında birbirine yakın dağılım göstermektedir (Tablo 2).

Tablo 2. Keltepe-Eğriova Bölgesindeki Köylerin Cinsiyete Göre ve Toplam Nüfus Sayıları

KÖY ADI	ERKEK	KADIN	TOPLAM
Demirciler	69	57	126
Düzçam	68	65	133
Gölören	100	91	191
Güneşli	44	43	87
Kadı	159	169	328
Kahyalar	159	127	286
Akören (Kale)	169	167	336
Karaağaç	78	68	146
Ödemiş	120	124	244
Saitler	143	125	268
Salmanlar	72	62	134
Sipahiler	129	86	215
Şenler	32	31	63
Yeşiltepe	92	73	165

Kaynak: Zonguldak TÜİK Bölge Müdürlüğü, 2020.

Nüfusun bağımlılık oranı (çalışma çağı dışı nüfusun, çalışma çağındaki nüfusa oranının yüzde ifadesi) kırsal alanda önemli bir göstergedir. Özellikle kırsal alandaki ekoturizm potansiyelini saptamada göz

önünde tutulmalıdır. Bağımlılık oranı; üretim-tüketim dengesini sağlamak için, üretime katılanların kendileriyle birlikte üretime katılmayanlara da yetecek kadar üretimde bulunması gerektiğinin ne oranda gerçekleştiğini göstermektedir (Zaim, 1992). Bölgedeki köyler için nüfus bağımlılık oranı %40,1'dir. Yani bir kişi %40,1 oranında daha fazla çalışarak bir nüfusun geçimini sağlayabilecektir (Tablo 3).

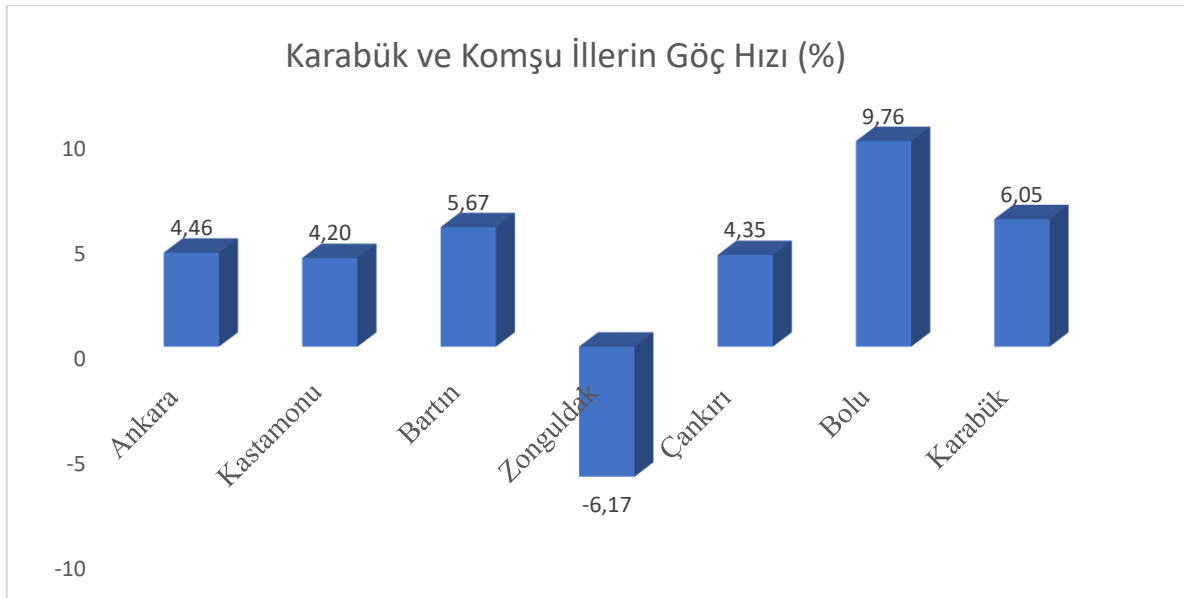
Tablo 3. Keltepe-Eğriova Bölgesindeki Köylerin Yaş Durumuna Göre Nüfusları

KÖY ADI	0-14	15-64	65 ÜSTÜ	TOPLAM	Nüfusun Bağımlılık Oranı (%)
Akören (Kale)	32	196	108	336	41,7
Kadı	39	194	95	328	40,9
Kahyalar	28	177	81	286	38,1
Saitler	20	163	85	268	39,2
ORTALAMA					40,1

Kaynak: Zonguldak TÜİK Bölge Müdürlüğü, 2020.

Not: Yaşlara göre nüfus dağılımı Türkiye İstatistik Kurumundan temin edilebilmektedir. Keltepe-Eğriova Bölgesinden yukarıda belirtilen 4 köyün yaş grupları dağılımlarına resmi olarak ulaşılmış ve buna göre nüfusun bağımlılık oranı çıkarılmıştır.

Karabük iline komşu illerin son 5 yıllık ortalamaya göre göç hızlarına bakıldığında, en fazla göçün Bolu'da, en az göçün Kastamonu ilinde olduğu, çalışmaya konu Karabük ilinde ise %6,05'lik göç hızının olduğu görülmüştür. Zonguldak ilinde ise tersine göç durumu söz konusudur (Şekil 1).

Şekil 3. Karabük ve Karabük'e komşu illerin 2015-2019 yılları arası ortalama göç hızları (%), (TÜİK, 2020)

Keltepe-Eğriova bölgesi köylerine bakıldığında ise, köyden kente doğru göç olduğu, sadece Ödemiş ve Akören köylerinde tersine göç durumunun söz konusu olduğu gözlenmiştir. Bu olgu da yörenin turizm imkanlarının çeşitlendirilmesi için önemlidir.

Karabük Merkez’de bulunan Demirçelik Sanayi ve buna bağlı olarak gelişen fabrikalarda çalışmak, köy halkı için daha cazip durumda olduğu gözlemlenmiştir. Ayrıca eğitim, sağlık, eğlence gibi nedenlerle insanlar şehir hayatına doğru yönelim göstermektedirler. Genellikle insanlar genç yaşlarda Karabük Merkez’e doğru yerleşmeye eğilimli iken çalışma hayatları bitip emekli olduklarında ise köylerine doğru yeniden göç etmektedirler.

Köylerde sosyal olarak ikili yaşam söz konusudur. Kışın genellikle çocukların eğitimi amaçlı Karabük il merkezine giden halk, yazın bitkisel üretim ve ürün değerlendirmesi amacıyla köylerine dönmektedirler. Bu nedenle yaz-kış hane sayıları farklıdır. Bu durumda yöredeki turizm çeşitlendirmelerinde dikkate alınmalıdır.

Genç nüfusun gelişen teknolojiye bağlı olarak (internet vd.) köy hayatını pek tercih etmedikleri, ilerisi için de köyde hayatlarını devam ettirmek istememe yönünde davranış sergiledikleri ifade edilmiştir.

Tersine göçün temel nedeni; köylerin il merkezine yakınlığı ve insanların yoğun şehir hayatından sıkılıp kırsalda yaşama arzusu olarak söylenebilir.

3.2- Turizm Temelli Tarımsal Yapı ve Potansiyeli

Yöredeki turizm temelli tarımsal yapıda yer alacak potansiyel üretim konuları özellikle ekoturizm açısından önem taşımaktadır. Bu nedenle yüksek üretim ve gelir dolayısıyla ekoturistlere hizmet sunma açısından potansiyel olarak ön görülen Antep Fıstığı yetiştiriciliği üzerinde ayrıca durulmalıdır.

Keltepe-Eğriova bölgesi ekosistemi içerisinde dikkat çekici oranda yayılış gösteren doğal sakız ağaçlarının (*Pistacia atlantica*) varlığı nedeniyle; “Antep Fıstığı İşletmeciliğinin” bölgenin geleceğine yönelik önemli bir tarımsal üretim değerini oluşturacağı ön görülmektedir. Bu nedenle Antep fıstığı işletmeciliği özellikle ayrı bir potansiyel olarak ele alınmıştır. Yöresel ürün olarak “Karadeniz Fıstığı” şeklinde adlandırılarak elde edilecek ürünün pazara sunulmasında herhangi bir kısıt görülmemektedir. Bölgedeki turizme sağlayacağı ekonomik katkı yadsınamaz.

3.2.1 Turizm Amaçlı Tarımsal Yapıda Antep Fıstığının Yeri

Keltepe bölgesi Karabük merkeze göre güneybatı yönünde Keltepe dağının eteklerinde bulunan 14 köyden oluşmaktadır. Yükselti anlamında en düşük Akören (Kale) köyünden, en yüksek Demirciler köyüne kadar farklı coğrafik özelliğe sahip köylerde, turizm amaçlı farklı tarımsal üretim deseni potansiyeli bulunmaktadır.

Tarımsal faaliyetlerin çoğu kendine yeter düzeyde yapılmakta olduğundan tarım ekonomik anlamda gelir getirici bir iş kolu olarak gelişmemiştir. Tarımsal açıdan rekabet edilebilecek herhangi bir üretim bulunmamakta, köylerin il merkezine yakın olması var olan tarım alanlarının yerleşim amaçlı değerlendirme anlayışına sebep olmuştur.

Bununla beraber, 850 m yükseltiye kadar olan alanlarda çok yoğun şekilde *Pistacia atlantica* ağaçları bulunmaktadır. Bilindiği gibi *Pistacia* cinsi Antep fıstığının da içinde bulunduğu grubu temsil etmektedir. Aşılama ile *P. atlantica* ağaçları Antep fıstığı ağaçlarına dönüştürülebilmektedir. Antep fıstığı tarımı bölge için ciddi turizm kökenli tarımsal potansiyel oluşturmaktadır. Yetiştirme koşulları açısından yapılan değerlendirmede, gerek kışlama süresince soğuklama ihtiyacı ve gerekse de meyvelerin oluşması açısından yaz sıcaklıkları Antep fıstığının ihtiyaçlarını kapsayacak düzeydedir. Antep fıstığı dioik, yani erkek ve dişi çiçekler ayrı ağaçlar üzerinde olduğundan tozlaşma oldukça önemlidir. Antep fıstığında tozlaşma sadece rüzgarla olmakta, tozlaşma zamanında havada oransal nemin düşük olması tozlaşma uyumu için oldukça önemli konulardır. Uzun yıllar meteorolojik veriler incelendiğinde, tozlaşmayı engelleyecek derecede yüksek nem durumu söz konusu değildir. Ancak, daha önce yapılan sakız ağaçlarının (*P. atlantica*) Antep fıstığına çevrilmesinde erkek çiçekler ile

verim veren dişi ağaçların çiçeklenme zamanlarının uyumuna (compatibility) dikkat edilmemiştir. Bu nedenle de yapılan çalışmalardan beklenen sonuçlar alınamamıştır. Antep fıstığı, dölllenme olsun-olmasın dış kırmızı kabuğunu oluşturmaktadır. Ancak dölllenme gerçekleşmeyen meyveler olgunlaşma zamanında boş kalmakta ve buna “fıs meyve” ismi verilmektedir. Karabük ve çevresinde Antep fıstığı yetiştiriciliğinde karşılaşılan en önemli sorun da budur. Diğer yandan, bahar yağışlarının yoğun geçmesi ile de bazı yaprak hastalıkları yoğun olarak görülmektedir. Bu hastalıklar yaprak fotosentez yüzeyini daraltmakta ve sonuçta yapraklar zamanından önce (Temmuz-Ağustos) dökülmektedir. Yaprakların erken dökülmesi ile ağaç üzerinde bulunan meyve gözleri yeterince beslenemediği için dökülmesi nedeniyle verimlilik etkilenmektedir.

Karabük Üniversitesi Orman Fakültesinde konu uzmanı öğretim üyeleri ile sorunlar teknik olarak çözülebilecek düzeydedir.

Yapılan değerlendirmelerde bölgede Antep fıstığı potansiyelinin ekonomiye kazandırılması ve turizm etkinliklerinin çeşitlenmesine bölgede ciddi katkıları olabileceği düşünülmektedir. Ekoturizm açısından da Antep fıstığının ayrı bir önemi bulunmaktadır.

Verimlilik analizi:

- Bölgede bulunan sakız ağaçlarının aşılınması ile 2-3 yıl içinde verim alınabilecektir.
- Gittikçe artan şekilde verimle ortalama elde edilecek ürün 10 kg/ağaç hesaplanabilir (Antep fıstığında verim kuru kırmızı kabuklu olarak genelde hesaplanır). Antep fıstığında periyodisite göz önüne alındığında bazı yıllar verim yılı bazı yıllar yok yılı olarak kabul edildiğinde, verim genelde yıllara göre bu dalgalanmaya göre hesap edilmelidir.
- 2020 yılı piyasa verileri ile ortalama kuru kırmızı kabuklu olarak 35-40 TL/kg ele alındığında, ağaç başı 10 kg x 35 TL = 350 TL/ağaç (en düşük) gelir hesaplanabilir. Masraflar ortalama gelirin %30 düzeyinde hesaplandığında, karlılık $350 \text{ TL} \times 0,70 = 245 \text{ TL/ağaç}$ net kar şeklinde elde edilebilir.

Antep fıstığı yanında bölgede, üzüm, domates ve bamyaya yetiştiriciliği, geliştirilebilir tarımsal iş kolları olarak ön plana çıkmaktadır. Bölgenin turizm potansiyeli içerisinde bu ürünler, dışarıdan gelecek yerel turizm için (son yıllarda yöresel ürün, organik ürün gibi arayışların olduğu göz önüne alındığında), ciddi bir potansiyel görülmektedir.

3.3 Bölge Köylerinde Turizm Amaçlı Tarımsal Yapı

Keltepe-Eğriova bölgesi köylerin öncelikli geçim kaynaklarına bakıldığında, köyler genelinde, birinci öncelik olarak tarımsal üretim, ikinci öncelik olarak hayvancılık faaliyetleri, üçüncü öncelik olarak ise orman işçiliği gelmektedir.

Hayvancılık ise bölge açısından temel geçim kaynağı durumunda olmayan bir iş koludur. Bölge köylerinde çok fazla olmamakla birlikte, yine de hayvancılık bir geçim kaynağıdır.

Ormancılık faaliyetleri ormana yakın olan köylerde yoğun durumdadır ve kadınlarda orman işlerinde eşlerine yardım ederek aile bütçesine katkıda bulunmaktadır.

Araştırma çalışmasının yürütüldüğü köylerde, bazı ürünlerin geçmişten günümüze kadar üretimi devam etmektedir. Ayrıca, bazı ürünlerin üretimi köyden şehre göç gibi nedenlerle ya yapılamamakta yada terkedilmiştir.

Keltepe-Eğriova bölgesi köylerinde bitkisel üretim deseni, ağırlıklı olarak tarla ürünleri ve meyvecilikten oluşmaktadır.

Akören, Düzçam, Güneşli, Kahyalar, Ödemiş ve Saitler köylerinde tahıl üretimi; Demirciler, Salmanlar, Sipahiler, Şenler, Gölören, Kadıköy, Karaağaç ve Yeşiltepe köylerinde ise meyvecilik önemli turizme amaçlı tarımsal iş kolu olarak değerlendirilebilecektir.

Bölge genelinde hayvancılık olmasına rağmen, yem bitkisi üretimi oldukça düşüktür. Sebzeçilik faaliyetleri tarımsal üretim sahalarının en fazla ¼ lük kısmında üretilmektedir.

Tablo 4. Keltepe Bölge Köyleri Bitkisel Üretim Deseni (%)

KÖY ADI	BİTKİSEL ÜRETİM DESENİ (%)			
	Tahıl	Yem Bitkisi	Sebze	Meyve
Demirciler	0	0	25	75
Salmanlar	0	0	25	75
Sipahiler	8	0	23	69
Şenler	13	1	22	65
Akören (Kale)	84	4	3	8
Düzçam	71	4	6	19
Gölören	30	2	17	51
Güneşli	76	4	5	15
Kadıköy	0	0	25	75
Kahyalar	62	3	16	19
Karaağaç	32	2	7	60
Ödemiş	77	4	10	10
Saitler	81	4	5	11
Yeşiltepe	14	1	21	64

Kaynak: Karabük Tarım ve Orman İl Müdürlüğü, 2020.

Salmanlar, Demirciler ve Kadıköy'de artık tahıl üretimi bulunmamaktadır (Tablo 4). Bu köylerde, üretim yapacak yeterli iş gücü bulunmaması üretimin yapılmamasının temel nedeni olmuştur. Genellikle halk, Karabük merkeze göç ettiği için ve köylerde araziler parçalı olduğundan artık buralarda üretim terkedilmiş durumdadır. Bu alanlar turizm amaçlı tarımsal etkinliklerin çeşitlendirilmesi için örneğin, organik tarım alanları olarak değer kazanmalıdır.

Çeltik, pamuk, mercimek ve keten yetiştiriciliğinde verimlilik kaybı olduğu için artık yapılamamaktadır. Su ihtiyacı duyan bu ürünlerin üretimi, yöredeki su kaynaklarının yeterli olamaması nedeniyle terk edilmiştir.

Sebze ürünlerinden banya, lahana, domates ve fasulye üretimi geçmişten günümüze devam eden ürünlerdendir. Yörede gelir getirici kaynak potansiyeli olan Şeker fasulye ve Emprime fasulye ise ata tohumu (tamamıyla Anadolu'da yetişen ve uzun yıllardır bu toprakların mahsulü olan yerli tohum) olabilecek ürünlerdir. Bu ürünler yöresel ürün olarak turizme entegre edilmelidir.

Köyden kente göç ve artan tarımsal üretim masrafları nedeniyle birçok üretim sahası (tarla, bahçe) terk edilmiş durumdadır. Bölgeye uygun ve kâr marjı yüksek tarımsal işkolu potansiyeli bulunmaktadır. Bu nedenle yöredeki ekoturizm imkanları kısıtlı kalmaktadır. Bu imkanların çeşitlendirilmesine ihtiyaç duyulacaktır.

Bölgede bağcılık oldukça önemlidir. Çavuş, Kepenek, Aküzüm ve Çiftlik çeşitleri üretimi yapılan üzüm çeşitleridir. Bağcılık potansiyeli yüksek olan bir bölge olmasına rağmen, bu potansiyelin yeterince değerlendirilemediği görülmüştür. Bu potansiyel turizme kazandırılması gereken ürünlerdir.

Şekil 4. Karabük ve Çevresinde Yetiştirilen Çavuş Üzümü

(Kaynak: <https://www.haberturk.com/karabuk-haberleri/80441908-cavus-uzumu-hasadi-basladi>, Erişim: 20/12/2020)

Bölge açısından özellikle “Çavuş” çeşidi, yörenin geçmişten günümüze en önemli ürünü iken bölgede “tatlı çubuk”tan yapılan vejetatif üretimin sonucu olarak karşılaşılan Filoksera sorunu ile bağlar kurumuş ve üretim sona erme noktasına gelmiştir. Bağcılığın bölge açısından gelenekselliği dikkate alındığında üzümden elde edilen ürünleri de etkilediği ifade edilmiştir. Bu nedenle pekmez, cevizli sucuk gibi ürünlerin de üretimi yok olmaya yüz tutmuştur. Yöredeki turizm açısından bu ürünlerin öncelikle ve acil olarak ele alınarak değerlendirilmesi gerekmektedir.

Meyvecilik açısından Elma, Armut, Ceviz ve Trabzon hurması bölgede üretimi geçmişten günümüze devam eden ürünleridir. Şeftali ve Erik üretiminde Meyve ağacı dip kurtları (*Capnodis* sp.) sorunu nedeniyle kurumalar görülmektedir. Ceviz ve Fındık gibi meyveler bölgenin doğal florasında bulunduğu için bunlardan seleksiyon yapılması ve olası çeşit adaylarının seçilmesi gerekmektedir. Bu çeşitler yaygınlaştırılarak turizm hizmetine sunulmalıdır.

Tarımsal alanların sulama durumlarına bakıldığında genel olarak, Keltepe bölgesinin tarım alanlarının kuru olduğu görülmektedir (Tablo 5). Sulama imkânı oldukça kısıtlıdır. Arazinin eğimli yapısı göz önüne alınarak yapılan tarım sistemlerinde, kuru şartlarda üretim gerçekleştirilmektedir. Tarımsal arazilerin kullanım biçiminde %92 oranında kuru tarım %8 oranında sulu tarım yapılmaktadır. Sulu tarım imkanları ile turizm çeşitliliğine katkı sağlanmalıdır.

Tablo 5. Keltepe-Eğriova Bölgesi Köyleri Tarımsal Arazi Varlığı (da)

BÖLGEADI	KÖY ADI	TARIMSAL ARAZİ VARLIĞI		
		Sulu Tarım Alanı	Kuru Tarım Alanı	Toplam Tarım Alanı
EĞRİOVA	Demirciler	130	861	991
	Salmanlar	110	776	886
	Sipahiler	233	1.829	2.062
	Şenler	127	1.395	1.522
KELTEPE	Akören (Kale)	213	3.597	3.810
	Düzçam	95	1.142	1.237
	Gölören	119	1.371	1.490
	Güneşli	65	1.229	1.294
	Kadıköy	300	2.898	3.198
	Kahyalar	314	3.487	3.801
	Karaağaç	50	623	673
	Ödemiş	80	2.417	2.497
	Saitler	235	3.074	3.309
	Yeşiltepe	113	1.014	1.127
TOPLAM		2.184	25.713	27.897

Kaynak: Karabük Tarım ve Orman İl Müdürlüğü, 2020

Bölge halkına; Bodur kiraz, Antepfıstığı, Ahududu, Safran, Bodur elma, Lavanta ve Seracılık gibi modern tarım faaliyetlerine bakış açıları sorulduğunda, oldukça ilgili oldukları, çeşit ve türlere bakılmaksızın tüm yeniliklere açık oldukları gözlemlenmiştir. Ayrıca Keltepe-Eğriova bölgesi köylerinde toplam 10.000 da alanda üretim yapılma potansiyeli vardır.

Ancak, bazı yeni ürünlerin denenmeden bölgede üretimi sağlanmaya çalışılmış ve başarısızlıkla sonuçlanmıştır. Buna da örnek olarak Ödemiş köyündeki Salep üretimi ve Akören (Kale) köyünde sakız ağaçlarına aşlanan Antep fıstığı gösterilebilir. Bu tür yaklaşımlar yöre turizminin de etkilenmesine neden olacaktır.

Yörede Çam kozalağı, Kekik, Kuşburnu, Alıç, Ahlat, Kızılçık (Kiren), Kantaron, Böğürtlen, Çıra, Melengiç (Çetlemik, Çitlembik), Yemişen, Isırgan, Mantar, Üvez (Ovaz) ve Ihlamur gibi odun dışı orman ürünleri toplanmaktadır (Şekil 5). Bu ürünlerden köylüler çeşitli üretimler gerçekleştirerek faydalanmaktadırlar. Bu açıdan da ekoturizm potansiyeli olarak yörede yaygınlaştırılmalıdır.

Alıç ağacı

Kızılcık (Kiren)

Şekil 5. Yöredeki bazı odun dışı orman ürünleri (Sipahiler köyü Facebook sayfasından alınmıştır)

Yöre köy halkı ormandan toplanan odun dışı orman ürünlerden Kızılcık (Kiren), Ahududu, Kuşburnu, Böğürtlen ve Ahlat gibi bitkileri bahçelerinde yetiştirmektedirler.

Bölgesel pazarda yoğun talep gösterilen konsantre kiren şurubunun yaygınlık kazandırılabilmesi ve ekoturistlere bir ürün olarak sunulabilmesi için bu bitkilerin seleksiyonu yapılarak, iyi verim veren ağaçların aşılansıyla üretimin arttırılması gerekmektedir. Ayrıca, yöre köylülerince kızılcıktan yüksek verim almak amacıyla sulama yapıldığında, kendi denemelerinde verimin arttığını ancak kalitenin düştüğünü ifade etmişlerdir.

Ürün değerlendirme bakımından bölge halkının turşu, salça, reçel, tarhana, kurutma, pekmez, pestil, cevizli sucuk, marmelat ve meyve şurupları yaptıkları görülmüştür. Bu ürünler bölgedeki turizm çeşitliliğine önemli katkılar sağlayacaktır.

Öne çıkan ürünlere bakıldığında

Pekmez üretiminde; çam kozalağı, dut, elma ve armut;

Kurutularak yararlanmada, erik, kiraz, mantar, kuşburnu, Trabzon hurması, armut, ısırgan, kekik ve nane; reçel

Marmelat yapımında, kuşburnu, vişne, çilek, ayva, böğürtlen, kiraz, alıç ve kıvılcık;

Sirke yapımında; üzüm, alıç ve elma;

Şurup yapımında, kıvılcık ve vişne;

Pestil yapımında ise erik (Şekil 6);

Turşu yapımında, domates, salatalık, havuç, fasulye ve biber kullanılmaktadır.

Tarhana yapımında ise en az 15 çeşit malzeme kullanılmaktadır.

Şekil 6. Yöreye Özgü Ürünlerden Erik Pestili (Sipahiler köyü Facebook sayfasından alınmıştır)

Etnobotanik açısından; bölgede toplanan ve değerlendirilen çam pekmezi, ıhlamur, kuşburnu, kekik, ayva yaprağı ve nane, soğuk algınlığı, astım ve iltihabı kurutmada tedavi amaçlı olarak kullanılmaktadır. Çam pekmezinin ayrıca kansere iyi geldiğine inanılmaktadır ve son zamanlarda oldukça popülerdir (Şekil 7). Bu ürünlerin sağlık turizmi ve etnobotanik turizmi açısından değerleri çok yüksektir. Bu nedenle söz konusu ürünlerin yörede yaygınlık kazandırılmasına özen gösterilmelidir.

Şekil 7. Çam Kozalağı Pekmezi

Yöre halkı tarafından kullanılan böğürtlen kökünün mide rahatsızlığına iyi geldiği, ökse otunun yapraklarının da kurutularak çay yapıp içildiği bildirilmiştir. Ancak yapraklarının toplanma zamanı olarak ilkbaharda taze yapraklar çıktığında olması gerektiği, diğer zamanlarda toplanan yapraklarının uygun olmadığı ifade edilmiştir. Göksulu armudunun peltesinin zona ve deri hastalıkları (sinir ucu rahatsızlığında) tedavisinde kullanıldığı söylenmiştir. Dut pekmezinin de hemoroide iyi geldiği, kara lahananın kolesterol için kullanıldığı belirtilmiştir. Kantaronun ise insan ve hayvanlarda deri çatlakları ve ayrıca hemoroit için kullanıldığı bildirilmiştir. Belirtilen etnobotanik yararlanma şekilleri yöreye gelecek olan ekoturistlere ürün pazarlamada yararlanılacak argümanlardır.

Madımak otu sadece dışarıdan gelenler tarafından toplanmaktadır. Ihlamur, böğürtlen, çam kozalağı, kızılıcık (kiren) ve orkide yumrusu (salep eldesinde kullanılır) ise hem bölge sakinleri hem de dışarıdan gelenler tarafından toplanan ürünler arasındadır. Kanlıca, tellice, ebişke (sinirsek), kayın ağaç mantarı, karagöçük, sümüklüce, göce, et mantarı, kuzu göbeği, kıraç, cincile, geyik memesi ve gök mantar yörede doğal olarak yetişen ve köylüler tarafından toplanan mantar çeşitleridir (Şekil 8). Bu ürünler de yöre gastronomi turizminin gelişmesinde etkili olacak ürünler olarak düşünülmektedir.

Şekil 8. Bölgede Toplanan Bazı Mantar Türleri

Zararlı mantar olarak yöre köylüleri, acı mantar, meşe mantarı, ayı mantarı ve yabani mantar (şemsiye mantarı) dedikleri zehirli mantar türlerini bildirmişlerdir. Hatta kanlıca benzeyen zehirli mantar türlerinin de olduğu ve buna dikkat edilmesi gerektiği vurgulanmıştır. Bu türler için tanıtım çalışmaları yapılarak yöreye gelecek turistlerin bilgilendirilmesi sağlanmalıdır.

İlkbahar aylarında gelişen bir yonca türünün hayvan otlatırken hayvanlarda zarar yaptığını gözlemleyen yöre halkı, gelecek olan turistlerin bu hususa dikkat etmesi gerektiğini vurgulamışlardır.

Hayvancılık açısından genel olarak büyükbaş hayvan yetiştiriciliği Düzçam köyü hariç diğer tüm köylerde yapılırken, küçükbaş hayvan üretimi Siphahiler, Akören, Kadıköy, Kahyalar, Karağaç, Ödemiş ve Saitler köylerinde yapılmaktadır.

Düzçam köyünde büyükbaş, Şenler, Düzçam, Gölören ve Yeşiltepe köylerinde ise küçükbaş hayvan varlığı bulunmamaktadır. Keltepe bölgesinde 12 köyde, toplam 1.943 adet büyük baş hayvan varlığı, 2.370 adet ise küçük baş hayvan varlığı bulunmaktadır (Tablo 6).

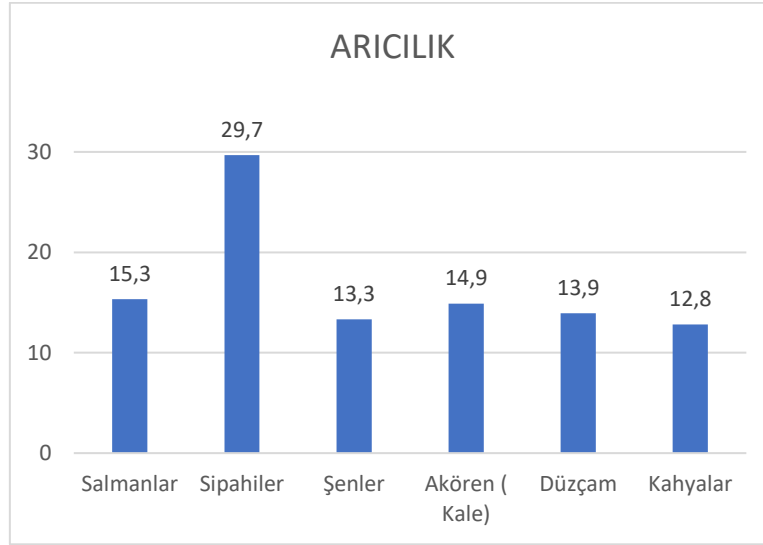
Tablo 6. Keltepe Bölgesi Köyleri Büyükbaş ve Küçükbaş Hayvan Varlığı (Adet)

KÖY ADI	HAYVAN VARLIĞI (Adet)	
	Büyük Baş	Küçük Baş
Demirciler	64	13
Salmanlar	201	792
Siphahiler	83	151
Şenler	122	0
Akören (Kale)	186	99
Düzçam	0	0
Gölören	289	0
Güneşli	96	2
Kadıköy	100	269
Kahyalar	242	773
Karağaç	152	39
Ödemiş	186	120
Saitler	126	112
Yeşiltepe	96	0
TOPLAM	1.943	2.370

Kaynak: Karabük Tarım ve Orman İl Müdürlüğü, 2020.

Bölge köylerinde başlıca üretilen hayvansal ürünler süt, tereyağı, yoğurt/torba yoğurdu, keş, çökelek/lor kaymaktır. Burada tanıtımı öne çıkan ve pazarlama potansiyeli olan ürün ise “Keltepe Keşi”dir. Bu ürün yöreye turizm etkinliği için gelecek olan turistlere pazarlanabilecek bir üründür.

Arıcılık Keltepe bölgesi köylerinde sınırlı sayıda yapılmaktadır. Toplam 6 köyde, 1.162 adet kovan bulunmakta olup, eski sistem arı kovanları ile üretim yapılmamaktadır (Şekil 9). Diğer taraftan gezici arıcılık faaliyetleri de yoktur. Köyler itibariyle, arıcılık faaliyetinin yaklaşık 1/3’ü Siphahiler köyünde yapılmaktadır. Diğer köylerde ise ortalama 170 kovan kapasitesi bulunmaktadır.

Şekil 9. Keltepe Bölgesi Toplam Kovanların Köylere Göre % Dağılımı.
Kaynak: Karabük Tarım ve Orman İl Müdürlüğü, 2020.

Bölgede çok ciddi arıcılık geliştirme potansiyeli vardır. Güncel modern arıcılık için daha önceden eğitim faaliyetleri düzenlendiği ve bölge halkı açısından faydalı olduğu belirtilmiştir. Bölge halkı arıcılığa ilgilidir ve konuyla ilgili bir eğitim olduğu takdirde katılabileceklerini belirtmişlerdir. Diğer taraftan polen, propolis, arı sütü gibi bal dışındaki yan ürünler konusunda fikirleri bulunmayan yöre insanı bu konularla ilgili eğitim olduğu takdirde katılabileceklerini bildirmişlerdir. Yani bölge halkı arıcılık konusunda da yeniliğe açıktır. Arıcılıkta ürün farklılaşması, propolis, arı sütü bölgeye gelen turistler için cazibe oluşturacaktır.

Keltepe-Eğriova bölgesi köylerinde cami dışında başkaca kamu binaları bulunmamaktadır. Eskiden aktif durumdaki okul ve sağlık ocağı binaları atıl durumdadır ve köylüler tarafından farklı amaçlar (kooperatif binası, değerlendirilen köy ürünlerinin satış ofisi, sosyal donatı) için canlandırılmaya çalışılmaktadır. Bu binalardan bazılarının pansiyon olarak yöre ekoturizmine katkı sağlayabileceği ifade edilmiştir.

Köydeki kadınların ekonomik yaşama katkı sağlama açısından istekleri bulunmaktadır. Bu açıdan devlet tarafından mesleki kurslar (dikiş-nakış, el işi, seracılık, arıcılık), pekmez, tarhana, kurutma gibi üretilen ürünlerin pazarlanacağı bir satış noktasının olması talebinde bulunmuşlardır. Bölge kadınları, bir araya gelebilme potansiyeline sahiptirler ve birlik veya kooperatif altında örgütlenerek gelir getirici faaliyetlerde bulunabileceklerini belirtmişlerdir. Bu durum yöre turizmine kaliteli hizmet sunma potansiyelini göstermesi bakımından önemlidir.

Sosyal açıdan kadınlara sorulduğunda, çocuklarının köylerde yaşamak istemediğini, köylerde internet ve telefon gibi teknolojiye ulaşım araçlarının son derece kısıtlı olduğunu, çok amaçlı (bir araya gelme, mukabele etkinlikleri, düğün-nişan gibi) bir sosyal tesis istediklerini belirtmişlerdir.

Köy ile kent arasındaki ulaşım köylüler açısından oldukça sorunludur. Sağlık gibi acil durumlarda başkalarına muhtaç olduklarını dolayısıyla ulaşım imkânlarının iyileştirilmesi gerektiğini ifade etmişlerdir. Köylerde bulunan insanların genel olarak yaş ortalaması yüksek olduğu için sağlıkla ilgili sorunlar yaşanmaktadır. Köylere yeterli düzeyde sağlık hizmetinin ulaşmadığı ve bu nedenle bölgedeki tüm köylerin ulaşabileceği ortak bir merkezde, sabit ve kapsamlı bir sağlık hizmeti verilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Keltepe ve Eğriova bölgesi köylerinde karşılaşılan yaban hayvanları; ayı, kurt, tilki, karaca, geyik, tavşan, çakal, vaşak, gelincik, yaban domuzu, sincap, kızıl şahin, baykuş, doğan ve dağ keçisi olarak bildirilmiştir.

Yöre halkının tamamının dışarıdan gelen turistlerin köylerinde konaklamasına/barınmasına olumlu yaklaşım gösterdikleri gözlenmiştir. Bu amaçla imkânı bulunan (konaklama) köylülerin kendi evlerinde, bulunmayanların ise atıl durumdaki kamu binalarının (okul, sağlık ocağı ve bunlara bağlı lojmanlar) restorasyon ile turizme kazandırılması yönünde talepleri olmuştur. Bu yaklaşım yöre köylülerinin gelecek turistlere yönelik olumlu bir bakış içerisinde olduklarını göstermektedir. Özellikle çeşitlendirilecek olan turizm etkinliklerinden yararlanacak turistler bakımından bu yaklaşım önemli görülmektedir.

Bölge halkının yok olmaya yüz tutmuş yemek, tatlı ve el işleri gibi değerleri irdelendiğinde, ramazan ayında saraylı yemeği, haluşka, taş fırın çöreği, miyane helvası, mısır-mancar yemekleri, yarma yemekleri; nişasta tatlısı ve malaka tatlısı gibi üretimlerin günümüzde artık yapılmadığını belirtilmişlerdir. Bu ürünlerin üretimi desteklenerek bölge gastronomi turizmine katkı sağlanmalıdır.

El işi olarak ise kasnak, tığ, iğne oyaları, etamin, kanaviçe, kirmanla yün eğirme, terzilik, yünden kilim çuval dokuma terkedilmiş sanatlardır. Bu ürünler yörenin kültür turizmi açısından değerlendirilmesi gereken ürünleridir.

Yıkılan taş fırınlar yeniden canlandırıldığı takdirde, imece usulü yapılan “Keltepe Çöreği” tekrar yapılarak ticarileştirilebileceği sonucuna ulaşılmıştır. İç malzemesi yöreye özgü torba yoğurdu, yumurta, nane ve tuz olan “Bükme’nin” de ticari potansiyelinin olduğu, yöreye gelen turistlere satılarak kazanç elde edilebileceği iddia edilmiştir. Bu ürünler de bölge gastronomi turizmine katkı sağlayabilecektir.

Keltepe Kayak Merkezinden bölge halkının beklentileri değerlendirildiğinde, köy cazibesinin arttırılması amaçlı kırsal peyzajın yapılması, turistlere sunulacak ve ticarileştirilecek ürünlerin elde edilmesi amacıyla sulama suyu sağlanması ve geliştirilmesi, turizm bölgesinde gençlere istihdam sağlanması, otel ve konaklama tesisi kurulması ve sabit satış noktaları oluşturulması beklenmektedir.

Keltepe ve Eğriova bölgesi köylerinde; seracılık, damlama sulama tesisleri, salça makinesi, süt işleme makinesi, güneş enerjisi, ev mantolama, büyükbaş-küçükbaş hayvan destekleri, arı kovanları ve süt inekçiliği destekleri sağlanmıştır. Yapılan desteklerin başarılı bir şekilde sürdürüldüğü ifade edilmiştir. Dolayısıyla, yöredeki turizmin çeşitlendirilmesiyle oluşacak ziyaretçi potansiyeline yönelik yöre halkı yukarıda belirtilmiş olunan ürünleri pazarlayabileceklerdir. Bu durum yöre köylerinde ekoturizmin gelişmesi için önemli bir potansiyel olarak görülmektedir.

3.4. Turizm Amaçlı Doğal Kaynak Değerlerinin Araştırılması

Keltepe-Eğriova Bölgesi turizm amaçlı doğal kaynakların belirlenmesine yönelik kaynak değerleri bu bölüm kapsamında sunulmaktadır. Köyler için öngörülen turizm amaçlı doğal kaynak değerleri haritalar ve uydu görüntüleri olarak eklerde yer almaktadır.

3.4.1 Karaağaç Köyü: Köy, Keltepe Kayak Tesislerine en yakın köy konumundadır. Bu yapısıyla da mevcut turizm potansiyelinden en çok yararlanma konumuna sahiptir. Turizm amacına yönelik köyde pansiyonculuk yapılmaktadır. Köy için bir tane çadırlı kamp alanı, bir tane de mokamp alanına yer verilmiştir. Hem çadırlı kamp ve mokamp hem de bungalov da konaklayacak turistler için bir Vahşi Trekking Rotası oluşturulmuştur (Ek 15). Rota; Pazardoruk Tepe-İtmeli Yayla-Çatal Çeşme Sırtı-Göçük Sırtı-Pazardoruk Tepe olacak şekilde planlanmıştır. Bu rota 11,2 km uzunluğundadır. Ayrıca 25 km’lik Motokros/Enduro, ATV ve Dağ Bisiklet rotası da Karaağaç köyünden geçmektedir (Ek:16).

Şekil 10. Motokros/Enduro, ATV ve Dağ Bisiklet Rotasından Görünüm

Şekil 11. Motokros/Enduro, ATV ve Dağ Bisiklet Rotasından Görünüm

Karaağaç köyünde yer alan Keltepe Kayak Tesislerine gelecek konuklar için tesislere oldukça yakın (yaklaşık 500 m uzaklıkta) bir alan üzerine 7 adet bungalov bina noktası saptanmıştır (Ek:3).

Şekil 12. Keltepe Kayak Merkezi Bungalovların Yerleşim Güzergâhı

Şekil 13. Keltepe Kayak Merkezi Bungalovların Yerleşim Güzergahı

Bungalov alanlarının konumu için; yeni açılmış olan ve Eğriova'ya giden yol ile eski ilk servis yolu arasında kalan alan ve eski servis yolu üzeri uygun görülmüştür.

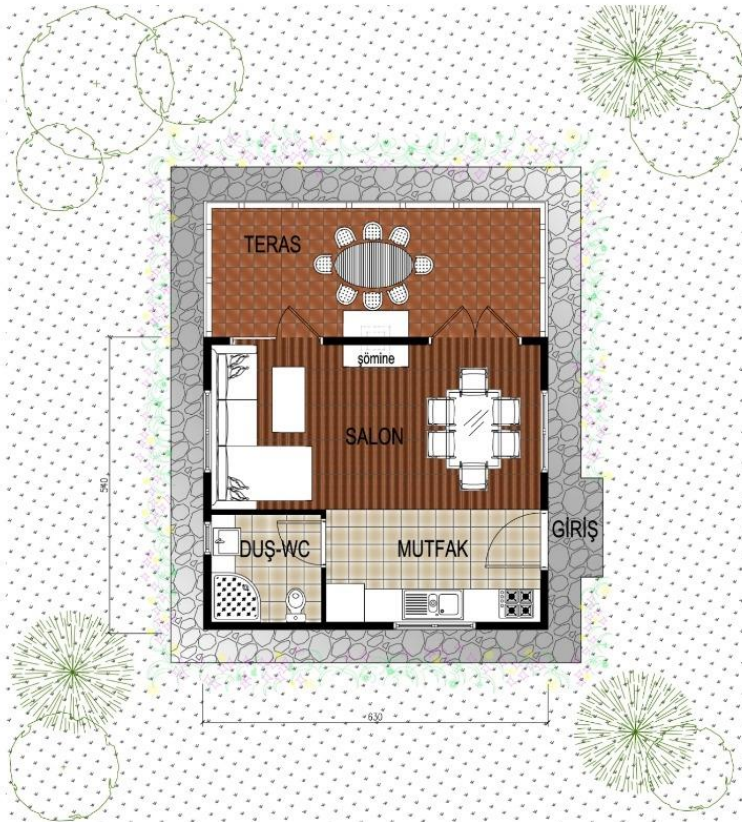
Şekil 14. Eğriova Gölet'i İçin Konaklama Birimi Örneği

Şekil 15. Bungalov Örnekleri

Şekil 16. Glamping ve Bungalov Örnekleri

GİRİŞ KAT

Salon+Mutfak	26m ²
Duş+WC	4m ²

NET TOPLAM 30m²

BRÜT TOPLAM 34m²
TERAS 15m²

GENEL TOPLAM 34m²

Şekil 17. Bungalov Örneği

Şekil 18. Karaağaç Gizli Bahçe

3.4.2. Sipahiler Köyü: Bu köy kapsamında çadırlı kamp alanları, mokamp alanları, piknik alanları, glamping, bungalovlar ile iki adet vahşi trekking rotası planlanmıştır. Ayrıca, Eğriova Göleti için planlama yapılarak ekonomik analizi oluşturulmuştur.

Birinci çadırlı kamp alanı Şaban Pınar kuzeyinde yer almıştır (Foto 14). İkinci çadırlı kamp alanı Küre mevki için planlanmıştır. Bu alan aynı zamanda Küre Mokamp-I Alanı ve Küre Piknik Alanı-I olarak öngörülmüştür (Foto 15). Köylülerle yapılan görüşmelerde de Küre alanında bayramlarda toplanıldığı ifade edilmiştir. Bu alan köyler için (Sipahiler, Şenler ve Karaağaç) şenlik alanı olarak da kullanılabilecek potansiyele sahiptir. Keltepe'ye gelecek turistler için bu piknik alanı yararlı olacaktır (Ek 5).

Şekil 19. Sipahiler Köyü

Şekil 20. Küre Mevkii

Çadırılı kamp alanı-II yeri Belen Yayla olarak belirlenmiştir (Şekil 21).

Şekil 21. Belen Yaylası

Sipahiler köyü için iki adet Vahşi Trekking Rotası da belirlenmiştir. Belen Yaylası Küre Vahşi Trekking Rotası-I 16 km uzunluğundadır (Ek: 15). Sipahiler Göncek Yaylası-Yazlık Dere Vahşi Trekking Rotası-II 11 km olarak belirlenmiştir. Ayrıca 25 km'lik Motokros/Enduro, ATV ve Dağ Bisiklet rotası da Sipahiler köyünden geçmektedir (Şekil 22, 23) (Ek 16).

Şekil 22. Motokros/Enduro, ATV ve Dağ Bisiklet Rotasından Görünüm

Şekil 23. Motokros/Enduro, ATV ve Dağ Bisiklet Rotasından Görünüm

Eğrioiva Göleti: Bu alan için rekreasyon/ekoturizm amaçlı konaklama planı oluşturulmuş ve bu alana yönelik olarak ekonomik analizler yapılmıştır. Eğrioiva Gölet'inin setinin arkasına Mokamp-2, gölün seti üzerinde durulduğunda batı yakadaki açıklık alan Çadırılı Kamp-4 Alanı olarak düşünülmüştür (Şekil 24-25). Eğrioiva Göleti'nin uç kısmı için 2 adet Glamping planlanmıştır (Şekil 26-27-28). Burası Eğrioiva Göleti'ni besleyen yan derelerden oluştuğu için kazık sistemi üzerine oturtulacak zemin üzeri Glamping Tesisleri öngörülmüştür. Burada amaç; gölü besleyen yan derelerin normal inşaat yoluyla tahrip olmasına engel olmaktır. Gölün uç kısmının Batı yakasına 4 adet Bungalov planlanmıştır. Eğrioiva Göleti girişine ise 1 adet Giriş Kontrol Kulübesi yapılması uygun bulunmuştur (Ek 4).

Şekil 24. Eğrioiva Göletinden Görünümler

Şekil 25. Eğrioiva Göleti'nden Görünümler

Şekil 26. Eğriova Gölü İçin Konaklama Birimi Örneği

Şekil 27. Glamping ve Bungalov Örnekleri

Şekil 28. Glamping ve Bungalov Örnekleri

3.4.3 Kahyalar Köyü: Köy başlıca üç mahalleden oluşmaktadır. Keltepe Kayak Merkezine ulaşım için Karabük-Zonguldak yolundan batıya döndüğünde içerisinden geçilen mahalle Pirinçlik Mahallesi'dir. Burası bölgeye giriş niteliği taşıdığından önemli görülmektedir. Önemi bölge köylüleriyle turistlerin ilk karşılaşma noktası olmasından kaynaklanmaktadır. Köy halkı ve muhtarının üretime yönelik çalışmalar konusunda oldukça istekli olduğu görülmüştür. Köylülerle yapılan odak grup toplantısında, köylülerin Keltepe Dağ Planlaması ve Alternatif Turizm Etkinliklerinin Araştırılması Raporu çalışmasından talep ve beklentileri görüşülmüştür (Şekil 29-30).

Şekil 29. Kahyalar Odak Grup Toplantısı

Şekil 30. Kahyalar Kadın Odak Grup Toplantısı

Köyün kooperatifi ve üretim merkezi ile bu merkezde üretim amaçlı çalışacak kadın işgücü köylülere belirlenmiştir. Fakat Covid-19 süreci çalışmaları başlayamadan durdurmuştur. Pirinçlik mahallesi camii karşısındaki alan “yöresel/vahşi ürün pazarlama” alanı olarak oldukça uygun bulunmuştur. Ayrıca orman deposuna gelmeden bölge yoluna sapıldıktan kısa mesafe sonra yolun doğu yakasındaki küçük orman parçası da yöresel/vahşi ürün pazarlama alanı olarak kullanılabilir potansiyel bir başka alandır (Ek 5).

Köyün doğal kaynak kullanımına yönelik kaynak değerleri açısından avantajlı olduğu söylenebilir. Bu açıdan bakıldığında; altı adet çadırlı kamp alanı, kaya tırmanış alanı, yöresel/vahşi ürün pazarlama alanı ön görülmüştür. Ayrıca köyün sahip olduğu Dedeyanı Türbesi turizm potansiyeli ve ziyaretçi çekecek kaynak değer olarak önemlidir. Çadırlı kamp alanı-I: Çakırlar mahallesi kıran tarla tepeye, çadırlı kamp alanı-II: Pirinçlik mahallesi çatal ardıç tepeye, çadırlı kamp alanı-III: Çakırlar mahallesi dibek taşı mevkiine, çadırlı kamp alanı-IV: Pirinçlik mahallesi Sarımsaklı kayalar mevkiine, çadırlı kamp alanı-V: Kaboğlu mahallesine ve çadırlı kamp alanı-VI ise: Kahyalar merkez mahallesi-Çakırlar mahallesi-Kaboğlu mahallesi arasında yer alacak şekilde düzenlenmiştir. Çakırlar mahallesine bir adet Mokamp alanı ayrıca çalışmalarda öngörülmüştür. (Ek 5).

Şekil 31. Çakırlar Mahallesi'nden Görünüm

Şekil 32. Kaboğlu Mahallesi'ndeki Bir Konuttan Görünüm

Şekil 33. Kahyalar Köyü Mahallesi'nde Bir Konut

Şekil 34. Kahyalar Yolu Üzerinde Yaşamaya Çalışan Karaçam

Şekil 35. Kahyalar Köy Muhtarlığına Devredilen Pirinçlik Mahallesindeki Orman Lojmanları Potansiyel Pansiyonlar

Şekil 36. Kahyalar Köyü Kaya Tırmanış Alanı

3.4.4 Salmanlar Köyü: Şenler köyünden gelen yolla Salmanlar köyüne bağlanan alanda yer alan Kavlağanlık Dere üzerinde yaklaşık 1 km uzunluğunda potansiyel “**Piknik Alanı**” öngörülmüştür. Bu alan aynı zamanda yöre halkının doğal ürünlerini pazarlayabileceği “**Yöresel/Vahşi Ürün Pazarlama**” alanı olarak düşünülmüştür. Salmanlar köyü yolu üzerinde ikinci bir piknik alanına daha yer verilmiştir (Ek 12).

Şekil 37. Salmanlar Köyü Yöresel/Vahşi Ürün Pazarlama ve Piknik Alanı

Şekil 38. Salmanlar Köyü Yöresel/Vahşi Ürün Pazarlama ve Piknik Alanı

Salmanlar köyünde bulunan eski küçük “**Tarihi Camii**” kültürel değer olarak ziyaret edilebilir. Bu yönü ile kültür turizmine katkı sağlayacaktır.

Şekil 39. Salmanlar Köyü Tarihi Camii

Salmanlar köyü üzerinde Beyaz dere ile İnönü derenin kesişiminde “**manzara seyir noktası ve doğa fotoğrafçılığı noktası**” belirlenmiştir. Yaban Hayatı izleme noktasının bu bel noktasında yer alması düşünülmüştür. Bu noktanın hemen yanındaki Tepe’de Ören Tepe, Kara Tepe de olmak üzere üç adet çadırlı kamp alanı oluşturulmuştur. Köyün İnönü deresi yolu üzerinde mağara ve bu mağaranın bulunduğu kayalık potansiyel Kaya Tırmanış Alanı olarak saptanmıştır.

Şekil 40. Salmanlar İnkaya Mevkii

3.4.5 Şenler Köyü: Şenler köyünde iki adet potansiyel “Pansiyon” belirlenmiştir. Bunlardan birisi köyün kullanılmayan ilkokuldur. Okul yöreye gelecek ziyaretçilerin konaklama olanağı için restorasyon yapılabilecek bir yerdir. Okul alanı aynı zamanda “**Çadırılı Kamp-I Alanı**” olarak da öngörülmüştür (Ek 12).

Şekil 41. Şenler Köyü Çadırılı Kamp Noktası

Okulun yanından ilerleyen güzergâh üzerinde “Kese Çukuru” mevkiinde kültürel değer olarak “**Türbe**” yer almaktadır. Türbenin hemen üzerindeki tepe karşı yöreyi gören hâkim nokta olması itibariyle “**Çadırılı Kamp-II**” alanı ile “**Manzara Seyir Noktası ve Doğa Fotoğrafçılığı Alanı**” olarak belirlenmiştir (Ek 12).

Şekil 42. Şenler Köyü Türbe Yeri

Bu tepenin ileri ucu Kahyalar Pirinçlik mevkiindeki “Rüzgârlı Kayalık” olarak adlandırılan kayalık alanıdır. Bu alan her iki köy tarafından kullanılacak potansiyel “**Kaya Tırmanış**” alanı olarak düşünülmüştür.

Şenler köyündeki ilkokuldan devam eden orman yolu üzerinde, köy sakinleri tarafından “**Namazlağ**” olarak adlandırılan alan daha önce piknik yaptıkları mevkii olarak ifade edilmiştir. Burası da “**Namazlağ Çadırli Kamp-III Alanı**” olarak belirlenmiştir. Ayrıca bu yolun sonu Keltepe anayolu ve karşı bölgeyi görmesi nedeniyle “**Çadırli Kamp-IV Alanı, Manzara Seyir Noktası ve Doğa Fotoğrafçılık Alanı**” olarak saptanmıştır (Ek 12).

Şekil 43. Şenler Köyü Çadırli Kamp Alanı Noktasından Görünüm

Şenler köyünde “Türbe” olarak belirtilen alan aynı zamanda bir yangın emniyet şeridi ile bağlanmaktadır. Şenler köyü “**Belen Mahallesi’nde**” bulunan ancak meşit olarak kullanılmayan bina potansiyel “**Pansiyon**” olarak köy muhtarı tarafından önerilmiştir.

Şekil 44. Şenler Köyü Potansiyel Pansiyonundan Görünüm

Bu pansiyon alanından başlayarak Belen Mahallesinden Sipahiler köyünün Karaağaç yolu ile birleştiği güzergâhtan Sipahiler köyü üzerindeki yangın emniyet şeridi Şenler köyü Türbesi ile birleşmektedir. Bu güzergâh “**Vahşi Trekking Yolu**” olarak öngörülmüştür (Ek 15).

Şekil 45. Vahşi Trekking Yolundan Görünüm

Şekil 46. Vahşi Trekking Yolundan Görünüm

3.4.6 Gölören Köyü: Köy için çadırlı kamp alanları ve piknik alanı öngörülmüştür. Köyün önemli turizm potansiyellerinden birisi Bahattin Gazi Türbesi'dir. Çadırlı Kamp Alanı-I; Asar Tepe Kayalığıdır. Bu alan aynı zamanda çeşitli SİT alanı statülerine de sahiptir. Yöredeki tarihi eser kalıntıları bu anlamda Asar kayalıklarının önem kazanmasına neden olmuştur. Köy merkezinden patika ile Gürleyik Kaptajının altındaki patikadan Asar Dereye inilmekte buradan yaklaşık 1,5-2 saatlik yürüyüşle Asar Kayalıklarına ulaşılmaktadır. Çadırlı Kamp Alanı-II; Kayabaşı Tepededir. Çadırlı Kamp Alanı-III; Teknekaya Tepededir. Asar Tepenin güneyindeki kayalıkların güney ucunda yer almaktadır. Çadırlı Kamp Alanı-IV; Aşağıkabaçakıl ile Yukarıkabaçakıl pınarlar mevki arasında yer almaktadır. Çaldağ Tepe Çadırlı Kamp Alanı-V ve Eğrek Kaya ise Çadırlı Kamp Alanı-VI olarak düzenlenmiştir. Dedeler Yaylası ise Bahattin Gazi Türbesi ile birlikte şenlikler oluşturulan bir alandır. Bu nedenle Dedeler Yaylası için de bir Piknik Alanına yer verilmiştir (Ek 7).

Şekil 47. Bahattin Gazi Türbesi

Şekil 48. Gölören Köyünden Görünüm

3.4.7 Akören (Kale) Köyü: Köyün Karabük Merkezine yakınlığı önemli bir avantaj olmaktadır. Bu nedenle de köyde tersine göç yaşanmaya başlamıştır. Fakat kentsel alt yapı ve kamu yatırımlarının özellikle sulama suyu imkanlarının yoksunluğu köy yaşam kalitesini ve köyün ekonomik yapısını olumsuz etkilemektedir. Köy için iki adet çadırlı kamp alanı önerilmiştir. Bunlardan birincisi, Hacı Dede Çadırlı Kamp Alanı-I, diğeri ise, Çal Yakası Çadırlı Kamp Alanı-II'dir (Ek 11).

3.4.8 Demirciler Köyü: Bu köy için çadırli kamp alanları yanı sıra, mağara ve kaya tırmanış alanları öngörölmüştür. Tümbelek Tepe Çadırli Kamp Alanı-I'dir. Köyün üzerindeki İki Kapılı İn olarak adlandırılan mağara ilk mağaradır. İkinci mağara ise Kapan mevkiindeki Kapan Mağarası'dır. Kapan mağarasının hemen üzerindeki alan Kapan Kaya Tırmanış Noktası-I ve Göncek Dere ile Kızılca Harman Sırtları arasında kalan kayalık alan ise Kızılca Harman Kaya Tırmanış Alanı-II olarak düşünölmüştür. Demirciler köyü Yenice Orman İşletme Müdürlüğü alanlarına geçiş noktasını oluşturmaktadır. Köyün altından kuzeye doğru ilerleyen Beyaz dere ile köyün kuzeyinden geçen orman yolu Kalınca Yayla mevkiinde çakışmaktadır. Buradan Taşbaşı Tepe güzergahına çıkıldığında Yenice Orman İşletme Müdürlüğü Kavaklı Orman İşletme Şefliğı alanlarına geçilmektedir. Kavaklı Tabiatı Koruma Alanı ve Subatan Yaylası bu güzergahta doğa fotoğrafçılığı manzara seyir noktası olarak değerlendirilebilecek potansiyel alanlardır (Ek 9). Bu alanlar araştırma alanı kapsamında yer almadığı için haritalarda gösterilmemiştir. Sözü edilen bu alanlar Yenice Şeker Kanyon ve İhlamur Teras ile entegre edildiğinde önemli bir turizm koridoru oluşturulmuş olacaktır.

Şekil 49. Demirciler Köyü Potansiyel Kaya Tırmanış Alanından Görünüm

Şekil 50. Demirciler Köyü Orman Alanlarından Görünüm.

3.4.9 Yeşiltepe Köyü: Bu köy için sadece iki adet çadırlı kamp alanına yer verilmiştir. Bunlardan birincisi Sofu Çadırlı Kamp Alanı-I ve ikincisi ise, Kirazoluk Çeşmesi Çadırlı Kamp Alanı-II'dir (Ek 13).

3.4.10 Saitler Köyü: Köy için üç adet çadırlı kamp alanına yer verilmiştir. Köy; Aladağ C tipi Mesire alanı yakınında yer almaktadır. Bu nedenle köylü bu alana gelen günübirlikçi turistlere ürün sunabilmektedirler. Çadırlı Kamp Alanı-I: Çatak Dere üstünde yer almıştır. Çadırlı Kamp Alanı-II ve Çadırlı Kamp Alanı-III ise Köse Dikmen ve Dikmen Tepeler üzerine konuşlanmıştır. Bu alanlar Köyün Çiğdemler mahallesi üzerinde yer almaktadır (Ek 8).

3.4.11 Düzcam Köyü: Bu köy karaağaç yolu batısında yer almaktadır. Köy özellikle çekici doğa sporları potansiyeli nedeniyle öne çıkmaktadır. Çadırlı Kamp Alanları, Vaşşi Trekking Yürüyüş Rotası, Bungee Jumping Alanı, Asma Köprü, Kaya Tırmanış Alanları, Manzara Seyir Yeri ve Yaban Hayatı İzleme Alanı gibi çeşitli doğa kaynaklı turizm etkinlikleri bu köy için öngörülmüştür.

“Dömek Tepe Çadırlı Kamp Alanı-I” ilk kamp alanıdır. Gölören köyü sınırındaki Kordağ Tepenin hemen altında “Çadırlı Kamp Alanı-II” düşünülmüştür. “Çadırlı Kamp Alanı-III” orman yangın havuzunun olduğu alanda yer almaktadır. Burası aynı zamanda “Manzara Seyir Noktası” ve “Yaban

Hayatı Gözleme Noktası” olarak öngörülmüştür. Yaban Hayatı izleme noktası tüm dünyada oldukça ilgi çeken bir turizm aktivitesi olarak güncel önemini sürdürmektedir. Yaban Hayatı İzleme noktasının kuzey doğusunda yer alan kayalık ise “Kaya Tırmanış Alanı-II” olarak yer almıştır (Ek 10). Bungee Jumping alanı ve bunun için oluşturulacak köprü yöresinin turizm etkinliğine renk ve cazibe katacaktır. Örneğin; Yaban hayatını keşfetmek için olağanüstü bir yer olan ve Kuzey İrlanda’da bulunan Carrick a Rede-Rope Köprüsü 2009 yılında yaklaşık 247.000 ziyaretçi çekmiştir. Oldukça yüksek olan bu sayılar, asma köprülerin hedef bölgedeki ziyaret eden kişi sayısını ne kadar arttırdığını ve o bölgenin cazibe merkezi haline geldiğini açıkça göstermektedir.

Şekil 51. Düzçam Köyü Girişi

Şekil 52. Düzçam Köyünden Bir Görünüm

Şekil 53. Manzara Seyir Noktasından Görünüm.

Şekil 54. Çadırılı Kamp Alanı-III

Köyün üzerindeki orman yangın havuzunun bulunduğu alan görüşün geniş olması, küçük sulak bir alan olması ve bölgedeki ana dere ve yan dereleri gözlemleyebilme imkânları dolayısıyla “Yaban

Hayatı Gözleme Alanı” olarak da düşünülmüştür. Yangın Havuzunun Kuzey batısında yer alan noktasına ise “Kaya Tırmanış Alanı-II” olarak yer verilmiştir (Ek 10). Yeni Zelanda’nın “Dünyanın Adrenalin Aktivitelerinin Merkezi” olarak ünlenen *Queenstown* şehrinin yakınlarındaki Kawarau Köprüsü bungee jumping faaliyetleri sayesinde yılda ortalama 500.000 ziyaretçi çekmektedir. Gana’da bulunan Kakum Ulusal Parkı’nın içinde yer alan ağaçtan yapılmış asma köprü sayesinde 2009 yılında yaklaşık 135.870 kişi Kakum Ulusal Parkı’nı ziyaret etmiştir. Bu veriler araştırma alanında öngörülen Bungee Jupming ve köprüsünün önemini yansıtmaktadır.

Şekil 55. Kaya Tırmanış Alanı-II

Köyün içerisinde sahipli arazide bulunan bu kayalık “Kaya Tırmanış Noktası-I” olarak belirlenmiştir. Bu alan aynı zamanda “Çadırlı Kamp Alanı-I” olarak da düşünülmüştür (Şekil 55-56).

Şekil 56. Düzçam Köyü İçi Kaya Tırmanma Noktası-I

Düzçam Köyünde planlanan Kaya Tırmanış Noktası-I ile tam karşısındaki kayalıklar arası köprü planlanarak bu köprü üzerinde “Bungee Jumping” yapılması öngörülmüştür. Bungee Jumping Köprüsünün yaklaşık olarak 170 metre uzunluğunda olacağı tespit edilmiştir. Ana yükselti, kaya ile Değirmendere taban noktası yaklaşık 95 metre olarak belirlenmiştir. Bungee Jumping noktasının iki yakası yani etkinlik yapıldıktan sonra Düzköy’e ulaşım “Bungee Jumping Servis Yolu” için 1.1 km’lik yol oluşturulmuştur.

Şekil 57. Kayalıktan Bungee Jumping Örnek

Şekil 58. Bungee Jumping Kawarau Köprüsü Örneği

Düzçam Kaya Tırmanış Noktası -I ile karşı yakaya ulaşmada ayrıca “Düzçam Kaya-Bungee Jumping Vahşi Trekking Yolu”na yer verilmiştir. Bu yol; Düzköy Kaya Tırmanış Noktası-I’den başlayarak köy içinden devam edip Dömelek Tepe altlarından Killik Dere boyunca sürerek Yeşiltepe Köyü Sofu Mevkiinden ilerlemektedir. Buradan Yeşiltepe Köyü Kordağ altındaki Düzköy için planlanan Çadırli Kamp-II noktasından geçerek Değirmen dere ana tabanını izleyip Sipahiler Köyü sınırındaki Kirazlıkıran Sırtlarında Keltepe Ana Asfaltına bağlanmaktadır. Bu güzergâh “Vahşi Trekking Yolu” yaklaşık olarak 10,2 km uzunluğundadır (Ek 10).

3.4.12 Güneşli Köyü: Köyün turizm potansiyelini karşılamaya yönelik “Konaklama” imkanları (Ev Pansiyonculuğu) gelişmiştir.

Şekil 59. Güneşli Köyü Genel Görünüm

Güneşli Köyü için Çadırli kamp alanları, Mokamp alanı ve piknik alanı ile iki adet Vahşi Trekking Alanına yer verilmiştir (Ek 10).

Güneşli Köyü Kıraç Sırtı Çadırli Kamp Alanı-I ilk kamp alanıdır. İnişli dere Çadırli Kamp Alanı-II ve Cahit Çeşmesi Çadırli Kamp Alanı-III ile Kazık Tepe Elmacık Pınarı Mevkii Çadırli Kamp Alanı-IV bu kapsamda düşünülen sahalardır. Bunlara ek olarak Cahit Çeşmesi Mevkiiine “Piknik Alanı-I ile Elmacık Pınarı Mokamp Alanı-I ve Piknik Alanı-II turizm etkinliklerinin çeşitlendirilmesi kapsamında ön görülmüştür (Ek 10).

Güneşli Köyü için planlanan bu çadırli kamp alanlarına yönelik olarak iki adet Vahşi Trekking Rotasına da yer verilmiştir. Bunlardan ilki Kıraçlı Sırtı Çadırli Kamp Alanı-I etrafına planlanan “Kıraçlı Vahşi Trekking Rotasıdır.” Bu rota yaklaşık olarak 5,2 km uzunluğundadır. Benzer şekilde; Güneşli Köyünden başlayan, Düzçam Köyü Güğenli Çukur Mevkii ile devam eden Sipahiler Köyü “Delihamdinideğirmeni” Mevkii ile devam ederek Güneşli Kocaçay deresi Cahit Çeşmesine ulaşan ve buradan da Çukur Çeşme Sırtları mevkiinden Güneşli Köyüne uzanan 6,5 km’lik Vahşi Trekking Rotası oluşturulmuştur (Ek 10).

Şekil 60. Güneşli Köyü Hayvancılık İşletmesi

Güneşli Köyü büyükbaş hayvan yetiştiriciliğinin ön planda olduğu bir köydür. Bölgeye dışardan gelecek turistlere “Yöresel Ürün” olarak burada üretilen hayvansal ürünler pazarlanmalıdır. Bu amaçla konaklama potansiyeli büyük olan Güneşli Köyü Konaklama Merkezi alanı olarak öngörülmüştür. Güneşli ve Kadıköy için Örtüaltı yetiştiriciliği desteklenmelidir.

Şekil 61. Güneşli Köyü Hayvancılık İşletmesi

3.4.13 Kadıköy: Bu köy konumu itibariyle ve sahip olduğu çeşitli kaynak değerleriyle dikkat çekmiştir. Kadıköy için çadırlı kamp alanı olarak 7 alan, 2 piknik alanı ve 2 vahşi trekking rotasına yer verilmiştir. Ayrıca köyün sahip olduğu Şehler Mahallesi yakınındaki “İlyas Dede Türbesi” turistlerin ilgilerini çekeceğinden dolayı “İnanç Turizmi Kapsamındaki Ziyaret Alanı” önemli bir destinasyon olarak değerlendirilmiştir (Ek 8). Kadıköy sınırları içerisinde yer alan ve güncel haliyle köyün su ihtiyacı için zaman içerisinde kurutulan yöresel adıyla “Sülüklü Göl”den; eskiden “Kara Sülük” olarak adlandırılan sülüklerin elde edildiği ve yöresel tedavilerde kullanıldığı ifade edilmiştir. BAKKA tarafından desteklenecek bir proje ile “Sülüklü Göl Ekosisteminin Kurtarılması” projesi değerlendirilmelidir.

Şekil 62. Kadıköy Mahalleri

Şekil 63. Kadıköy Merkez Mah.

Kadıköy Karepler Mahallesiye yönelik olarak; Sülüklü Göl Çadırlı Kamp Alanı-I, Kıraçlar Sırtı Çadırlı Kamp Alanı-II, Bedeller Mahallesiye yönelik olarak; Çampınar Çadırlı Kamp Alanı-III ve Çampınar Piknik Alanı-I ile Şehler Mahallesiye yönelik olarak; Köyçukuru Çadırlı Kamp Alanı-IV öngörülmüştür. Ayrıca Şehler Mahallesi “İlyas Dede Türbesi” de “Ziyaret Alanı” olarak turistlerin değerlendirebileceği potansiyel Çadırlı Kamp Alanı-V olarak düşünülmüştür. Ören Tepe Çadırlı Kamp Alanı-VI olarak yer alırken, bu alanın hemen kuzeyindeki Gölet Çadırlı Kamp Alanı-VII’de turizm etkinliklerinin çeşitlendirilmesi ve yöreye yayılmasının sağlanması açısından değerlendirilmiştir. Bu alan aynı zamanda yöreye gelen turistler için “Ören Tepe Göleti Piknik Alanı-II” olarak da öngörülmüştür (Ek 8)

Şekil 64. Kadıköy Hakkında Bilgi Alma

Şekil 65. Kadıköy Kırsal Peyzajı

Çadırlı kamp alanları (7 adet), piknik alanları (2 adet) ve Türbe yanı sıra 2 gölet Kadıköy'ün sahip olduğu “doğal kaynak tabanlı turizm potansiyeli” bakımından oldukça öne çıkmaktadır. Bu nedenle de yörede 2 farklı “vahşi trekking rotası”na yer verilmiştir. Birinci Vahşi Trekking Rotası; Kadıköy merkezden başlayarak Beşira ve Bedeller Mahalleleri üzerinden Çampınar Piknik Alanını takip ederek Kıraçlar Sırtı üzerinden Sülüklü Göl çevresinden geçerek Asarçay derenin üzerinden tekrar Kadıköy merkeze bağlanan ve 8,0 km uzunluğunda olan bir rotadır (Ek 8).

İkinci Vahşi Trekking Rotası ise; Kadıköy merkezden başlayarak Beşire ve Sündüler mahallelerini takiben Kahyalar Köyü Kabaoğlu Mahallesi üzerinden Kahyalar Köyü Turhanlar mahallesini izleyip Köşeler dere üzerinden tekrar Kadıköy'e bağlanan ve 11,5 km uzunluğundaki “Kadıköy-Beşira-Sündüler-Kabaoğlu-Turhanlar-Köse Dere Vahşi Trekking Rotası-II”dır (Ek 8)

3.4.14 Ödemiş Köyü: Ödemiş köylüleri ile odak grup toplantısı yapılması sonucu elde edilen veriler ışığı altında; köyün Antep fıstığı potansiyelinin yüksek olduğu saptanmıştır. Köyün İl'e yakın olmasının da avantajlarından birisi olarak köye tersine göç olduğu belirlenmiştir. Köyün önemli bir ürünü olarak bamyaya üreticiliği dikkat çekmektedir. Arıcılık ise köyde birkaç işletmede yürütülmektedir. Sürdürülen üzüm yetiştiriciliğinin geliştirilmesi ve üzümden elde edilecek ürün çeşitliliğinin sağlanması köyü ekoturizm açısından cazibe noktası haline getirebilecektir.

Şekil 66. Ödemiş Köyünde Odak Grup Toplantısı

Şekil 67. Ödemiş Köyünde Arıcılık

Şekil 68. Ödemiş Köyü Kadın Odak Grup Toplantısı

Ödemiş köyü için planlanan çadırli kamp alanları ise şöyle değerlendirilmiştir. Çadırli Kamp Alanı-I: Melikşah Tepeye, Çadırli Kamp Alanı-II: Ahlat Tepeye (Hidro elektrik Santralını ve Karabük-Zonguldak yolunu görmektedir), Çadırli Kamp Alanı-III: Terzikıran Tepenin kuzey doğusuna, Çadırli Kamp Alanı-IV ise, Terzikıran tepeye konuşlanması öngörülmüştür. Köyde antik kalıntı mezarlar da bulunmaktadır (Ek 6).

İnkaya, köy için saptanan Kaya Tırmanış Alanı'dır. Ödemiş köyü merkezli bir Motokros/Enduro, ATV ve Dağ Bisiklet rotası belirlenmiştir. Bu rota 22,7 km uzunluğundadır. Rota proje ekibi tarafından geçilerek kontrol edilmiştir (Ek 17). Hem bu rota için hem de çadırli kamp alanları için mutlaka yeterli düzeyde bilgilendirme ve yönlendirme tabelalarının oluşturulması zorunlu görülmektedir.

Şekil 69. Çadırli Kamp Alanından Görünüm

Şekil 70. Antik Mezar

Şekil 71. Ödemiş Köyü Motokros/Enduro, ATV ve Dağ Bisiklet Rotasından Görünüm.

3.5. Araştırma Alanına Yönelik Ekonomik Analizler

Keltepe-Eğriova araştırma alanı için “Keltepe Dağ Planlaması ve Alternatif Etkinliklerin Araştırılması” kapsamında Çadırılı Kamp Alanları, Mokamp Alanları, Piknik Alanları ve Eğriova Gölet’inde yer alacak tesisler için ekonomik analizler gerçekleştirilmiştir. Her bir planlama unsuru için; Fayda Masraf Oranı, Net Bugünkü Değer ve İç Karlılık Oranı analizleri yapılmıştır.

Yapılan analizler planlamaya konu yalnızca bir ünite için gerçekleştirilmiştir. Örneğin 51 adet Çadırılı Kamp Alanı planlanmasına rağmen ekonomik analiz sadece bir Çadırılı Kamp alanına yöneliktir. Analiz kapsamında projelerin ekonomik ömrü 20 yıl olarak kabul edilmiştir. Planlaması yapılan unsurlara yönelik olarak proje toplam maliyeti için yıllık %10 artış kabul edilerek proje ekonomik ömrü olan 20 yıla indirgenmiştir.

3.5.1 Çadırılı Kamp Alanları Ekonomik Analizi

- **Personel Giderleri:** İdari, güvenlik ve temizlik personelinden oluşan giderlerin belirlenmesinde personel için 3.000 TL/ay net asgari ücret ve her yıl %9 net artış öngörülmüştür.
- **Bakım- Onarım Giderleri:** Proje alanında yer alan makine-ekipman giderlerinin düzenli çalışması için gerekli olan ve periyodik olarak yapılan giderlerdir. Makine -ekipman yatırım tutarının (7.000) %2,5’i alınarak hesaplanmıştır (Tablo 7).

- **Amortisman Giderleri:** Proje alanında yer alan sabit yatırımlar için kullanılan amortisman oranları; yapım malzemesi ahşap olan tesisler için %6,66 oranı kabul edilmiştir.
- **Beklenmeyen Giderler:** İşletme döneminde öngörülemeyen harcamalar ve beklenmeyen fiyat artışları nedeniyle işletme giderlerinde sapmalar ortaya çıkabilir. Bu tür farklılıkları telafi etmek amacıyla hesaplanan maliyetlere toplam işletme giderlerinin %5'i beklenmeyen gider olarak ilave edilmiştir.
- **Konaklama Ücretleri:** Proje alanında bulunan çadır ve karavan kamp alanlarının kullanımı karşılığında ziyaretçilerden alınan ücretlerden oluşmaktadır. Ziyaretçilerin kısa süreli konaklayacakları öngörülerek hesaplamalar 30 hafta/yıl üzerinden yapılmıştır.

Tablo 7. Çadırılı Kamp Alanı Proje Maliyetleri

GİDERLER	Araç yeri düzenleme (200 m ²)	Çadır alanı düzenleme (50 m ²)	Çöp bidonu (4 adet)	Toplam Maliyet
Çadırılı kamp alanı	6000	800	200	7.000

Tablo 8. Çadırılı Kamp Alanı Giderleri

	GİDERLER	Tutar (TL)	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
			Model-I	Personel Giderleri	3000	3270	3564	3885	4235	4616	5031	5484
	Bakım Onarım Giderleri	188	192	197	202	207	212	217	223	228	234	240
	Amortisman Giderleri	495	528	562	600	639	681	726	774	825	880	938
	TOPLAM GİDER	3683	3990	4324	4687	5081	5509	5975	6481	7032	7630	8280
	GENEL TOPLAM (beklenmeyen giderler)	3867	4189	4540	4921	5335	5785	6274	6805	7383	8011	8694

	GİDERLER	Tutar (TL)	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041
			Model-I	Personel Giderleri	3000	7741	8438	9197	10025	10927	11911	12983
	Bakım Onarım Giderleri	188	246	252	258	265	272	278	285	292	300	307
	Amortisman Giderleri	495	1000	1066	1136	1211	1291	1376	1467	1564	1667	1777
	TOPLAM GİDER	3683	8987	9756	10592	11501	12490	13566	14735	16008	17392	18898
	GENEL TOPLAM (beklenmeyen giderler)	3867	9437	10244	11122	12076	13115	14244	15472	16808	18262	19843

3.5.1.1 Fayda Masraf Oranı

Fayda Masraf Oranı, projenin ekonomik ömrü içinde yaratacağı indirgenmiş proje gelirleri ile indirgenmiş proje giderleri arasındaki orandır (Rehber ve Erkuş, 2014). Projenin gelir ve giderleri %12 faiz oranına göre bugüne indirgenerek birbirine oranlanmıştır. Yapılan hesaplamalar sonucunda Fayda Masraf Oranı **1,67** olarak hesaplanmıştır (Tablo 9).

Tablo 9. Çadırılı Kamp Alanı Fayda Masraf Oranı Hesabı

Yıllar	Gelirler	Giderler	İndirgenme Oranı (%12)	İndirgenmiş Gelirler	İndirgenmiş Giderler
2022	4.320,00	2890,79	0,8929	3.857,14	2.581,06
2023	4.752,00	3137,93	0,7972	3.788,27	2.501,54
2024	5.227,20	3406,71	0,7118	3.720,62	2.424,83
2025	5.749,92	3699,06	0,6355	3.654,18	2.350,82
2026	6.324,91	4017,07	0,5674	3.588,92	2.279,39
2027	6.957,40	4362,99	0,5066	3.524,84	2.210,43
2028	7.653,14	4739,31	0,4523	3.461,89	2.143,82
2029	8.418,46	5148,71	0,4039	3.400,07	2.079,48
2030	9.260,30	5594,14	0,3606	3.339,36	2.017,30
2031	10.186,33	6078,79	0,3220	3.279,73	1.957,21
2032	11.204,97	6606,14	0,2875	3.221,16	1.899,11
2033	12.325,46	7179,98	0,2567	3.163,64	1.842,92
2034	13.558,01	7804,44	0,2292	3.107,15	1.788,58
2035	14.913,81	8484,01	0,2046	3.051,66	1.736,00
2036	16.405,19	9223,60	0,1827	2.997,17	1.685,12
2037	18.045,71	10028,52	0,1631	2.943,65	1.635,87
2038	19.850,28	10904,61	0,1456	2.891,08	1.588,19
2039	21.835,31	11858,18	0,1300	2.839,45	1.542,03
2040	24.018,84	12896,12	0,1161	2.788,75	1.497,33
2041	26.420,73	14025,96	0,1037	2.738,95	1.454,03
				65.357,68	39.215,05
FAYDA/MASRAF				1,67	

3.5.1.2 Net Bugünkü Değer

Projenin ekonomik ömrü boyunca elde edilecek net nakit akımlarının belirlenen faiz oranına göre indirgenmesi ile bulunan değerlerin toplamından oluşmaktadır. İndirgeme oranı sermaye piyasasında uzun vadeli borçların gerçekleşen faizine eşit olmalıdır (İnan,2017). İndirgeme oranı olarak devlet tahvili faiz oranı olan %11,81 yaklaşık %12 olarak alınmıştır. Proje ile yapılacak yatırımın Net Nakit Akımları Tablo 10'da, indirgenmiş net nakit akımlarına göre hesaplanmış Net Bugünkü Değeri ise Tablo 10'da görülmektedir.

Projenin yapılabilir olması için Net Bugünkü Değerin pozitif olması gerekmektedir. Yapılan hesaplamalar sonucunda Net Bugünkü Değer **2.197,45 TL** olarak hesaplanmıştır. Bu sonuç projenin yapılabilir olduğunu göstermektedir.

Tablo 10. Çadırılı Kamp Alanı Net Bugünkü Değer Hesabı

Yıllar	Net Nakit Akışları	İndirgenme Oranı (%12)	İndirgenmiş Değerler
Yatırım Dönemi	-7.000	1,0000	-7,000,00
2022	130,65	0,8929	116,65
2023	212,02	0,7972	169,02
2024	306,24	0,7118	217,98
2025	414,97	0,6355	263,72
2026	540,05	0,5674	306,44
2027	683,55	0,5066	346,31
2028	847,79	0,4523	383,50
2029	1.035,35	0,4039	418,16
2030	1.249,10	0,3606	450,44
2031	1.492,28	0,3220	480,47
2032	1.768,47	0,2875	508,39
2033	2.081,66	0,2567	534,31
2034	2.436,34	0,2292	558,35
2035	2.837,46	0,2046	580,60
2036	3.290,57	0,1827	601,18
2037	3.801,85	0,1631	620,16
2038	4.378,15	0,1456	637,65
2039	5.027,13	0,1300	653,73
2040	5.757,30	0,1161	668,46
2041	6.578,11	0,1037	681,93
NET BUGÜNKÜ DEĞER			2197,45

3.5.1.3 İç Karlılık Oranı

İç Karlılık Oranı Projenin ekonomik ömrü içinde sağlayacağı net nakit akışlarının toplam bugünkü değerini sıfır yapan indirim oranıdır (Rehber ve Erkuş, 2014). Bu durumda Fayda Masraf Oranının 1, Net Bugünkü Değerin ise sıfır olması gerekir. İç Karlılık Oranı, projenin ekonomik ömrü boyunca sağladığı ortalama getiri gücünü ifade etmektedir (İnan,2017). İç Karlılık Oranını direkt olarak hesaplamada kullanılan formül bulunmamaktadır. Bu nedenle İç Karlılık Oranı enterpolasyon yoluyla hesaplanmaktadır.

Tablo 11. Çadırılı Kamp Alanı İçin İç Karlılık Oranı

Yıllar	Net Nakit Akışları	İndirgenme Oranı (%12)	İndirgenmiş Değerler (%12 için)	İndirgenme Oranı (%15)	İndirgenmiş Değerler (%15 için)
	Yatırım Dönemi	1,0000	-7000,00	1	-7000
2022	130,65	0,8929	116,65	0,8696	113,61
2023	212,02	0,7972	169,02	0,7561	160,32
2024	306,24	0,7118	217,98	0,6575	201,36
2025	414,97	0,6355	263,72	0,5718	237,26
2026	540,05	0,5674	306,44	0,4972	268,50
2027	683,55	0,5066	346,31	0,4323	295,52
2028	847,79	0,4523	383,50	0,3759	318,72
2029	1.035,35	0,4039	418,16	0,3269	338,46
2030	1.249,10	0,3606	450,44	0,2843	355,07
2031	1.492,28	0,3220	480,47	0,2472	368,87
2032	1.768,47	0,2875	508,39	0,2149	380,12
2033	2.081,66	0,2567	534,31	0,1869	389,08
2034	2.436,34	0,2292	558,35	0,1625	395,97
2035	2.837,46	0,2046	580,60	0,1413	401,01
2036	3.290,57	0,1827	601,18	0,1229	404,39
2037	3.801,85	0,1631	620,16	0,1069	406,28
2038	4.378,15	0,1456	637,65	0,0929	406,84
2039	5.027,13	0,1300	653,73	0,0808	406,22
2040	5.757,30	0,1161	668,46	0,0703	404,54
2041	6.578,11	0,1037	681,93	0,0611	401,92
			2197,45		-345,93

Net Bugünkü Değeri pozitif yapan son indirim oranı ile Net Bugünkü Değeri negatif yapan son indirim oranı bulunur. Bulunan oranlar kullanılarak aşağıdaki formüle göre İç Karlılık Oranı hesaplanır.

$$\text{İKO} = f_1 + \frac{f_2 - f_1}{f_2 - f_1} \cdot (f_2 - f_1)$$

Yapılan hesaplamalar sonucunda Net Bugünkü Değeri pozitif yapan son indirgeme oranı %12 Net Bugünkü Değeri negatif yapan son indirgeme oranı ise %15 olarak değerlendirilmiştir. Bu oranlara göre İç Karlılık Oranı %14,59 olarak hesaplanmıştır. Bu oran yatırım için kullanılacak uzun dönemli devlet tahvili faiz oranından yüksek olduğu için projenin yapılabilir olduğunu söylemek mümkündür (Tablo 11).

3.5.2. Mokamp Alanları Ekonomik Analizi

- **Personel Giderleri:** İdari, güvenlik ve temizlik personelinden oluşan giderlerin belirlenmesinde personel için 3.000 TL/ay net asgari ücret ve her yıl %9 net artış öngörülmüştür.
- **Yatırım Giderleri:** Mokamp alanı için bir WC yapımı ile ikili yemek yapma ve pişirme tesisi planlanmıştır.
- **Elektrik Giderleri;** Mokamp alanı için gerekli elektriğin Güneş Enerjisi Sisteminden elde edilmesi planlanmış ve maliyetlere de yer verilmiştir.
- **Bakım- Onarım Giderleri:** Proje alanında yer alan makine-ekipman giderlerinin düzenli çalışması için gerekli olan ve periyodik olarak yapılan giderlerdir. Makine -ekipman yatırım tutarının (20,400) %2,5'i alınarak hesaplanmıştır.
- **Amortisman Giderleri:** Proje alanında yer alan sabit yatırımlar için kullanılan amortisman oranları; yapım malzemesi ahşap olan tesisler için %6,66, oranı dikkate alınmıştır.
- **Beklenmeyen Giderler:** İşletme döneminde öngörülemeyen harcamalar ve beklenmeyen fiyat artışları nedeniyle işletme giderlerinde sapmalar ortaya çıkabilir. Bu tür farklılıkları telafi etmek amacıyla hesaplanan maliyetlere toplam işletme giderlerinin %5'i beklenmeyen gider olarak ilave edilmiştir.
- **Konaklama Ücretleri:** Proje alanında bulunan çadır ve karavan kamp alanlarının kullanımını karşılığında ziyaretçilerden alınan ücretlerden oluşmaktadır. Ziyaretçilerin kısa süreli konaklayacakları öngörülerek hesaplamalar 30 hafta/yıl üzerinden yapılmıştır.

Tablo 12. Mokamp Alanı Proje Maliyetleri

GİDERLER	Araç yeri düzenleme (1500 m2)	Çöp bidonu (8 adet)	Elektrik Tesisatı (GES) Maliyeti	Toplam Maliyet
Mokamp Alanı	10000	400	10000	20400

Tablo 13. Mokamp Alanı Giderleri

GİDERLER	Tutar (TL)	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
		Personel Giderleri	3000	3270	3564	3885	4235	4616	5031	5484	5978
Bakım Onarım Giderleri	510	523	536	549	563	577	591	606	621	637	653
Amortisman Giderleri	1346	1435	1530	1631	1739	1853	1976	2106	2245	2393	2551
TOPLAM GİDER	4856	5228	5630	6065	6536	7046	7598	8196	8844	9546	10306
GENEL TOPLAM (beklenmeyen giderler)	5099	5489	5912	6369	6863	7399	7978	8606	9286	10023	10821

Model-I	GİDERLER	Tutar (TL)	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041
	Personel Giderleri	3000	7741	8438	9197	10025	10927	11911	12983	14151	15425	16813
	Bakım Onarım Giderleri	510	669	686	703	721	739	757	776	795	815	836
	Amortisman Giderleri	1346	2720	2899	3090	3294	3512	3744	3991	4254	4535	4834
	TOPLAM GİDER	4856	11130	12023	12991	14040	15178	16412	17750	19201	20775	22483
	GENEL TOPLAM (beklenmeyen giderler)	5099	11687	12624	13640	14742	15937	17232	18637	20161	21814	23607

3.5.2.1 Fayda Masraf Oranı

Fayda Masraf Oranı, projenin ekonomik ömrü içinde yaratacağı indirgenmiş proje gelirleri ile indirgenmiş proje giderleri arasındaki orandır (Rehber ve Erkuş, 2014). Projenin gelir ve giderleri %12 faiz oranına göre bugüne indirgenerek birbirine oranlanmıştır. Yapılan hesaplamalar sonucunda Fayda Masraf Oranı **3,10** olarak hesaplanmıştır. (Tablo 14)

Tablo 14. Mokamp Alanı Fayda Masraf Oranı Hesabı

Yıllar	Gelir	Gider	İndirgenme Oranı (%12)	İndirgenmiş Gelirler	İndirgenmiş Giderler
2022	14400	5489	0,8929	12857,14	4901,26
2023	15840	5912	0,7972	12627,55	4712,70
2024	17424	6369	0,7118	12402,06	4533,00
2025	19166,4	6863	0,6355	12180,59	4361,64
2026	21083	7399	0,5674	11963,08	4198,14
2027	23191,3	7978	0,5066	11749,46	4042,08
2028	25510,5	8606	0,4523	11539,64	3893,03
2029	28061,5	9286	0,4039	11333,58	3750,61
2030	30867,7	10023	0,3606	11131,19	3614,45
2031	33954,4	10821	0,3220	10932,42	3484,22
2032	37349,9	11687	0,2875	10737,20	3359,60
2033	41084,9	12624	0,2567	10545,47	3240,30
2034	45193,4	13640	0,2292	10357,15	3126,03
2035	49712,7	14742	0,2046	10172,20	3016,55
2036	54684	15937	0,1827	9990,56	2911,59
2037	60152,4	17232	0,1631	9812,16	2810,94
2038	66167,6	18637	0,1456	9636,94	2714,39
2039	72784,4	20161	0,1300	9464,85	2621,71
2040	80062,8	21814	0,1161	9295,83	2532,74
2041	88069,1	23607	0,1037	9129,84	2447,28
				217858,93	70272,25
FAYDA/MASRAF				3,10	

3.5.2.2. Net Bugünkü Değer

Projenin ekonomik ömrü boyunca elde edilecek net nakit akımlarının belirlenen faiz oranına göre indirgenmesi ile bulunan değerlerin toplamından oluşmaktadır. İndirgeme oranı sermaye piyasasında uzun vadeli borçların gerçekleşen faizine eşit olmalıdır. (İnan,2017). İndirgeme oranı olarak devlet tahvili faiz oranı olan %11,81 yaklaşık %12 olarak alınmıştır. Proje ile yapılacak yatırımın Net Nakit Akımları Tablo 15'te, indirgenmiş net nakit akımlarına göre hesaplanmış Net Bugünkü Değeri ise Tablo 15'te görülmektedir.

Projenin yapılabilir olması için Net Bugünkü Değerin pozitif olması gerekmektedir. Yapılan hesaplamalar sonucunda Net Bugünkü Değer **2.586,68 TL** olarak hesaplanmıştır. Bu sonuç projenin yapılabilir olduğunu göstermektedir.

Tablo 15. Mokamp Alanı Net Bugünkü Değer

Yıllar	Gelir	Gider	Net nakit Akışları	İndirgenme Oranı	İndirgenmiş Değerler (%12 için)
-145000				1,0000	-145000,00
2022	14400	5489	8911	0,8929	7955,88
2023	15840	5912	9928	0,7972	7914,85
2024	17424	6369	11055	0,7118	7869,06
2025	19166,4	6863	12303	0,6355	7818,96
2026	21083	7399	13684	0,5674	7764,94
2027	23191,3	7978	15213	0,5066	7707,38
2028	25510,5	8606	16904	0,4523	7646,62
2029	28061,5	9286	18775	0,4039	7582,97
2030	30867,7	10023	20845	0,3606	7516,75
2031	33954,4	10821	23133	0,3220	7448,21
2032	37349,9	11687	25663	0,2875	7377,60
2033	41084,9	12624	28461	0,2567	7305,17
2034	45193,4	13640	31553	0,2292	7231,12
2035	49712,7	14742	34971	0,2046	7155,66
2036	54684	15937	38747	0,1827	7078,97
2037	60152,4	17232	42920	0,1631	7001,21
2038	66167,6	18637	47531	0,1456	6922,55
2039	72784,4	20161	52623	0,1300	6843,14
2040	80062,8	21814	58249	0,1161	6763,10
2041	88069,1	23607	64462	0,1037	6682,55
NET BUGÜNKÜ DEĞER					2.586,68

3.5.2.3 İç Karlılık Oranı

İç Karlılık Oranı Projenin ekonomik ömrü içinde sağlayacağı net nakit akışlarının toplam bugünkü değerini sıfır yapan indirgeme oranıdır (Rehber ve Erkuş, 2014). Bu durumda Fayda Masraf oranının 1, Net Bugünkü Değerin ise sıfır olması gerekir. İç Karlılık Oranı, projenin ekonomik ömrü boyunca sağladığı ortalama getiri gücünü ifade etmektedir. (İnan,2017). İç Karlılık Oranını direkt olarak hesaplamada kullanılan formül bulunmamaktadır. Bu nedenle İç Karlılık Oranı enterpolasyon yoluyla hesaplanmaktadır.

Tablo 16. Mokamp Alanı İç Karlılık Oranı

Yıllar	Net Nakit Akışları	İndirgenme Oranı (%12)	İndirgenmiş Değerler (%12 için)	İndirgenme Oranı (%15)	İndirgenmiş Değerler (%15 için)
	Yatırım Dönemi	1,0000	-7000,00	1	-7000
2022	130,65	0,8929	116,65	0,8696	113,61
2023	212,02	0,7972	169,02	0,7561	160,32
2024	306,24	0,7118	217,98	0,6575	201,36
2025	414,97	0,6355	263,72	0,5718	237,26
2026	540,05	0,5674	306,44	0,4972	268,50
2027	683,55	0,5066	346,31	0,4323	295,52
2028	847,79	0,4523	383,50	0,3759	318,72
2029	1.035,35	0,4039	418,16	0,3269	338,46
2030	1.249,10	0,3606	450,44	0,2843	355,07
2031	1.492,28	0,3220	480,47	0,2472	368,87
2032	1.768,47	0,2875	508,39	0,2149	380,12
2033	2.081,66	0,2567	534,31	0,1869	389,08
2034	2.436,34	0,2292	558,35	0,1625	395,97
2035	2.837,46	0,2046	580,60	0,1413	401,01
2036	3.290,57	0,1827	601,18	0,1229	404,39
2037	3.801,85	0,1631	620,16	0,1069	406,28
2038	4.378,15	0,1456	637,65	0,0929	406,84
2039	5.027,13	0,1300	653,73	0,0808	406,22
2040	5.757,30	0,1161	668,46	0,0703	404,54
2041	6.578,11	0,1037	681,93	0,0611	401,92
			2197,45		-345,93

Net Bugünkü Değeri pozitif yapan son indirgeme oranı ile Net Bugünkü Değeri negatif yapan son indirgeme oranı bulunur. Bulunan oranlar kullanılarak aşağıdaki formüle göre İç Karlılık Oranı hesaplanır.

$$\text{İKO} = f_1 + \text{NBD1} / (\text{NBD1} + |\text{NBD2}|) * (f_2 - f_1)$$

Yapılan hesaplamalar sonucunda Net Bugünkü Değeri pozitif yapan son indirgeme oranı %12 Net Bugünkü Değeri negatif yapan son indirgeme oranı ise %15 olarak bulunmuştur. Bu oranlara göre İç Karlılık Oranı **%15,08** olarak hesaplanmıştır. Bu oran yatırım için kullanılacak uzun dönemli devlet tahvili faiz oranından yüksek olduğu için projenin yapılabilir olduğunu söylemek mümkündür (Tablo 16).

3.5.3. Piknik Alanı Ekonomik Analizi

Piştirme evi: Günübirlik kullanıcılar için 25-35 aile birimine hizmet edecek, 2 lavabolu 1 adet piştirme evi yapılmıştır.

Piknik Üniteleri: Kullanıcıların piknik ihtiyaçlarına cevap verecek masa ve oturma yerlerinden oluşan ahşap veya ahşap görünümlü toplam 25 adet ünite yapılmıştır.

Giriş Kontrol Binası: Ana yoldan kullanım alanına girişi temin eden giriş noktası kullanım alanına giren ve çıkan araçların kontrolü, çıkış kayıtlarının takibi için, içerisinde 1 masa, 1 koltuk ve 1 tuvaletin bulunduğu 15 m²'lik 1 adet yapı yapılmıştır.

Otopark: Alanın taşıma kapasitesi ölçütleri belirlenerek, 30 adetlik araç yeri oluşturulmuştur.

Tuvalet: Yörenin özelliklerine uygun malzemeden, kullanım alanları kenarlarında, yürüyüş mesafesi 150 m dikkate alınarak ve hâkim rüzgâr istikameti göz önünde tutularak 2 adet yapı yapılmıştır.

Giriş Ücretleri: Proje alanında bulunan çadır ve karavan kamp alanlarının kullanımı karşılığında ziyaretçilerden alınan ücretlerden oluşmaktadır. Ziyaretçilerin kısa süreli konaklayacakları öngörülerek hesaplamalar 30 hafta/yıl üzerinden yapılmıştır.

Personel Giderleri: Alandaki hizmetlerin sağlanabilmesi için 1 iş gücü öngörülmüştür. İdari, güvenlik ve temizlik personelinden oluşan giderlerin belirlenmesinde personel için 3.000 TL/ay net asgari ücret ve her yıl %9 net artış öngörülmüştür.

3.5.3.1 Fayda Masraf Oranı

Fayda Masraf Oranı, projenin ekonomik ömrü içinde yaratacağı indirgenmiş proje gelirleri ile indirgenmiş proje giderleri arasındaki orandır (Rehber ve Erkuş, 2014). Projenin gelir ve giderleri %12 faiz oranına göre bugüne indirgenerek birbirine oranlanmıştır. Yapılan hesaplamalar sonucunda Fayda Masraf Oranı **2,00** olarak hesaplanmıştır (Tablo 17).

Tablo 17. Piknik Alanı Fayda Masraf Oranı Hesabı

YILLAR	GELİRLER	GİDERLER	Net Nakit Akışları	İndirgenme Oranı (%12 için)	İndirgenmiş Gelirler	İndirgenmiş Giderler
-73000				1		
2022	9800	5832	3968	0,8929	8750,00	5207,20
2023	10780	6273	4507	0,7972	8593,75	5000,90
2024	11858	6750	5108	0,7118	8440,29	4804,56
2025	13043,8	7266	5778	0,6355	8289,57	4617,60
2026	14348,18	7824	6524	0,5674	8141,54	4439,48
2027	15783	8428	7355	0,5066	7996,16	4269,68
2028	17361,3	9081	8280	0,4523	7853,37	4107,74
2029	19097,43	9788	9309	0,4039	7713,13	3953,21
2030	21007,17	10553	10454	0,3606	7575,40	3805,67
2031	23107,89	11382	11726	0,3220	7440,12	3664,75
2032	25418,68	12280	13139	0,2875	7307,26	3530,08
2033	27960,54	13251	14709	0,2567	7176,78	3401,33
2034	30756,6	14304	16452	0,2292	7048,62	3278,17
2035	33832,26	15445	18387	0,2046	6922,75	3160,32
2036	37215,48	16681	20535	0,1827	6799,13	3047,49
2037	40937,03	18020	22917	0,1631	6677,72	2939,42
2038	45030,74	19471	25559	0,1456	6558,47	2835,88
2039	49533,81	21045	28489	0,1300	6441,36	2736,62
2040	54487,19	22750	31737	0,1161	6326,33	2641,45

2041	59935,91	24599	35336	0,1037	6213,36	2550,14
					148265,10	73991,70
						2,00

3.5.3.2 Net Bugünkü Değer

Projenin ekonomik ömrü boyunca elde edilecek net nakit akımlarının belirlenen faiz oranına göre indirgenmesi ile bulunan değerlerin toplamından oluşmaktadır. İndirgeme oranı sermaye piyasasında uzun vadeli borçların gerçekleşen faizine eşit olmalıdır (İnan,2017). İndirgeme oranı olarak devlet tahvili faiz oranı olan %11,81 yaklaşık %12 olarak alınmıştır. Proje ile yapılacak yatırımın Net Nakit Akımları Tablo 18’de, indirgenmiş net nakit akımlarına göre hesaplanmış Net Bugünkü Değeri ise Tablo 18’de görülmektedir.

Projenin yapılabilir olması için Net Bugünkü Değerin pozitif olması gerekmektedir. Yapılan hesaplamalar sonucunda Net Bugünkü Değer **1.273,40 TL** olarak hesaplanmıştır. Bu sonuç projenin yapılabilir olduğunu göstermektedir.

Tablo 18. Piknik Alanı Net Bugünkü Değer Hesabı

Yıllar	Gelirler	Giderler	Net Nakit Akışları	İndirgenme Oranı (%12 için)	İndirgenmiş Değerler (%12 için)
2022	9800	5832	3968	0,8929	3542,80
2023	10780	6273	4507	0,7972	3592,85
2024	11858	6750	5108	0,7118	3635,73
2025	13043,8	7266	5778	0,6355	3671,97
2026	14348,18	7824	6524	0,5674	3702,06
2027	15783	8428	7355	0,5066	3726,48
2028	17361,3	9081	8280	0,4523	3745,63
2029	19097,43	9788	9309	0,4039	3759,92
2030	21007,17	10553	10454	0,3606	3769,72
2031	23107,89	11382	11726	0,3220	3775,37
2032	25418,68	12280	13139	0,2875	3777,18
2033	27960,54	13251	14709	0,2567	3775,45
2034	30756,6	14304	16452	0,2292	3770,45
2035	33832,26	15445	18387	0,2046	3762,43
2036	37215,48	16681	20535	0,1827	3751,64
2037	40937,03	18020	22917	0,1631	3738,29
2038	45030,74	19471	25559	0,1456	3722,59
2039	49533,81	21045	28489	0,1300	3704,73
2040	54487,19	22750	31737	0,1161	3684,88
2041	59935,91	24599	35336	0,1037	3663,22
					1273,40

3.5.3.3 İç Karlılık Oranı

İç Karlılık Oranı Projenin ekonomik ömrü içinde sağlayacağı net nakit akışlarının toplam bugünkü değerini sıfır yapan indirgeme oranıdır (Rehber ve Erkuş, 2014). Bu durumda Fayda Masraf Oranının

1, Net Bugünkü Değerin ise sıfır olması gerekir. İç Karlılık Oranı, projenin ekonomik ömrü boyunca sağladığı ortalama getiri gücünü ifade etmektedir. (İnan,2017). İç Karlılık Oranını direkt olarak hesaplamada kullanılan formül bulunmamaktadır. Bu nedenle İç Karlılık Oranı enterpolasyon yoluyla hesaplanmaktadır.

Tablo 19. Piknik Alanı İç Karlılık Oranı Hesabı

Yıllar	Gelirler	Giderler	Net Nakit Akışları	İndirgenme Oranı (%12 için)	İndirgenmiş Değerler (%12 için)	İndirgenme Oranı (%15)	İndirgenmiş Değerler (%15 için)
-73000				1	-73000,00	1	-73000
2022	9800	5832	3968	0,8929	3542,80	0,8696	3080,69
2023	10780	6273	4507	0,7972	3592,85	0,7561	2716,71
2024	11858	6750	5108	0,7118	3635,73	0,6575	2390,55
2025	13043,8	7266	5778	0,6355	3671,97	0,5718	2099,46
2026	14348,18	7824	6524	0,5674	3702,06	0,4972	1840,58
2027	15783	8428	7355	0,5066	3726,48	0,4323	1611,06
2028	17361,3	9081	8280	0,4523	3745,63	0,3759	1408,12
2029	19097,43	9788	9309	0,4039	3759,92	0,3269	1229,13
2030	21007,17	10553	10454	0,3606	3769,72	0,2843	1071,59
2031	23107,89	11382	11726	0,3220	3775,37	0,2472	933,21
2032	25418,68	12280	13139	0,2875	3777,18	0,2149	811,88
2033	27960,54	13251	14709	0,2567	3775,45	0,1869	705,66
2034	30756,6	14304	16452	0,2292	3770,45	0,1625	612,80
2035	33832,26	15445	18387	0,2046	3762,43	0,1413	531,74
2036	37215,48	16681	20535	0,1827	3751,64	0,1229	461,06
2037	40937,03	18020	22917	0,1631	3738,29	0,1069	399,49
2038	45030,74	19471	25559	0,1456	3722,59	0,0929	345,93
2039	49533,81	21045	28489	0,1300	3704,73	0,0808	299,36
2040	54487,19	22750	31737	0,1161	3684,88	0,0703	258,92
2041	59935,91	24599	35336	0,1037	3663,22	0,0611	223,82
					1273,40		-49968,24

Net Bugünkü Değeri pozitif yapan son indirgeme oranı ile Net Bugünkü Değeri negatif yapan son indirgeme oranı bulunur. Bulunan oranlar kullanılarak aşağıdaki formüle göre İç Karlılık Oranı hesaplanır.

$$İKO = f_1 + \frac{NBD1}{(NBD1 + |NBD2|)} * (f_2 - f_1)$$

Yapılan hesaplamalar sonucunda Net Bugünkü Değeri pozitif yapan son indirgeme oranı %12 Net Bugünkü Değeri negatif yapan son indirgeme oranı ise %15 olarak bulunmuştur. Bu oranlara göre İç Karlılık Oranı **%15,07** olarak hesaplanmıştır. Bu oran yatırım için kullanılacak uzun dönemli devlet tahvili faiz oranından yüksek olduğu için projenin yapılabilir olduğunu söylemek mümkündür (Tablo 19).

3.5.4. Eğriova Göleti Ekonomik Analizi

Piştirme Evi: Günübirlik kullanıcılar için 25-30 aile birimine hizmet edecek, 2 lavabolu 1 adet piştirme evi yapılmıştır.

Tuvaletler: Ziyaretçilerin tuvalet, duş hacimlerini ihtiva eden 8 adet yapı yapılmıştır.

Otopark: Alanın taşıma kapasitesi ölçütleri belirlenerek, 21 adetlik araç yeri oluşturulmuştur.

Konaklama Binası: 4 adet Bungalov ile 2 adet Glamping planlanmıştır.

Personel Giderleri: Alandaki hizmetlerin sağlanabilmesi için 3 iş gücü öngörülmüştür. Giriş ünitesinde bir kişi, çadır alanlarından sorumlu bir kişi, Bungalov ve Glamping ünitelerinden sorumlu bir kişi yer alacaktır. İdari, güvenlik ve temizlik personelinde oluşan giderlerin belirlenmesinde personel için 3.000 TL/ay net asgari ücret ve her yıl %9 net artış öngörülmüştür.

Giriş Kontrol Binası: Ana yoldan kullanım alanına girişi temin eden giriş noktası kullanım alanına giren ve çıkan araçların kontrolü, çıkış kayıtlarının takibi için, içerisinde 1 masa, 1 koltuk ve 1 tuvaletin bulunduğu 15 m²'lik 1 adet yapı yapılmıştır.

Bakım- Onarım Giderleri: Proje alanında yer alan makine-ekipman giderlerinin düzenli çalışması için gerekli olan ve periyodik olarak yapılan giderlerdir. Makine -ekipman yatırım tutarının (35.000) %2,5'i alınarak hesaplanmıştır.

Amortisman Giderleri: Proje alanında yer alan sabit yatırımlar için kullanılan amortisman oranları; yapım malzemesi ahşap olan tesisler için %6,66,

Beklenmeyen Giderler: İşletme döneminde öngörülemeyen harcamalar ve beklenmeyen fiyat artışları nedeniyle işletme giderlerinde sapmalar ortaya çıkabilir. Bu tür farklılıkları telafi etmek amacıyla hesaplanan maliyetlere toplam işletme giderlerinin %5'i beklenmeyen gider olarak ilave edilmiştir.

Konaklama Ücretleri: Proje alanında bulunan çadır ve karavan kamp alanlarının kullanımı karşılığında ziyaretçilerden alınan ücretlerden oluşmaktadır. Ziyaretçilerin kısa süreli konaklayacakları öngörülerek hesaplamalar 30 hafta/yıl üzerinden yapılmıştır.

Yapılacak binalar için (Giriş Ünitesi, Bungalov ve Glamping) 710.000 TL yatırım gideri ön görülmüştür. Gelirler Tarım ve Orman Bakanlığının 2020 Yılı Korunan Alan Ücret Tarifesi ile Uygulama Usul ve Esaslarına yönelik fiyatlar olup, X. Doğa Koruma ve Milli Parklar Bölge Müdürlüğü korunan alanları için belirtilen birim fiyatlar kullanılmıştır.

3.5.4.1 Fayda Masraf Oranı

Fayda Masraf Oranı, projenin ekonomik ömrü içinde yaratacağı indirgenmiş proje gelirleri ile indirgenmiş proje giderleri arasındaki orandır (Rehber ve Erkuş, 2014). Projenin gelir ve giderleri %12 faiz oranına göre bugüne indirgenerek birbirine oranlanmıştır. Yapılan hesaplamalar sonucunda Fayda Masraf Oranı **4,90** olarak hesaplanmıştır. (Tablo 20)

Tablo 20. Eğriova Göleti Fayda Masraf Oranı Hesabı

Yıllar	Gelirler	Giderler	Net Nakit Akışları	İndirgenme Oranı	İndirgenmiş Gelirler	İndirgenmiş Giderler
Yatırım			-710.000,00	1,0000		
2022	59.040,00	13.827,80	45.212,20	0,8929	52.714,29	12.346,25
2023	64.944,00	14.949,04	49.994,96	0,7972	51.772,96	11.917,28
2024	71.438,40	16.165,56	55.272,84	0,7118	50.848,44	11.506,33
2025	78.582,24	17.485,63	61.096,61	0,6355	49.940,43	11.112,44
2026	86.440,46	18.918,25	67.522,21	0,5674	49.048,64	10.734,73
2027	95.084,51	20.473,20	74.611,31	0,5066	48.172,77	10.372,36
2028	104.592,96	22.161,11	82.431,85	0,4523	47.312,54	10.024,56
2029	115.052,26	23.993,57	91.058,69	0,4039	46.467,68	9.690,60
2030	126.557,48	25.983,16	100.574,32	0,3606	45.637,90	9.369,79
2031	139.213,23	28.143,59	111.069,64	0,3220	44.822,93	9.061,48
2032	153.134,55	30.489,77	122.644,79	0,2875	44.022,53	8.765,08
2033	168.448,01	33.037,91	135.410,10	0,2567	43.236,41	8.480,01
2034	185.292,81	35.805,66	149.487,15	0,2292	42.464,33	8.205,73
2035	203.822,09	38.812,24	165.009,86	0,2046	41.706,04	7.941,75
2036	224.204,30	42.078,52	182.125,78	0,1827	40.961,29	7.687,59
2037	246.624,73	45.627,26	200.997,47	0,1631	40.229,84	7.442,80
2038	271.287,21	49.483,21	221.804,00	0,1456	39.511,45	7.206,95
2039	298.415,93	53.673,29	244.742,63	0,1300	38.805,88	6.979,65
2040	328.257,52	58.226,82	270.030,70	0,1161	38.112,92	6.760,53
2041	361.083,27	63.175,70	297.907,57	0,1037	37.432,33	6.549,22
					893.221,60	182.155,13
FAYDA/MASRAF					4,90	

3.5.4.2. Net Bugünkü Değer

Projenin ekonomik ömrü boyunca elde edilecek net nakit akımlarının belirlenen faiz oranına göre indirgenmesi ile bulunan değerlerin toplamından oluşmaktadır. İndirgeme oranı sermaye piyasasında uzun vadeli borçların gerçekleşen faizine eşit olmalıdır (İnan,2017). İndirgeme oranı olarak devlet

tahvili faiz oranı olan %11,81 yaklaşık %12 olarak alınmıştır. Proje ile yapılacak yatırımın Net Nakit Akımları Tablo 21’de, indirgenmiş net nakit akımlarına göre hesaplanmış Net Bugünkü Değeri ise Tablo 21’de görülmektedir.

Projenin yapılabilir olması için Net Bugünkü Değerin pozitif olması gerekmektedir. Yapılan hesaplamalar sonucunda Net Bugünkü Değer **1.066,47 TL** olarak hesaplanmıştır. Bu sonuç projenin yapılabilir olduğunu göstermektedir.

Tablo 21. Eğriova Göleti Net Bugünkü Değer Hesabı

Yıllar	Gelirler	Giderler	Net Nakit Akışları	İndirgenme Oranı	İndirgenmiş Değerler (%12 için)
Yatırım			-710.000,00	1,00	-710.000,00
2022	59.040,00	13.827,80	45.212,20	0,89	40.368,03
2023	64.944,00	14.949,04	49.994,96	0,80	39.855,68
2024	71.438,40	16.165,56	55.272,84	0,71	39.342,12
2025	78.582,24	17.485,63	61.096,61	0,64	38.828,00
2026	86.440,46	18.918,25	67.522,21	0,57	38.313,92
2027	95.084,51	20.473,20	74.611,31	0,51	37.800,41
2028	104.592,96	22.161,11	82.431,85	0,45	37.287,98
2029	115.052,26	23.993,57	91.058,69	0,40	36.777,08
2030	126.557,48	25.983,16	100.574,32	0,36	36.268,11
2031	139.213,23	28.143,59	111.069,64	0,32	35.761,45
2032	153.134,55	30.489,77	122.644,79	0,29	35.257,45
2033	168.448,01	33.037,91	135.410,10	0,26	34.756,40
2034	185.292,81	35.805,66	149.487,15	0,23	34.258,60
2035	203.822,09	38.812,24	165.009,86	0,20	33.764,29
2036	224.204,30	42.078,52	182.125,78	0,18	33.273,70
2037	246.624,73	45.627,26	200.997,47	0,16	32.787,04
2038	271.287,21	49.483,21	221.804,00	0,15	32.304,50
2039	298.415,93	53.673,29	244.742,63	0,13	31.826,23
2040	328.257,52	58.226,82	270.030,70	0,12	31.352,39
2041	361.083,27	63.175,70	297.907,57	0,10	30.883,11
					1.066,47

3.5.4.3 İç Karlılık Oranı

İç Karlılık Oranı Projenin ekonomik ömrü içinde sağlayacağı net nakit akışlarının toplam bugünkü değerini sıfır yapan indirim oranıdır (Rehber ve Erkuş, 2014). Bu durumda Fayda Masraf oranının 1, Net Bugünkü Değerin ise sıfır olması gerekir. İç Karlılık Oranı, projenin ekonomik ömrü boyunca sağladığı ortalama getiri gücünü ifade etmektedir. (İnan,2017). İç Karlılık Oranı direkt olarak hesaplamada kullanılan formül bulunmamaktadır. Bu nedenle İç Karlılık Oranı enterpolasyon yoluyla hesaplanmaktadır.

Tablo 22. Eğriova Göleti İç Karlılık Analiz Hesabı

Yıllar	Gelirler	Giderler	Net Nakit Akışları	İndirgenme Oranı	İndirgenmiş Değerler (%12 için)	İndirgenme Oranı (%15)	İndirgenmiş Değerler (%15 için)
yatırım			-710.000,00	1,0000	-710.000,00	1	-710000
2022	59.040,00	13.827,80	45.212,20	0,8929	40.368,03	0,8696	35102,64
2023	64.944,00	14.949,04	49.994,96	0,7972	39.855,68	0,7561	30136,62
2024	71.438,40	16.165,56	55.272,84	0,7118	39.342,12	0,6575	25868,08
2025	78.582,24	17.485,63	61.096,61	0,6355	38.828,00	0,5718	22200,03
2026	86.440,46	18.918,25	67.522,21	0,5674	38.313,92	0,4972	19048,79
2027	95.084,51	20.473,20	74.611,31	0,5066	37.800,41	0,4323	16342,16
2028	104.592,96	22.161,11	82.431,85	0,4523	37.287,98	0,3759	14017,93
2029	115.052,26	23.993,57	91.058,69	0,4039	36.777,08	0,3269	12022,49
2030	126.557,48	25.983,16	100.574,32	0,3606	36.268,11	0,2843	10309,66
2031	139.213,23	28.143,59	111.069,64	0,3220	35.761,45	0,2472	8839,68
2032	153.134,55	30.489,77	122.644,79	0,2875	35.257,45	0,2149	7578,35
2033	168.448,01	33.037,91	135.410,10	0,2567	34.756,40	0,1869	6496,22
2034	185.292,81	35.805,66	149.487,15	0,2292	34.258,60	0,1625	5567,98
2035	203.822,09	38.812,24	165.009,86	0,2046	33.764,29	0,1413	4771,86
2036	224.204,30	42.078,52	182.125,78	0,1827	33.273,70	0,1229	4089,15
2037	246.624,73	45.627,26	200.997,47	0,1631	32.787,04	0,1069	3503,78
2038	271.287,21	49.483,21	221.804,00	0,1456	32.304,50	0,0929	3001,92
2039	298.415,93	53.673,29	244.742,63	0,1300	31.826,23	0,0808	2571,72
2040	328.257,52	58.226,82	270.030,70	0,1161	31.352,39	0,0703	2202,99
2041	361.083,27	63.175,70	297.907,57	0,1037	30.883,11	0,0611	1886,97
					1.066,47		-474440,97

Net Bugünkü Değeri pozitif yapan son indirim oranı ile Net Bugünkü Değeri negatif yapan son indirim oranı bulunur. Bulunan oranlar kullanılarak aşağıdaki formüle göre İç Karlılık Oranı hesaplanır.

$$İKO = f_1 + \frac{NBD_1}{(NBD_1 + |NBD_2|)} * (f_2 - f_1)$$

Yapılan hesaplamalar sonucunda Net Bugünkü Değeri pozitif yapan son indirim oranı %12 Net Bugünkü Değeri negatif yapan son indirim oranı ise %15 olarak bulunmuştur. Bu oranlara göre İç Karlılık Oranı **%15,01** olarak hesaplanmıştır. Bu oran yatırım için kullanılacak uzun dönemli devlet tahvili faiz oranından yüksek olduğu için projenin yapılabilir olduğunu söylemek mümkündür (Tablo 22).

3.6. Keltepe – Eğriova Bölgesi'nin SWOT Analizi

Keltepe-Eğriova bölgesi köylerindeki köylülerle “Odak Grup Toplantıları” yapılmıştır. Bölge köylerindeki vatandaşlarla yapılan “Odak Grup Toplantısında” yarı yapılandırılmış soru formları, köy geneli için yararlanılan muhtar, köylü erkek ve kadın soru formları kullanılmıştır. Odak grup görüşmeleri, anket sonuçlarının değerlendirilmesi ve alan/saha çalışmalarının yorumlanması ile bölgenin “Keltepe Dağ Planlaması ve Alternatif Etkinlikleri” için SWOT analizi yapılmıştır.

Keltepe kayak merkezi odaklı “Keltepe Dağ Planlaması ve Alternatif Etkinlikleri” açısından güçlü, zayıf, fırsat ve tehditlerden oluşan analiz (SWOT Analizi) bize yörenin turizm gelişimi açısından stratejik konumun belirlenmesinde katkı sağlayacaktır.

Bu analiz yörede çeşitlendirilecek turizm etkinliklerinin sürdürülebilirliğinin sağlanabilmesi bakımından önemli görülmüştür.

Tablo 23. Keltepe – Eğriova Bölgesi'nin SWOT Analizi

GÜÇLÜ YÖNLER (S)	ZAYIF YÖNLER (W)
• Bölgede Keltepe Kayak Merkezi'nin olması	✓ Keltepe bölgesinin turizm potansiyelinin yeterince bilinmemesi
• En önemli kaynak değer olan Keltepe Kayak Merkezi dışında Eğriova Göleti varlığı	✓ Faunistik çalışmaların yetersizliği
• Çadırılı Kamp Alanı, Mağara, Kaya Tırmanışı ve Bungee Jumping gibi uygun kaynak değerlerinin olması	✓ Flora envanterinin yetersizliği
• Motokros, ATV, Endura, Dağ bisikleti rotalarının oluşturulma imkanı	✓ Bölge kullanım alanının çok eğimli ve toprak yapısının verimliliğinin düşük olması
• Yüksek oranda gönüllü ve katılımcı yöre halkı potansiyeli	✓ Tarımsal arazilerin çok parçalı olması ve toprak işleme potansiyelinin güçlüğü
• Kırsal kesimde yaşayan insanların konukseverliği ve doğallığı	✓ Ürünlerde markalaşma sorunu
• Bölge halkının ürün çeşitlendirmeye açık olma ve bunları pazarlama konusunda isteklilikleri	✓ Pazarlamanın sadece yerel düzeyde kalması
• Çam kozalağı pekmezi, Kızılcık (Kiren) şurubu, Meyve-Sebze kurutma gibi direk pazarlanabilecek ürünlerin bulunması	✓ Tarımsal ürünlerden elde edilen gelirin düşüklüğü
• Biyoçeşitlilik değeri yüksek doğal alanların bölgede yer alması	✓ Köylerde yerleşik halkın yüksek yaşlı sınıfında olması
• Kültürel ve tarihi mekanların varlığı	✓ Tarla fiyatlarının çok pahalı olması
	✓ Ulaşım ağının zayıflığı
	✓ Bölge köylerinin kente yakınlığının köyde yerleşme ve yaşama arzusunun düşük olması
	✓ Atıl durumdaki sağlık ocağı, okul gibi yapıların ekoturizme kazandırılması için gerekli özbütçeye sahip olunamaması
FIRSATLAR (O)	TEHDİTLER (T)
❖ Köyde konaklama potansiyeline dönüştürülebilecek (atıl vaziyetteki okul, sağlık ocağı vd) imkanların bulunması	▪ Ilgaz Dağı Milli Parkı ve Kartepe kayak merkezi gibi noktalara yakınlık
❖ Yöre halkının turizme olumlu bakış açısı	▪ Karabük'ün bir sanayi şehri olması
❖ Son yıllarda doğal ürünlere artan ilgi	▪ Sanayi alanlarının Keltepe bölgesine yakınlığı
❖ Bölge köylerinde tersine göçün yaşanıyor olması	▪ Çalışabilir nüfusun yöre köylerinde yüksek olması
❖ Tarımsal ürüne dönüşebilecek yüksek mantar çeşitliliği	
❖ UNESCO dünya mirası listesindeki Safranbolu'ya yakınlık	
❖ Üniversite öğrencilerindeki doğa tutkusu	
❖ Getirisi yüksek Antep fıstığına dönüştürülebilecek sakız ağacı ve melengiç varlığı	
❖ Çalışabilir nüfusun yöre köylerinde yüksek olması	

IV. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bölgedeki Keltepe Kayak Merkezi odak noktası olmak üzere araştırma alanı önemli doğal güzelliklere sahip bir alandır. BAKKA tarafından hazırlanan; Zonguldak, Karabük ve Bartın İlleri Turizm Sektör Analizi Raporu ve Doğa Turizm Master Planı bölgeye yönelik önemli yaklaşımlarda bulunmaktadır. Özellikle Zonguldak, Karabük ve Bartın İlleri Turizm Sektör Analizi Raporu, Karabük İli için 12-14 adet turizm etkinliği saptamıştır. İl'e yönelik bu aktivitelerin büyük bölümü ve bazı ek aktiviteler de dahil olmak üzere bu araştırma raporunda yer almıştır. Doğa Turizm Master Planında yer alan yaklaşımlar ise Doğa Kaynak Değerlerinin değerlendirilmesi anlayışıyla tamamen örtüşmektedir. Araştırma Raporunda yer alan etkinlikler için koordinatlı ve ölçekli haritalar oluşturularak sunulmuştur.

Bölgenin Keltepe Dağ Planlaması ve Alternatif Etkinliklerin Araştırılması raporunda 16 değişik turizm etkinliği belirlenmiştir. Bunlar ve belirlenme amaçları aşağıda sunulmaktadır.

1. **Çadırli Kamp Alanları;** Yöredeki doğal güzellikler ile doğada kısa süreli yaşama imkânı sağlayabilmek amacıyla 51 adet çadırli kamp alanları yerleri planlanmıştır. Bu yaklaşımda temel amaç çadırli kamp alanlarının bölgede yer alan köylerin sahip olduğu doğal güzelliklerin izlenebileceği noktaların yöreye yayılmasını sağlamaktır. Alanlar genel olarak Vahşi Trekking güzergahlarıyla desteklenmeye çalışılmıştır. Bu alanların yerleri köyler için tanımlanarak köylerle birlikte ilgili topoğrafik haritalara işlenmiştir. Bölüm 3.4'te ayrıntılarıyla sunulmuştur. Çadırli Kamp Alanı için gerekli alt yapı ve yatırım masrafları dikkate alınarak oluşturulan ekonomik analizler ayrıntılarıyla bölüm 3.5'te verilmektedir. Çadırli Kamp Alanı ekonomik analizinde; Fayda Masraf Oranı F/M=1,67 olarak elde edilmiştir. Bu oranın 1'in üzerinde olması planlanan yatırımın kabul edilebilirliğini göstermektedir. Net Bugünkü Değer = 2.197,45 TL ve İç Karlılık Oranı İKO = %14,59 olarak elde edilmiştir (İndirgeme oranı sermaye piyasasında uzun vadeli borçların gerçekleşen faizine eşit olmalıdır. İndirgeme oranı olarak devlet tahvili faiz oranı olan %11,81 yaklaşık %12 olarak alınmıştır). Bu nedenle elde edilen faiz oranı kabul edilen faiz oranının üzerinde bir değer olması yapılacak yatırımın karlılığını göstermektedir. Bu kamp alanlarından Kahyalar, Karaağaç, Sipahiler ve Şenler köylerinde yer alan çadırli kamp alanları öncelikle dikkate alarak değerlendirilmelidir. Bu anlamda;

- a. Kahyalar köyü için, Kıran tarla ve Dedeyanı tepe olmak üzere iki çadırli kamp alanı,
- b. Karaağaç köyü için, bir çadırli kamp alanı,
- c. Sipahiler köyü için; Belen yayla, Küre mevki ve Eğriova Göleti olmak üzere üç adet çadırli kamp alanı,
- d. Şenler köyü için, çadırli kamp alanları kese çukuru mevki üstü ve Namazlağ mevki sonu olacak şekilde iki çadırli kamp alanı,
- e. Düzçam köyü için, Bungee Jumping noktası ve orman yangın havuzu noktası olmak üzere iki çadırli kamp alanı,
- f. Demirciler köyü için, bir adet Tümelek tepe çadırli kamp alanı,
- g. Gölören köyünde Bahattin Gazi Türbe yanında bir adet çadırli kamp alanı,
- h. Salmanlar köyü için, bir adet Ören tepe çadırli kamp alanı,
- i. Kadıköy için, iki adet Sülüklü göl ve İlyas Dede çadırli kamp alanı,

öncelikli olarak önerilmektedir. Araştırmada belirlenmiş olan 51 adet çadırli kamp alanlarından yukarıda belirtilen 15 tanesi öncelikli olarak değerlendirilmelidir.

2. **Mokamp Alanları;** Yörede özel doğa parçalarının olduğu ve alan kullanım açısından uygun görülen noktalar olmak üzere 6 adet araçlı karavan konaklama noktalarına yer verilmiştir. Bu noktalar için gerekli alt yapı açısından ihtiyaç duyulacak tesisler planlanarak ekonomik analizi gerçekleştirilmiştir ve bölüm 3.5'te ayrıntılarıyla sunulmuştur. Mokamp alanı ekonomik analizlerinde; Fayda Masraf Oranı F/M = 3,10 olarak bulunmuştur. Bu oranın 1'in üzerinde olması planlanan yatırımın kabul edilebilirliğini göstermektedir. Net Bugünkü Değer = 2.586,68 olarak belirlenmiştir. İç Karlılık Oranı ise İKO = %15,08 olmuştur (İndirgeme oranı sermaye piyasasında uzun vadeli borçların gerçekleşen faizine eşit olmalıdır. İndirgeme oranı olarak devlet

tahvili faiz oranı olan %11,81 yaklaşık %12 olarak alınmıştır). Bu nedenle elde edilen faiz oranı kabul edilen faiz oranının üzerinde bir değer olması yapılacak yatırımın karlılığını göstermektedir.

- a) Sipahiler köyünde, Küre mevki ve Eğriova Gölet'inde olmak üzere iki mokamp alanı,
- b) Karaağaç köyünde bir mokamp alanı,

öncelikli görülmüştür. Araştırmada toplam altı adet Mokamp alanı belirlenmiştir. Bunlardan üç tanesi öncelikli bulunmuştur.

3. **Piknik Alanları:** Araştırma kapsamında 9 adet piknik alanı yeri tespit edilmiştir. Bu noktaların belirlenmesinde köylülerle yapılan görüşmeler etkili olmuştur. Köylülerce önerilen noktalar sahada araştırılarak uygunluk değerlendirmesi sonucunda kararlaştırılmıştır. Piknik alanı için gereken alt yapı ve diğer yatırım masrafları dikkate alınarak ekonomik analizler gerçekleştirilmiş ve bölüm 3.5'te sunulmuştur. Buna göre piknik alanı için Fayda Masraf Oranı F/M = 2,00 olarak elde edilmiştir. Bu oranın 1'in üzerinde olması planlanan yatırımın kabul edilebilirliğini göstermektedir. Net Bugünkü Değer = 1.273, 40 TL'dir. İç Karlılık Oranı ise İKO = %15,07 olarak belirlenmiştir (İndirgeme oranı sermaye piyasasında uzun vadeli borçların gerçekleşen faizine eşit olmalıdır. İndirgeme oranı olarak devlet tahvili faiz oranı olan %11,81 yaklaşık %12 olarak alınmıştır). Bu nedenle elde edilen faiz oranı kabul edilen faiz oranının üzerinde bir değer olması yapılacak yatırımın karlılığını göstermektedir. Yörede iç turizmin yani Karabük ili halkının da yararlanması açısından bu piknik alanlarının düzenlenmesi önemli görülmektedir. Gerek ilkbahar, yaz aylarında ve gerekse sonbahar, kış aylarında hafta sonlarında halkın yararlanmasına sunulacak yeni piknik alanlarının oluşturulmuş olması diğer alanlardaki yükün de hafiflemesini sağlayacağı için önemli görülmektedir.

- a) Karaağaç köyünde bir piknik alanı,
- b) Sipahiler köyünde Küre mevkiinde bir piknik alanı,
- c) Salmanlar köyünde Kavlağan mevkiinde bir piknik alanı,
- d) Gölören köyünde bir piknik alanı (Bahattin Gazi Türbesi ve Dede yayla arasında)

olmak üzere toplam üç piknik alanı öncelikli bulunmuştur.

4. **Eğriova Göleti:** Bu alan rekreasyon/ekoturizm açısından son derece yüksek potansiyeli olan bir alandır. Aynı zamanda hassas bir ekosistemdir. Bu nedenle bu alana yönelik araştırmalar kapsamında doğanın dengesini bozmadan yörede aşırı inşaat oluşumunu gerçekleştirilmeden bu doğal kaynaktan yararlanma düzeyleri belirlenmiştir. Bölge için Giriş Kulübesi, Çadırılı Kamp Alanı, Karavan Alanı, Glamping ve Bungalovların yer alması ön görülmüştür. Konu ile ilgili detaylı açıklama bölüm 3.4 kapsamında sunulmaktadır. Özellikle Glamping alanı olarak göletin uç kısmı öngörülmüştür. Burada kazık sistemler üzerine oturtulacak yapı planlanmıştır. Çünkü bu nokta göleti besleyen yan dereleri içermektedir. Bu nedenle de göletin suyunun sürdürülebilirliği için bu yaklaşıma yer verilmiştir. Alan için oluşturulan ekonomik analizler ayrıntıları ile bölüm 3.5 kapsamında yer almıştır. Eğriova Rekreasyon/Ekoturizm alanının planlanmasına yönelik ekonomik analizlere bakıldığında; Fayda Masraf Oranı F/M = 4,90'dır. Bu oranın 1'in üzerinde olması planlanan yatırımın kabul edilebilirliğini göstermektedir. Net Bugünkü Değer = 1.066,47TL'dir. İç Karlılık Oranı ise İKO = %15,01 olarak belirlenmiştir (İndirgeme oranı sermaye piyasasında uzun vadeli borçların gerçekleşen faizine eşit olmalıdır. İndirgeme oranı olarak devlet tahvili faiz oranı olan %11,81 yaklaşık %12 olarak alınmıştır). Bu nedenle elde edilen faiz oranı kabul edilen faiz oranının üzerinde bir değer olması yapılacak yatırımın karlılığını göstermektedir. Eğriova Rekreasyon/Ekoturizm Alanı İç ve Dış Turizm için önemli bir cazibe merkezidir. Hem bu özelliği hem de hassas ekosistem olması, alan üzerinde gerçekleştirilecek yatırımlar konusunda dikkatli davranılmayı gerektirmektedir.

5. **Kaya Tırmanış Potansiyel Alanları:** Yöredeki köylülerle gerçekleştirilen görüşmeler sonucunda bölge için 8 adet kaya tırmanışı olarak yararlanılabilecek potansiyel alanlar tespit edilmiştir. Ancak bu noktaların konu uzmanları tarafından yerinde kontrol edilerek uygunluğunun belirlenmesi gerekmektedir. Önerilen alanlar araştırma ekibi tarafından yörede gözlemlenmiştir. Bu potansiyel alanlar içerisinde uygun öngörülebilecek birkaç nokta olması durumunda bile bölge ve yöre turizmi ciddi kazanımlar elde edebilecektir.

- a) Kahyalar köyünde bir adet kaya tırmanış alanı,
- b) Düzçam köyünde bir adet kaya tırmanış alanı,

- c) Demirciler köyünde bir adet kaya tırmanış alanı,
- d) Ödemiş köyünde bir adet kaya tırmanış alanı

olmak üzere dört adet kaya tırmanış alanlarının öncelikle değerlendirilmesi öngörülmüştür.

6. **Manzara Seyirleri:** Araştırma ekibinin yörede tespit ettiği 5 adet manzara seyir noktası bulunmaktadır. Bu alanlar özellikle sonbaharda orman ekosistemlerinin oldukça güzel görünümünü sunduğu alanlardır. Gününbirlik olarak yararlanmak açısından iç turizmi hareketlendirecek alanlar olarak düşünülmüştür.

- a) Sipahiler köyünde, Küre mevkiinde manzara seyir noktası,
- b) Şenler köyünde, Namazlağ mevkiinde sonu olmak üzere bir adet manzara seyir noktası,
- c) Salmanlar köyünde, Ören tepe mevkiinde bir adet manzara seyir noktası

olmak üzere toplam üç manzara seyir noktası öncelik olarak görülmüştür.

7. **Doğa Fotoğrafçılığı Alanları:** Bu alanlar da eşsiz manzara görüntüleriyle doğa fotoğrafçılığı meraklıları için öngörülmüş alanlardır. BAKKA veya Karabük Valiliği tarafından önemli anma günleri için düzenlenecek yarışma etkinlikleri kapsamında bu alanlarda doğa fotoğrafçıları için foto safari uygulaması ve elde edilen görüntülerin seçilerek ödüllendirilmesi sağlanabilecektir. Böylece bölgenin tanıtımında yararlanılacak materyallerin elde edilecektir. Bu tür etkinliklerle de yörenin turizm potansiyeli hem görünür olacak hem de tanınırlığı yaygınlaşacaktır.

8. **Bungee Jumping Alanı ve Köprüsü:** Düzçam köyündeki kayalık alan çeşitli turizm etkinlikleri için yüksek potansiyele sahiptir. Bu alan köyde sahipli bir arazi üzerinde bulunmaktadır. Arazi sahipleri bu noktayı Safranbolu ilçesindeki “Cam Teras” gibi kullanmayı düşünmüş ancak maddi imkansızlıklar nedeniyle bir girişimde bulunamadıklarını ifade etmişlerdir. Bu kayalık alan Kaya Tırmanış Noktası olarak düşünüülmesinin yanı sıra özellikle Bungee Jumping noktası olarak da değerlendirme potansiyeline sahip bir alandır. Konu ile ilgili detaylı açıklama bölüm 3.4 kapsamında yer almaktadır. Bungee jumpig alanı için özel bir servis yolu da öngörülmüştür. Bu alanın ayrıca çadırli kamp alanı olarak kullanılması durumuna yönelik olarak da bir Vahşi Trekking Rotası oluşturulmuştur.

9. **Mağaralar:** Bölgede köylülerin ifadeleri doğrultusunda 3 adet mağara belirlenmiştir. Belirlenen mağaraların yerleri araştırma ekibi tarafından da tespit edilmiştir. Mağara turizmi son yıllarda giderek ilgi çeken bir turizm etkinliği haline gelmiştir. Bu alanlar yöre turizm etkinliklerine önemli katkı sağlayacaktır.

10. **Motokros-Enduro, ATV ve Dağ Bisikleti Rotaları:** Doğal patikaların orman yollarına entegre edilmesiyle elde edilen 2 adet Motokros-Enduro, ATV ve Dağ Bisikleti Rotaları oluşturulmuştur. Konuya yönelik ayrıntılar bölüm 3.4’te sunulmuştur. Belirlenen iki rotadan birisi Ödemiş ve Kahyalar köylerine yönelik diğeri ise, Karaağaç ve Sipahiler köyleri merkezlidir. Böylece bölgenin iki yakası için de ayrı birer rota oluşturulmuştur. Karaağaç ve Sipahiler köyleri kapsamında oluşturulan rota 25 km uzunluğundadır. İkinci rota Ödemiş köyü merkezlidir. Bu rota ise 22,7 km uzunluğundadır. Rotalar araştırma grubunca test edilmiştir. İlkbaharda veya sonbaharda bu rotalar için etkinlik düzenlenmesi yöredeki turizm aktivitelerini canlandıracak ve yörenin turizm potansiyeli için önemli tanınırlık sağlayacak niteliktedir.

- a) Karaağaç ve Sipahiler köyleri sınırları içerisinde yer alan Motokros-Enduro, ATV ve Dağ Bisikleti rotasının öncelik olması öngörülmektedir.

11. **Vahşi Trekking Rotaları:** Yörede çadırli kamp yapacak, karavan ile gelecek veya Keltepe Kayak Merkezine kayak amaçlı gelecek turistlerin/doğa severlerin; doğada yürüyüş yapmalarına imkân sağlamak üzere 9 adet Vahşi Trekking rotaları belirlenmiştir. Böylece özellikle Keltepe Kayak Merkezine gelecek yararlanıcıların ek bir süre daha kalarak bu rotalarda yürümelerinin sağlanması amaçlanmıştır. Ayrıca bu rotalar yılın dört mevsimi doğa ile baş başa kalmak isteyen turistler için de önemli bir etkinlik güzergahlarıdır. Bu rotaların Vahşi Trekking Rotası olarak adlandırılmasının temel nedeni; rotaların güncel köy yolları dışında orman yolları ve ormanlar içerisindeki patikalar ile entegre edilmiş olmasından kaynaklanmaktadır. Karabük ili Kaymakamlıkları genellikle orman yollarını rota olarak belirlemişlerdir. Ancak bu rotalar yeterli bilgilendirmelere sahip değildir. Araştırma raporunda oluşturulan rotalar topoğrafik haritalar halinde ölçekli

olarak sunulmuştur. Ayrıca rotaların birer tanıtım broşürünün hazırlanarak ziyaretçilerin kolayca ulaşabileceği turizm alanlarına restoran, otel ve motellere dağıtımının yapılması gerekmektedir.

- a) Siphahiler köy sınırları içerisinde iki vahşi trekking rotası,
- b) Karaağaç köyünde bir vahşi trekking rotası,
- c) Şenler köyünde bir vahşi trekking rotası

olmak üzere üç vahşi trekking rotası öncelikli görülmektedir.

12. **Yöresel/Vahşi Ürün Pazarlama Alanları:** Gerek Keltepe Kayak Merkezine gelen ziyaretçilerin gerekse doğaya rekreasyon/ekoturizm amaçlı gelen turistlerin yöresel ürünlere ulaşabileceği ürün pazarlama noktalarına ihtiyaç duyulmaktadır. Bu alanlar sadece köylülerin güncel ürettikleri ürünlerini pazarlayacağı alanlar olmamalıdır. Bu alanlar köylülerce doğadan toplayarak ürettikleri ürünleri de kapsamalıdır. Dolayısıyla, sadece tarımsal ürünlerden elde edilen ürünlerin pazarlanması dışında odun dışı orman ürünü olarak değerlendirilen ürünlerden elde edilen ürünlerin bu pazarlara gelen ziyaretçilere sunulması söz konusudur. Doğrudan doğadan-Tüketiciye ürün sunulması. Bu nedenle de Vahşi Ürün Pazarlama Alanları olarak adlandırılmıştır. Bu ürünlerin yöreyi tanıtmaya potansiyeli de değerlendirilerek markalaşmasının sağlanması önemli görülmektedir.

- a) Kahyalar köyünde bir adet vahşi ürün pazarlama yeri,
- b) Salmanlar köyünde bir adet vahşi ürün pazarlama yeri

olmak üzere iki vahşi ürün pazarlama yeri öncelikli olarak değerlendirilmelidir.

13. **Potansiyel Pansiyon İmkanları:** Keltepe Kayak Merkezi için gelecek ziyaretçilere yönelik olarak; Karabük Valiliği İl Özel İdaresi tarafından bu alanda yer alacak bungalov planlamaları gerçekleştirilmektedir. Kısa vadede bu yaklaşım turistlerin ihtiyaçlarını karşılayabilecekse de orta ve uzun dönemde artacak ziyaretçi potansiyelini karşılayabilmek üzere köylerde bulunan eski yöre evleri, atıl kamu binaları restorasyon desteği ile konaklama sorunu çözümlenmelidir. Bu amaçla da köyler için potansiyel pansiyon imkanları tespit edilmiştir.

Keltepe Kayak Merkezinde konaklamaya yönelik yaklaşımların üzerinde özellikle durulması gerekmektedir. Çünkü kayak merkezinin kısa orta ve uzun dönemli olası ziyaretçi kapasitesinin planlanması oldukça önemlidir. Bu alan için planlanacak donatılar açısından, Keltepe Kayak Merkezinin konumu da dikkate alınmalıdır. Yani yaklaşık 2.000 m yükseltide yaz ve kış rahat konaklamaya olanak verecek nitelikte olmalıdırlar. Alanın planlanması geleneksel turizm alanlarına benzer nitelikten uzak olmalı, “Doğallık” ön plan çıkarılmalıdır. Tatil köyleri, tatil siteleri veya beş yıldızlı otel konseptlerinden olabildiğince uzak kalınmaya özen gösterilmelidir. Öne çıkarılması gereken; “Doğa İçerisinde” ve oldukça “Doğaya Yakın Olma” hissinin yaratılmasıdır.

Karabük Valiliği İl Özel İdaresi tarafından planlanmakta olan bungalov alanları ve diğer etkinlik alanları için donatı elemanlarının doğaya yayılması gözetilmelidir. Özellikle kışın ısınma maliyetleri, yatırım maliyeti açısından önemlidir çünkü bu maliyetler konaklama ücretlerine yansıtılabilecektir. Yaz ayları akşamlarında da ısınma imkânı gerekeceği göz ardı edilmemelidir. Burada çok önemli olan bir nokta da bungalovların mimari tekniğidir. Bungalovların yöre evleri mimarisi ile uyumlu olmasına mutlaka dikkat edilmelidir. Turistlerin Keltepe Kayak Merkezini çekici bulmalarının önemli nedenlerinden birisini de yöre mimari özelliğindeki konaklama donatıları sağlamalıdır. Dünyanın ve ülkemizin birçok yöresindeki mimari stiller artık kanıksanmıştır. Safranbolu İlçesini gezip görmeye layık kılan şey yörenin kendisine özgü mimari dokusudur. Bu anlayış Keltepe Kayak Merkezi konaklama ve diğer tesislerin planlamalarında mutlaka göz önünde tutulmalıdır.

Araştırma raporunda, Keltepe Kayak Merkezi için bungalov noktaları belirtilmiştir. Bu alanların uygulanabilir olduğu ve doğa ile iç içe olması özelliğini de kapsamına dikkat edilmiştir. Örnek bazı bungalov görüntüleri de araştırma raporu bölüm 3.4’te paylaşılmıştır. Konutlar 20 m² ile 45 m² arasında değişmektedir. Küçük alana sahip bungalovlar bir ailenin rahatlıkla kullanabileceği nitelikte düşünülmüştür. Bu tip bungalov sayısının daha

çok olması gerektiği öngörülmektedir. Büyük bungalovlar ise birkaç ailenin birlikte konaklayabileceği nitelikte olmalı ve sayısı diğer tip bungalovdan daha düşük sayıda planlanmalıdır.

Keltepe Kayak Merkezi ziyaretçi kapasitesinin kısa dönemde hafta sonu günlük 170-190 kişi olarak yaklaşık 20-25 adet ünite olacak şekilde planlanmalıdır. Orta dönem için 45-50 ünite ve uzun dönemli olarak ta 75-80 ünite olacak şekilde dikkate alınarak “Konaklama Alanı Master Planı” oluşturulmalıdır. Dolayısıyla yapılacak planlamalarda ünite yerlerinin konumu önem taşımaktadır.

Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından yapımına 2016'da başlanan ve 2020 yılında tamamlanan Keltepe Kayak Merkezi, ilimizin 2 bin m. rakımla en yüksek bölgesi olan Keltepe'de kar yağışıyla birlikte eşsiz bir manzaraya sahip bölgesinde kayak ve doğa turizminde önemli bir destinasyon olması planlanmaktadır. Bölgede 14 adet köy yerleşimi bulunmaktadır. Köylülerle yapılan görüşmeler sonucu elde edilen yöredeki turizmi destekleyecek diğer verilerin analizi aşağıda sunulmaktadır:

- Bölge tarımsal kökenli ürünler ve kültürel ürünler açısından çeşitli değerlere sahiptir. Bu değerler gastronomi turizmi açısından dikkate alınmalıdır. Bölgenin turizm çeşitliliği içerisine kültür ve gastronomi turizminin katılmasını sağlamak amacıyla yöredeki değerler aşağıda vurgulanmaktadır.
 - a. Sebze yetiştiriciliği açısından; banya, maniye domatesi, Eskipazar lahanası, şeker fasulye ve emprime fasulye gibi ürünlerin yetiştiriciliği teşvik edilmelidir. Bu ürünler Ata tohumu kapsamında değerlendirilmelidir. Söz konusu ürünlerin doğrudan bölgeye gelen turistlere sunulması yanı sıra bu ürünlerden elde edilen yöresel yemekler yoluyla da yörenin gastronomi turizmi gelişebilecektir.
 - b. Üzüm yetiştiriciliği, filoksera hastalığı nedeniyle bitme noktasına gelmiştir. Bölgede bağcılığın yeniden canlandırılması ve ekonomik olarak yürütülmesi için uygun Amerikan asma anacının belirlenmelidir. Çavuş, Kepenek, Aküzüm ve Çiftlik gibi bölgeye özgü yerel üzüm çeşitleri ve bu üzüm çeşitlerinden üretilen ürün çeşitliliklerine (cevizli sucuk, üzüm şırası, kuru üzüm, pestil gibi) yer verilmelidir. Böylece yöreye gelen turistler için yeni ürünler yoluyla gastronomi turizmi gelişebilecektir.
 - c. Doğal flora içinde yetişen Ceviz ve Fındıkta seleksiyon çalışmaları yürütülmeli ve bu türlerin olası çeşit adayları tipleri belirlenmelidir. Böylece bölgede üretilecek ceviz ve fındığın doğrudan gelen turistlere pazarlanması yanı sıra bunlardan elde edilecek ürünlerin farklı kullanımları (cevizli çörek, fındık ezmesi, dut pekmezi ve ceviz ezmesi karışımı olan kahvaltılık gibi), ürün çeşitliliği yoluyla yöre turizminin gelişmesine katkı sağlayacaktır.
 - d. Bölgede kendine özgü yapılış tekniği ve tüketim şekli olan “Keltepe Keşi”, “Keltepe Çöreği” ve “Bükme” gibi ürün çeşitleri bulunmaktadır. Bu ürünler yöresel kültürün yaşatılması bakımından da önemlidir. Bu ürünlerin bölgede gelişimi sağlanarak hem kültür turizmi hem de gastronomi turizminin canlanması böylece yöre turizmi çeşitlenmesi sağlanmış olacaktır.
 - e. Keltepe-Eğriova bölgesi köylerinde toplanarak pazarlanan önemli mantar türleri bulunmaktadır. Toplamacılık şeklinde yapılan mantarcılık geliştirilmelidir. Bu bölgede gastronomi turizminin gelişimine büyük katkı sağlayacaktır. Yöreden toplanan bazı mantar türlerinin böreği ve çorbası yapılarak tüketilmektedir. Pazarlanan mantar çeşitlerinin tanımlanması ve kültür mantarcılığına dönüştürülmesinin araştırılması gereklidir.
 - f. Keltepe-Eğriova bölgesi köylerinde geleneksel lezzetlerin aromasının kaybedilmemesi adına Mısır yetiştiriciliği de ayrıca desteklenmesi gereken bir diğer konuyu oluşturmaktadır. Mısır üretim alanlarındaki yaban hayvanları baskısının kontrol altına alınması amacıyla da domuz zararlarının kontrol edilmesi gerekmektedir. Bu amaçla yörede süre avcılığı planlamaları yapılmalıdır. Karabük İli Doğa Koruma ve Milli Parklar Şube Müdürlüğü ve Üniversite Orman Fakültesi öncülüğünde gerçekleştirilecek domuz süre avı planlamalarıyla av turizmi etkinlikleri bölgeye yeni bir turizm çeşidi olan Av turizmini kazandırmış olacaktır.
- Kentleşme bölge için de problem olarak görülmekte, yeni nesil köy hayatı yerine, teknolojik imkanların artan cazibesıyla birlikte kent hayatını tercih etmektedirler. Buna bağlı olarak köylerde eskiden ekim-dikim yapılan arazilerde üretim büyük ölçüde terk edilmiştir. Bölge açısından uygun tarım modelleri ve

yenilikçi ürünler belirlendiği takdirde, Keltepe-Eğriova bölgesi köylerinde 10.000 da alanda üretim yapılabilecek potansiyel tarım alanları bulunmaktadır. Bu potansiyel alanlar; organik tarımsal ürün veya yöreye uygun yeni ürün desenleri oluşturulmasıyla (Antep fıstığı, safran, bodur kiraz, lavanta, ahududu, salep üretim amaçlı orkide) elde edilecek ürünlerin bölgeye gelecek olan turistlerin yararlanmalarına sunulması bölge turizmini destekleyecektir.

- Köylerde kamusal/özel ulaşım network ağının oluşturulması, internet, telefon imkan ve kalitesi acilen arttırılmalıdır. Bu yöreye gelecek ve doğada kamp, yürüyüş gibi etkinliklerde bulunacak turistlerin acil durumlarla karşılaşması halinde iletişim olanağı sağlayacaktır. Bölgeye gelecek olan turistlerin sağlık ve güvenlikleri için yöredeki iletişim olanaklarının geliştirilmesi mutlaka sağlanmalıdır. Bu bölge turizminin güvenliği anlamında önemlidir.
- Araştırma bölgesindeki Kadıköy’de tedavi amaçlı sülük içeren bir “Sülüklü Göl” bulunmaktadır. Ancak, farklı nedenlerle göl kurutulmuştur. Alternatif Tıp’ın önem kazandığı günümüzde; Sülüklü Göl Ekosisteminin tekrar kazanılmasına yönelik çalışmalara önem verilmelidir. Bu olgu sağlık turizminin yörede yeni bir turizm etkinliği olarak ortaya çıkmasını sağlayacaktır.
- Safranbolu, ülkemizde önemli bir turizm destinasyonudur. Keltepe-Eğriova Bölgesi geleneksel üretim ürünlerinin tanıtımı ve pazarlanması amacıyla Safranbolu-Eski çarşı Bölgesi’nde “Keltepe-Eğriova Bölgesi Tanıtım ve Satış Standı” oluşturulmalıdır.
- Safranbolu ve Keltepe-Eğriova Bölgesi arası turizm destinasyon rotası tasarlanmıştır. Bölgeye gelen turistlerin bu proje kapsamında hazırlanan turizm potansiyelinin değerlendirilmesi ve bölge halkı için “Yöresel/Vahşi Ürün Pazarlama Noktaları”nın oluşturulması gereklidir.
- **Keltepe-Eğriova Bölgesinin Karabük Valiliği öncülüğünde “Kültür-Turizm Koruma ve Geliştirme Bölgesi” olarak ilan edilmelidir.** Proje ekibinin en önemli başarı ölçütlerinden birisi bölgenin “Kültür-Turizm Koruma ve Geliştirme Bölgesi” olarak kabul edilmesidir. **Bu aynı zamanda kamu yönetiminin de kararlılığının bir göstergesi olacaktır.**
- Keltepe Eğriova Bölgesi Turizm Amaçlı Doğal Kaynak Değerlerinin planlanması sürecinde yer alan planlama unsurlarının ekonomik analizleri özellikle İç Karlılık Oranı yararlanılan faiz oranının üzerinde gerçekleşmiştir. Bu bize planlanan etkinliklerin ekonomik olarak gerçekleştirilebileceğini göstermektedir.

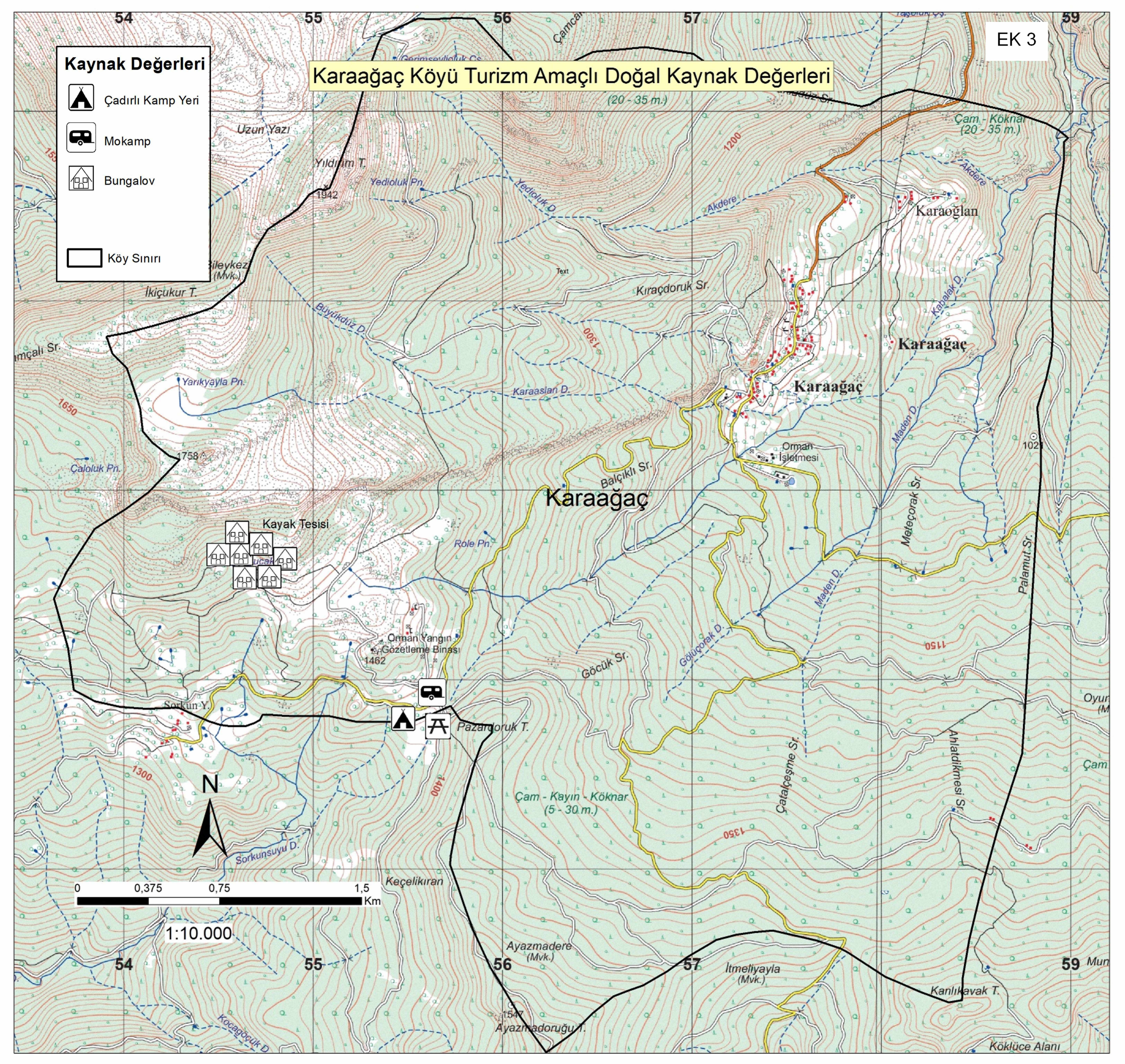
V. KAYNAKLAR

- Akoğlan, M., K. (1996). “Konaklama Endüstrisinde Kadının Konumu”. *Anatolia Turizm Araştırmaları Dergisi*, 7 (3-4): 16-23.
- Avcı, N. (2007). Turizmde Taşıma Kapasitesinin Önemi, *Ege Academic Review*, 7 (2), ss. 485-501.
- Aylan, F. K., Sarı Gök, H., şalvarcı S. (2019). Kırsal Yoksulluğun Giderilmesinde Kadın Girişimciliğin Rolü: Lavanta Kokulu Köy Örneği, *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 7 (2), 1271-1289.
- BAKKA, (2011). Zonguldak Karabük ve Bartın İlleri Turizm Sektör Analizi Raporu.
- BAKKA, (2013). Doğa Turizm Master Planı.
- Bilgiç, F. Demir, ř. ř. ve İşler, D. B. (2016). Alternatif Turizmde Yeni Bir Saha: Lavanta Bahçeleri, (613-619). 20-23 Ekim Bodrum-Muğla, 17. Ulusal Turizm Kongresi, Ankara.
- Boyacıoğlu E., Z. (2014). Kırsal Turizmde Kadın Girişimciliği: Edirne Örneği, *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi International Journal of Social and Economic Sciences* 4 (2): 82-90, 2014
- ISSN: 1307-1149, E-ISSN: 2146-0086, www.nobel.gen.tr
- Burgess, C. (2003). “Gender and Salaries in Hotel Financial Management: It’s Still a Man’s World”, *Women in Management Review*, 18 (1/2): 50-59.
- Cave, P. ve Kılıç, S. (2010). “The Role of Women in Tourism Employment with Special Reference to Antalya, Turkey”, *Journal of Hospitality Marketing & Management*, 19 (3): 280-292.
- Elmas, S. (2007). “Gender and Tourism Development: A Case Study of the Cappadocia Region of Turkey”, *Tourism and Gender: Embodiment, Sensuality and Experience içinde*, A. Pritchard, N., Morgan, I. Atelyevic (Editörler), Cambridge, MA: CABI Publishing, ss. 302-314.
- European Commission (1999). *Towards Quality Rural Tourism Enterprise* Directorate General Tourism Unit. Brussels.
- Fidan F., ve Nam D. (2012). Kırsal Turizmde Yeni Dinamikler: Kadın Girişimciliği-Taraklı Örneği, *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi* 14 (23): 51-57, ISSN: 1309-9132.
- İnan, İ., H. (2017). *Tarım, Hayvancılık ve Gıda Sanayi Yatırım Projeleri Hazırlama Tekniği, İdeal Kültür ve Yayıncılık, İstanbul.*
- Kaya, ř. (2020). Turizmde Kadın Emeği Karatahta İş Yazıları Dergisi sayı: 9/ Aralık 2017 (s: 1-22).
- Kıray, M. (1964). *Yedi Yerleşme Noktasında Turizmle İlgili Sosyal Yapı Analizi* Turizm ve Tanıtma Bakanlığı Yayın No: 2.
- Kozak, N., Kozak, M. ve Kozak, M. (2006). *Genel Turizm İlkeler-Kavramlar*, Ankara: Detay Yayınevi.
- Köse, Z. (2014). Turizmde Kadın İstihdamı ve Kadın Girişimciliği Beypazarı Örneği, Hacettepe Üni. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antropoloji Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Kuşat, M (2014). Sürdürülebilir Kırsal Kalkınma için bir Alternatif Olarak Kırsal Turizm ve Türkiye de Uygulanabilirliği, *Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi* Cilt 10, Sayı 2.
- Özkök, F. (2006). Yoksulluğun Azaltılmasında Turizmin Yeri. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(15), 85-98.
- Rehber, E. ve Erkuş,A. (2014). *Tarımda Proje Hazırlama Tekniği*, Ekin Yayınları, Bursa.
- Tarлак, ř., (2007). Mumcularda Kırsal Turizm Modeli, Dokuz Eylül Üniversitesi Mimarlık Fakültesi şehir ve Bölge Planlama Bölümü, İzmir.
- Zaim, S. (1992). *Çalışma Ekonomisi*. Filiz Kitapevi, İstanbul.

Kaynak Değerleri

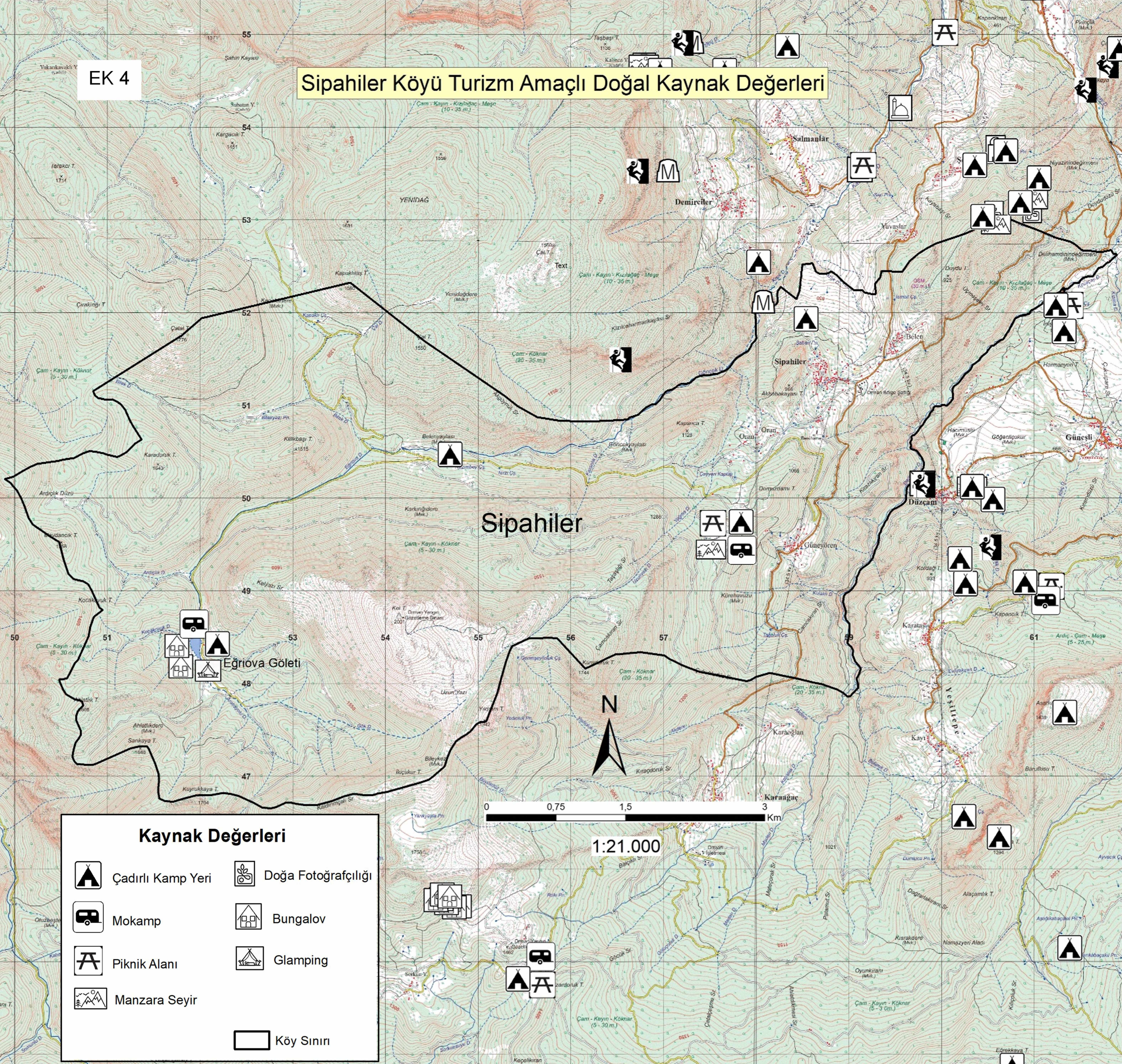
- Çadırılı Kamp Yeri
- Mokamp
- Bungalov
- Köy Sınırı

Karaağaç Köyü Turizm Amaçlı Doğal Kaynak Değerleri

EK 4

Sipahiler Köyü Turizm Amaçlı Doğal Kaynak Değerleri

Kaynak Değerleri

Çadırlı Kamp Yeri

Doğa Fotoğrafçılığı

Mokamp

Bungalov

Piknik Alanı

Glamping

Manzara Seyir

Köy Sınırı

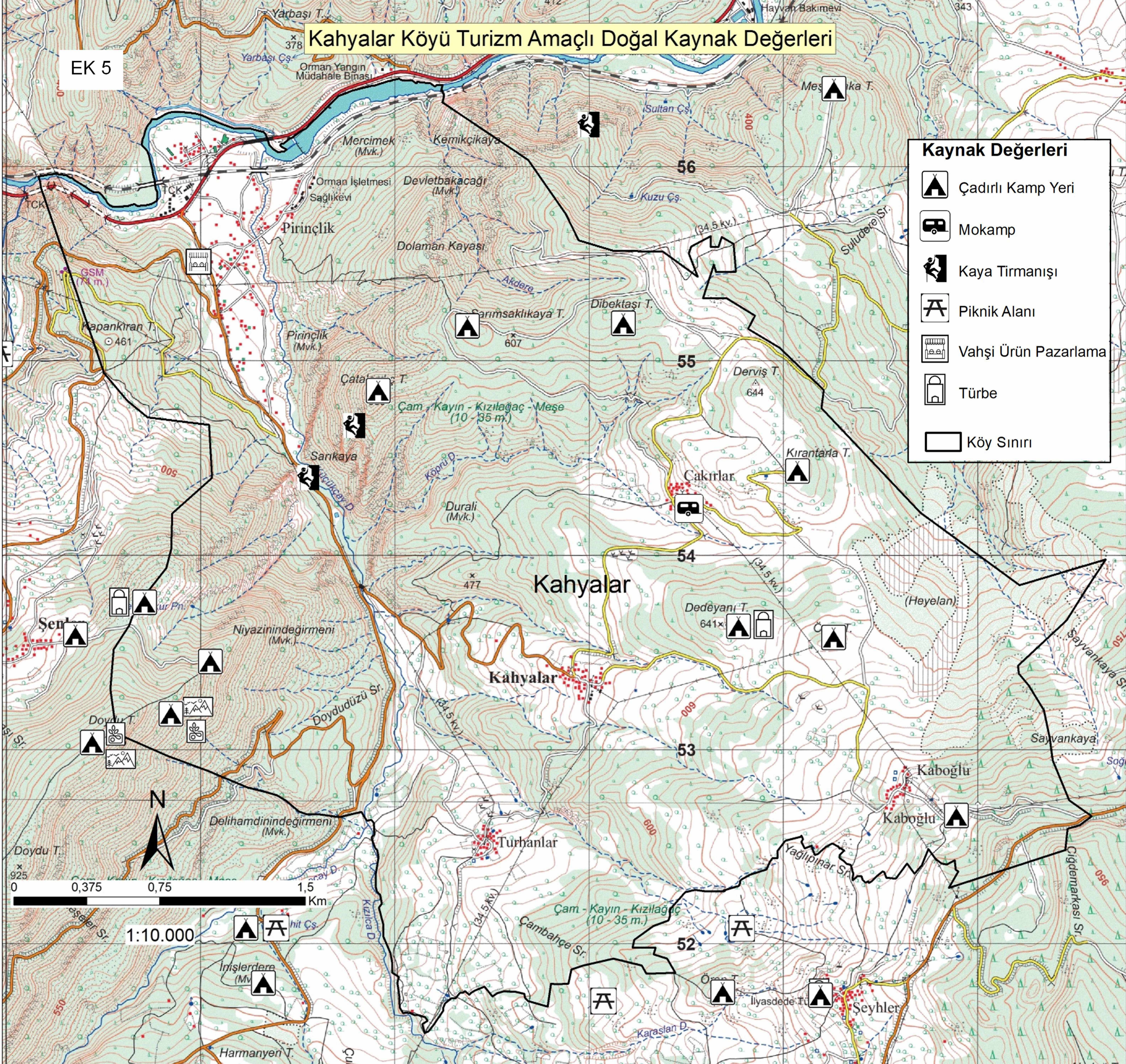
0 0,75 1,5 3 Km
1:21.000

Kahyalar Köyü Turizm Amaçlı Doğal Kaynak Değerleri

EK 5

Kaynak Değerleri

- Çadırli Kamp Yeri
- Mokamp
- Kaya Tırmanışı
- Piknik Alanı
- Vahşi Ürün Pazarlama
- Türbe
- Köy Sınırı

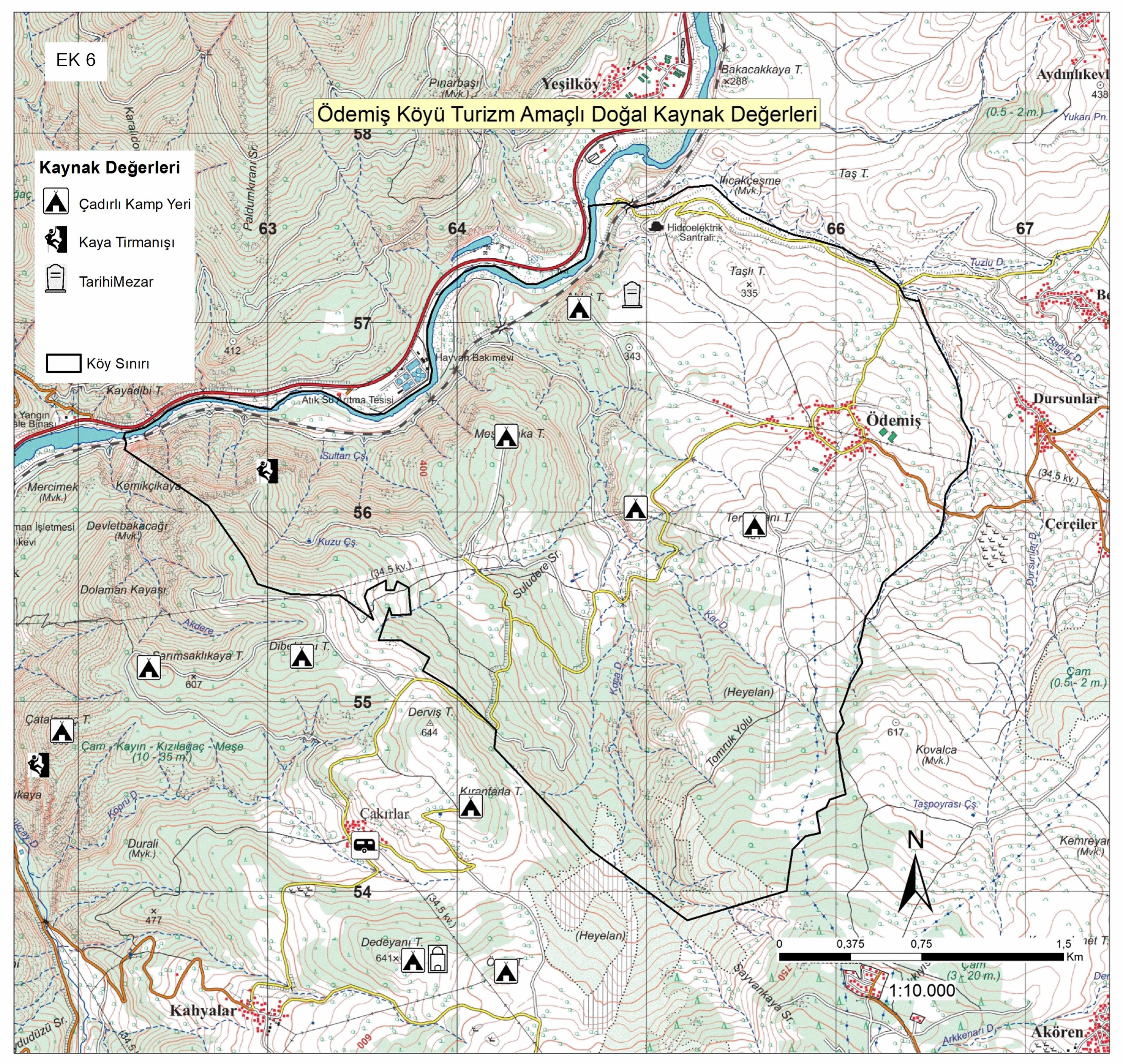

EK 6

Ödemiş Köyü Turizm Amaçlı Doğal Kaynak Değerleri

Kaynak Değerleri

- Çadırli Kamp Yeri
- Kaya Tırmanışı
- Tarihi Mezar
- Köy Sınırı

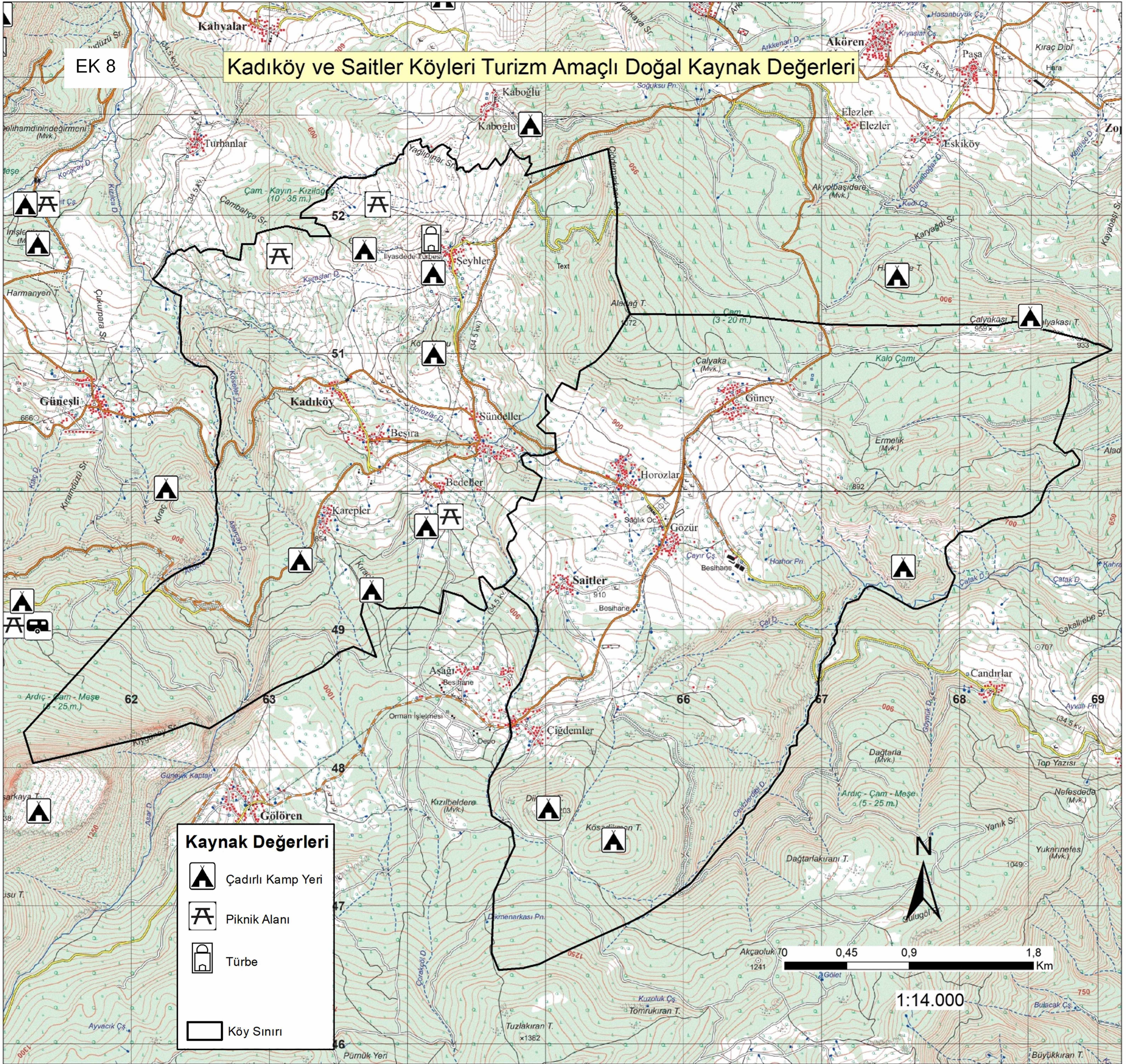

EK 8

Kadıköy ve Saitler Köyleri Turizm Amaçlı Doğal Kaynak Değerleri

Kaynak Değerleri

- Çadırılı Kamp Yeri
- Piknik Alanı
- Türbe
- Köy Sınırı

1:14.000

0, 0,45 0,9 1,8
Km

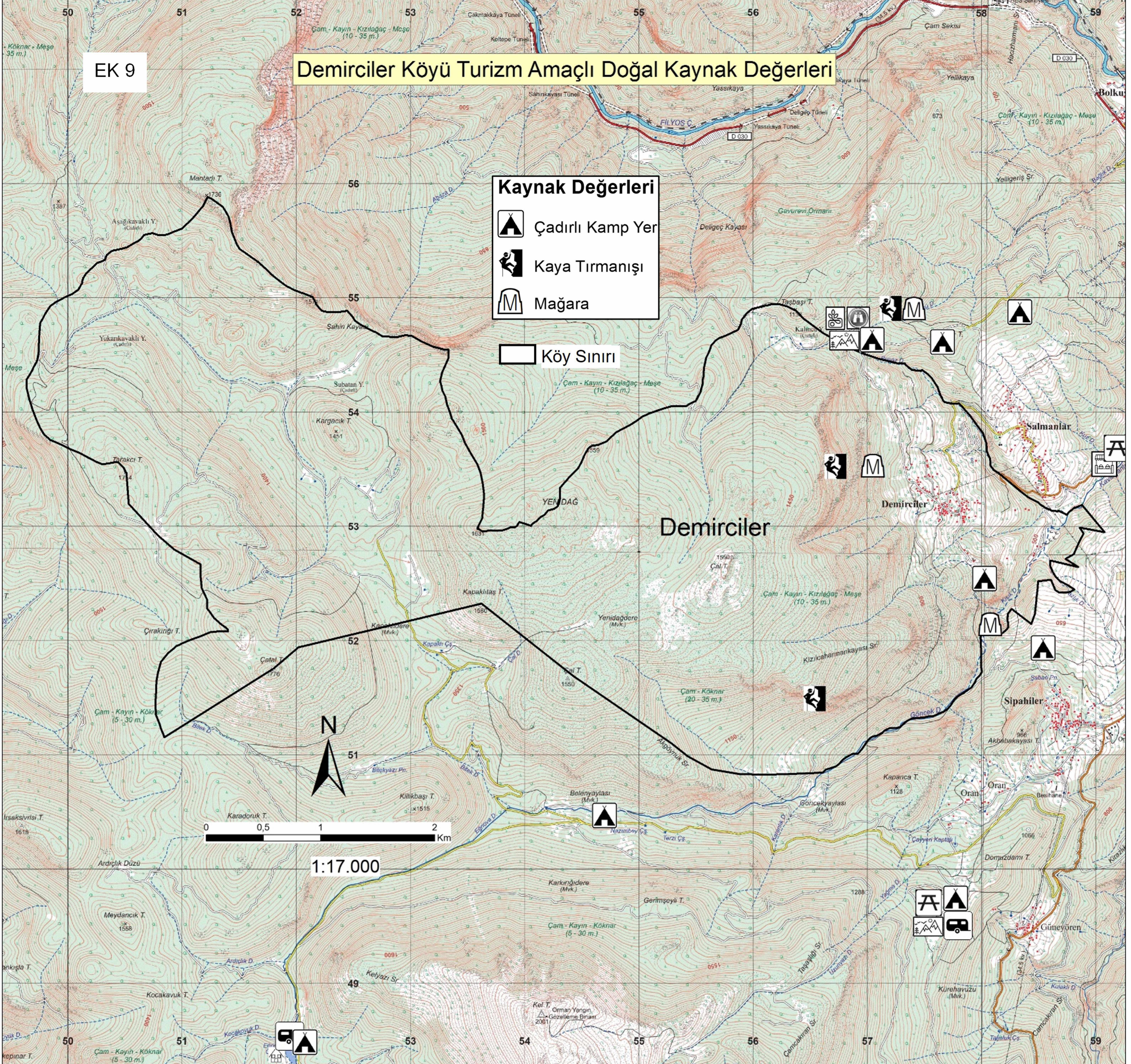
EK 9

Demirciler Köyü Turizm Amaçlı Doğal Kaynak Değerleri

Kaynak Değerleri

- Çadırli Kamp Yer
- Kaya Tırmanışı
- Mağara

 Köy Sınırı

1:17.000

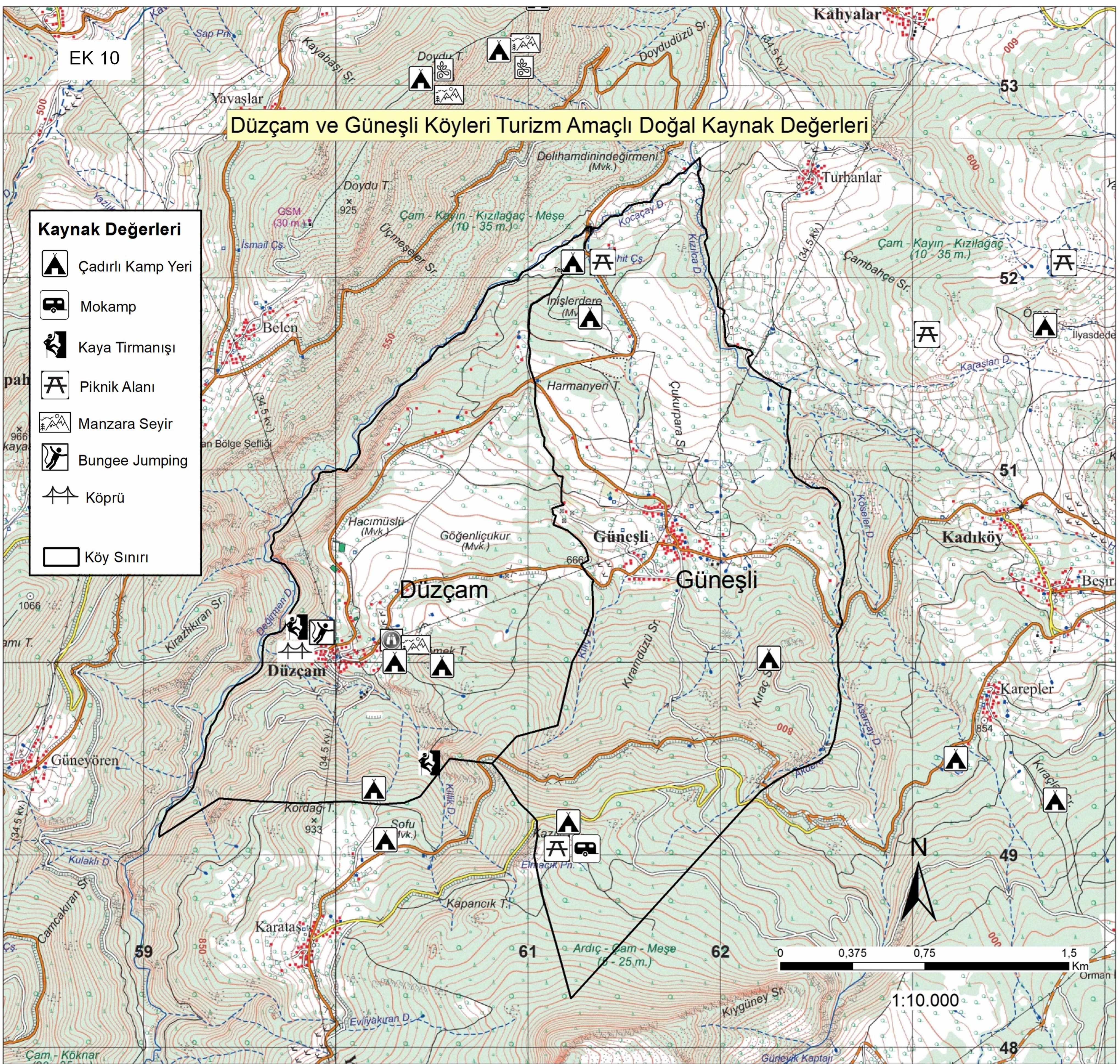
0 0,5 1 2 Km

EK 10

Düzçam ve Güneşli Köyleri Turizm Amaçlı Doğal Kaynak Değerleri

Kaynak Değerleri

- Çadırılı Kamp Yeri
- Mokamp
- Kaya Tırmanışı
- Piknik Alanı
- Manzara Seyir
- Bungee Jumping
- Köprü
- Köy Sınırı

0 0,375 0,75 1,5 Km

1:10.000

48

EK 11

Akören Köyü Turizm Amaçlı Doğal Kaynak Değerleri

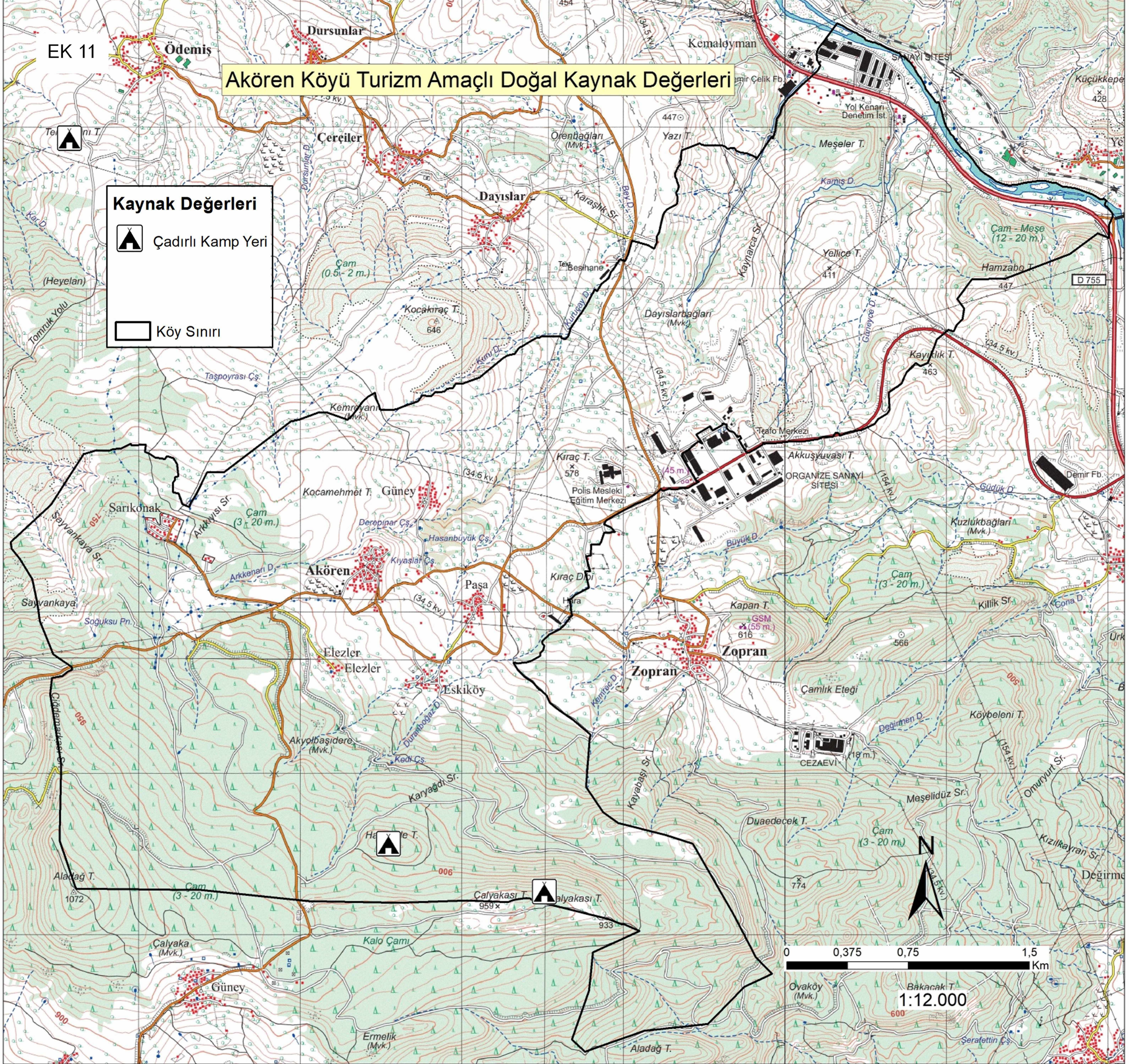
Kaynak Değerleri

Çadırlı Kamp Yeri

Köy Sınırı

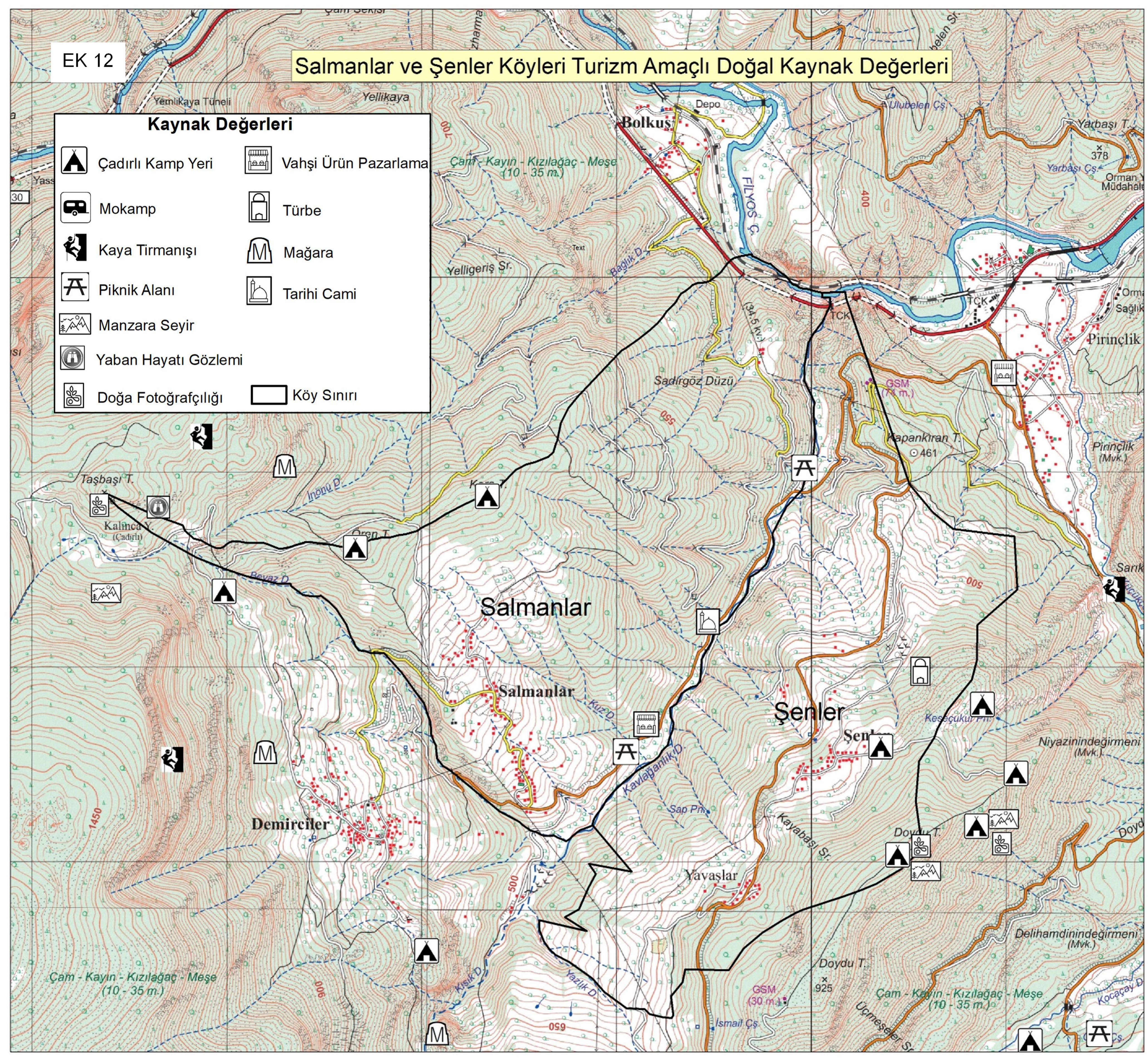

0 0,375 0,75 1,5 Km

1:12.000

Kaynak Değerleri

	Çadırli Kamp Yeri		Vahşi Ürün Pazarlama
	Mokamp		Türbe
	Kaya Tirmanışı		Mağara
	Piknik Alanı		Tarihi Cami
	Manzara Seyir		Doğa Fotoğrafçılığı
	Yaban Hayatı Gözlemi		Köy Sınırı

Yeşiltepe Köyü Turizm Amaçlı Doğal Kaynak Değerleri

EK 13

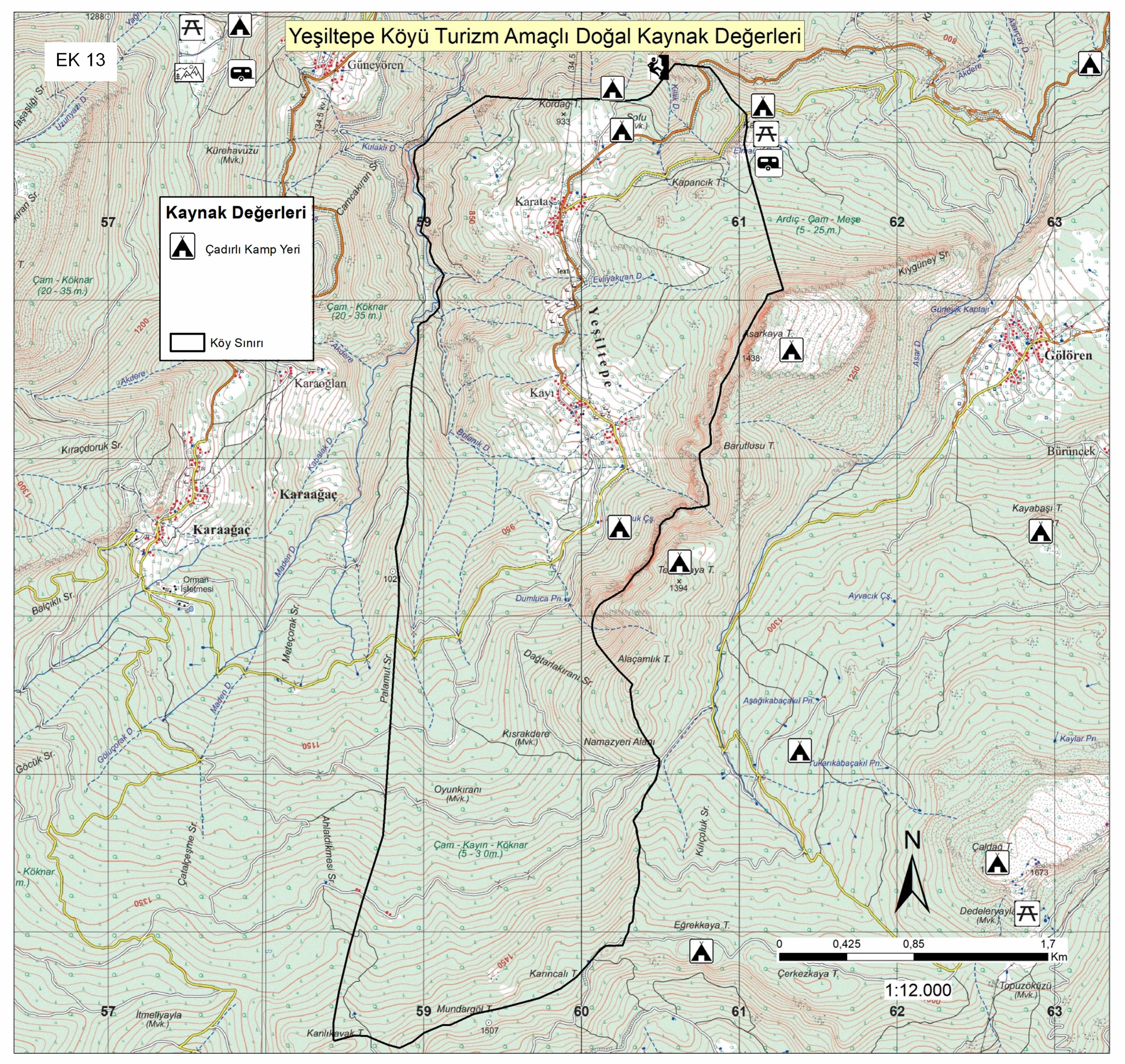
Kaynak Değerleri

Çadırli Kamp Yeri

Köy Sınırı

0 0,425 0,85 1,7 Km

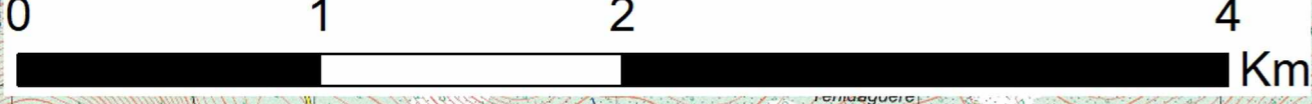
1:12.000

EK 14

Keltepe Havzası Vahşi Trekking Rotaları

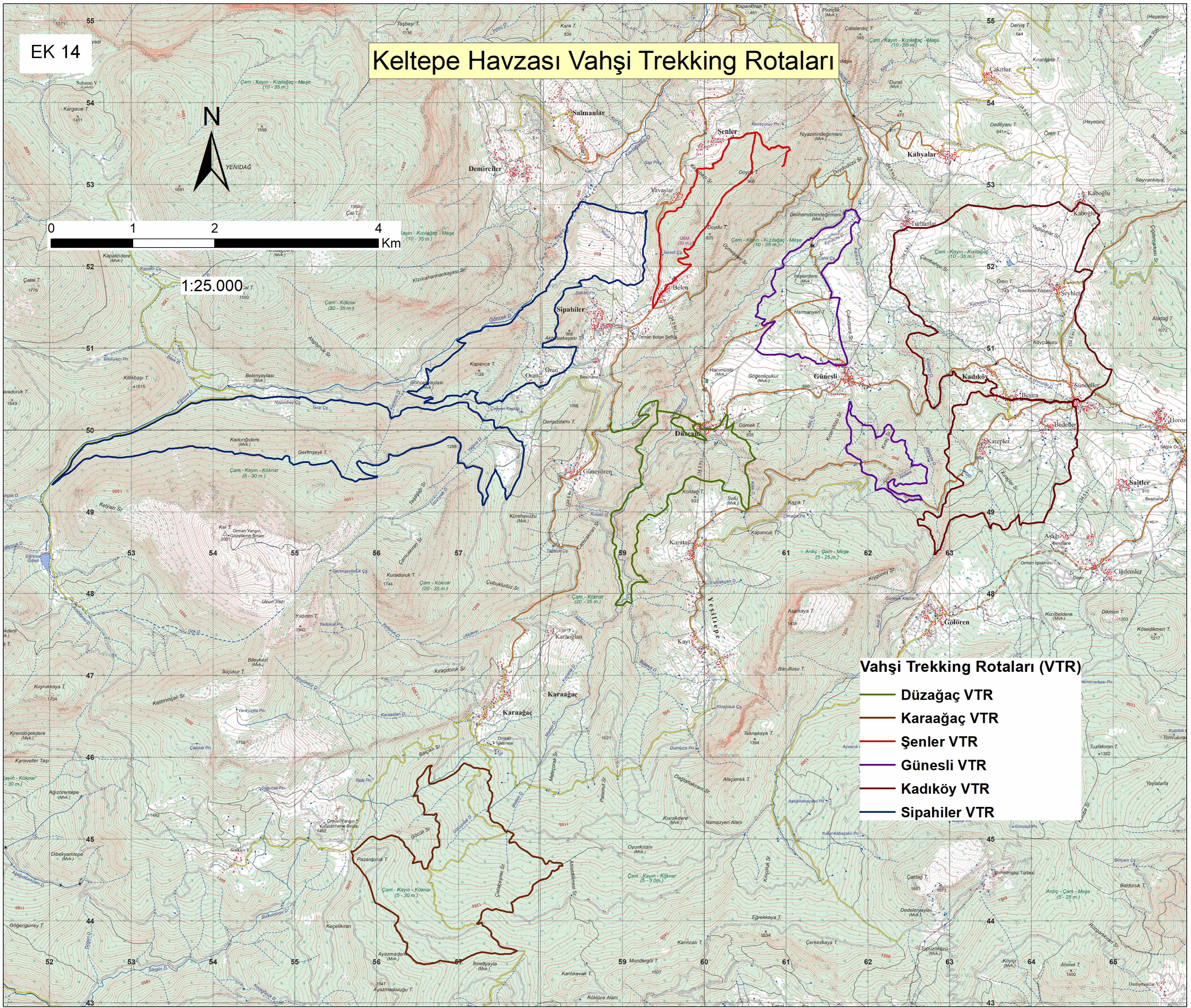
YENIDAĞ

1:25.000

Vahşi Trekking Rotaları (VTR)

- Düzağaç VTR
- Karaağaç VTR
- Şenler VTR
- Günesli VTR
- Kadıköy VTR
- Sipahiler VTR

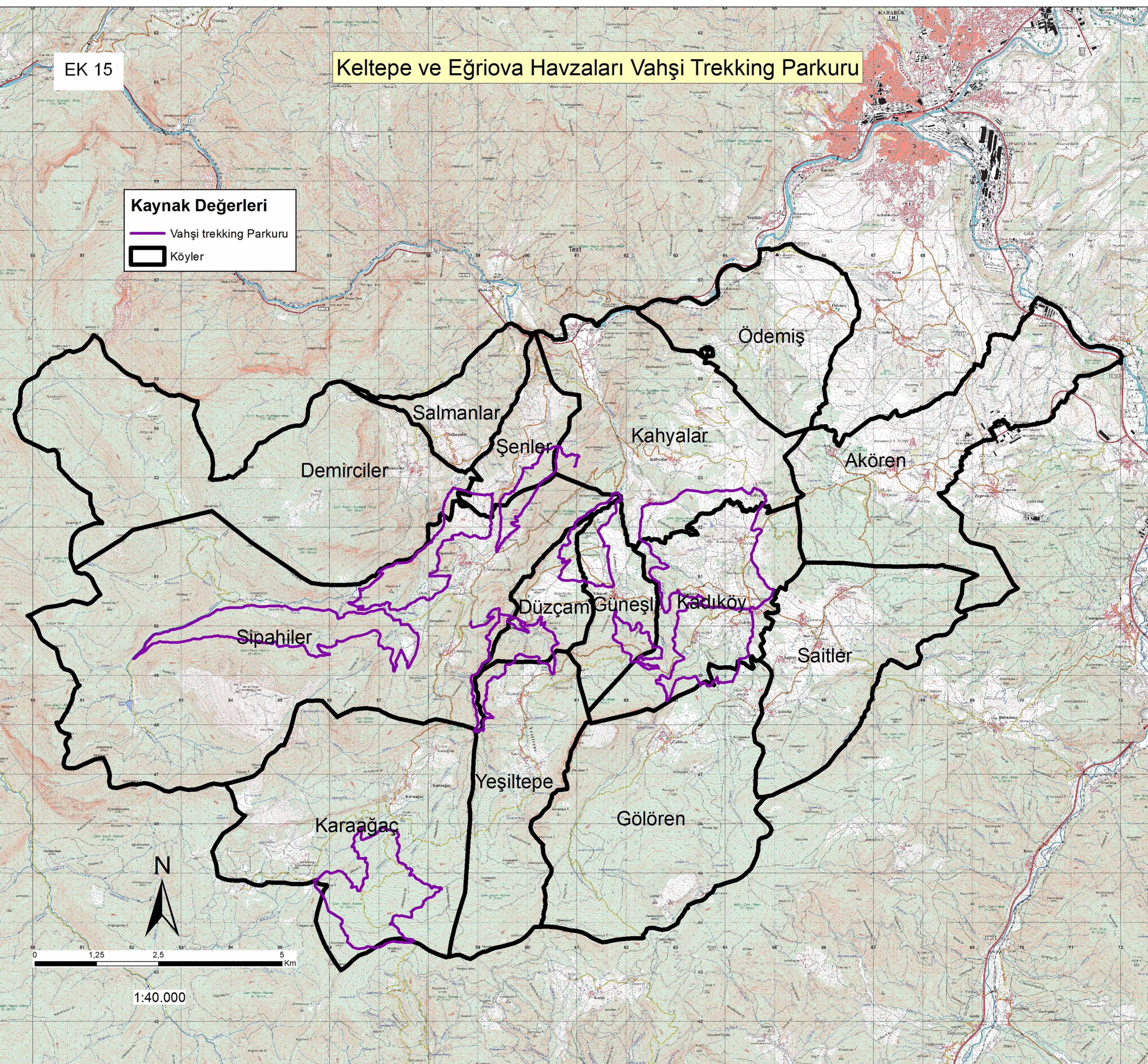

EK 15

Keltepe ve Eğriova Havzaları Vahşi Trekking Parkuru

Kaynak Değerleri

- Vahşi trekking Parkuru
- Köyler

Ödemiş

Salmanlar

Kahyalar

Akören

Demirciler

Şenler

Düzçam

Güneşli

Kadıköy

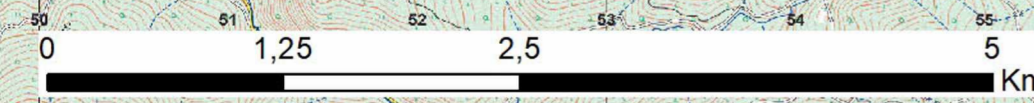
Saitler

Sipahiler

Yeşiltepe

Gölören

Karaağaç

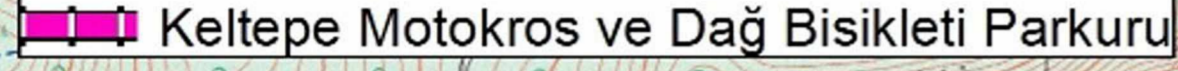

1:40.000

EK 16

Karabük Keltepe Motokros ve Dağ Bisikleti Parkuru

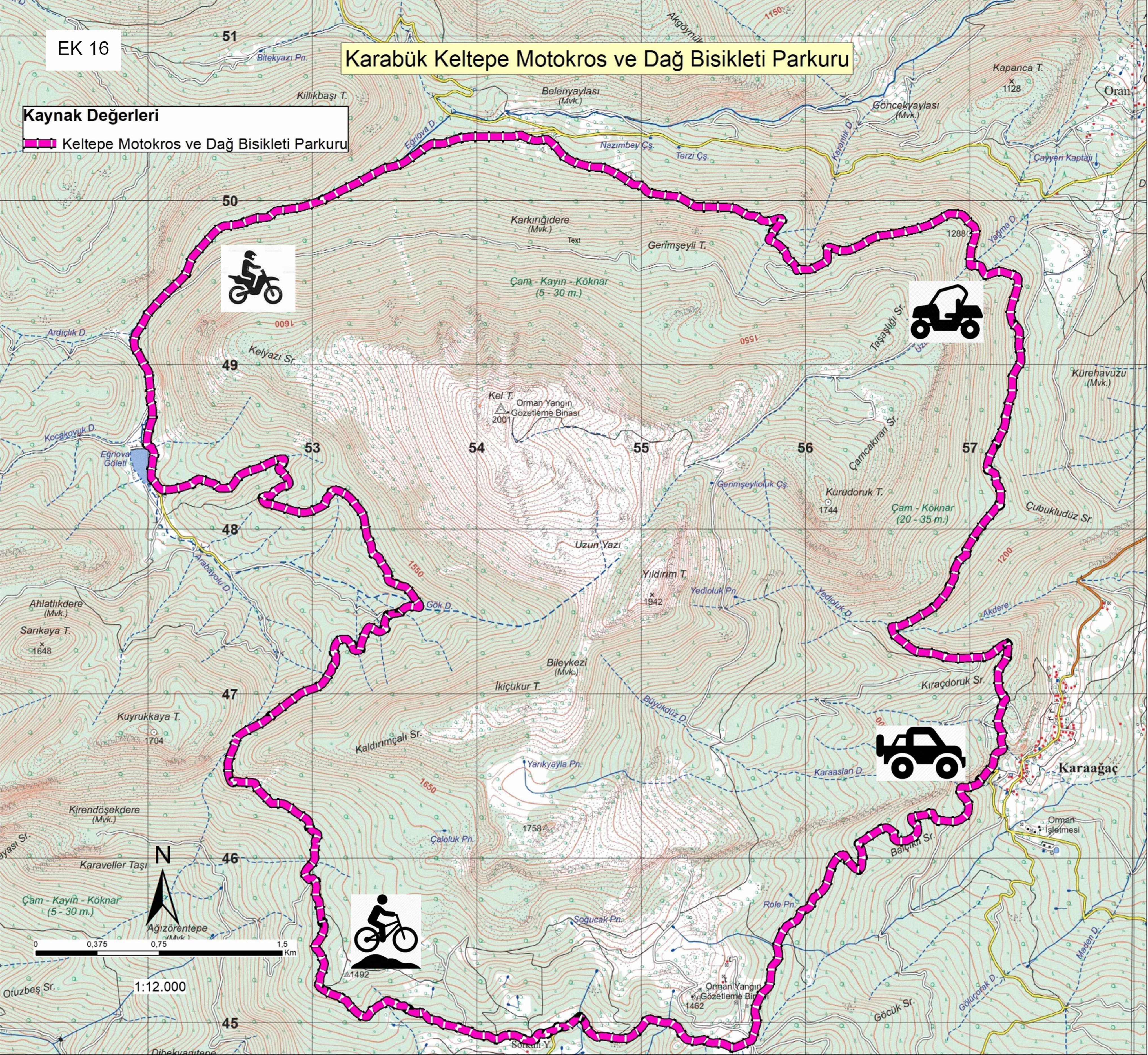
Kaynak Değerleri

 Keltepe Motokros ve Dağ Bisikleti Parkuru

0 0,375 0,75 1,5 Km

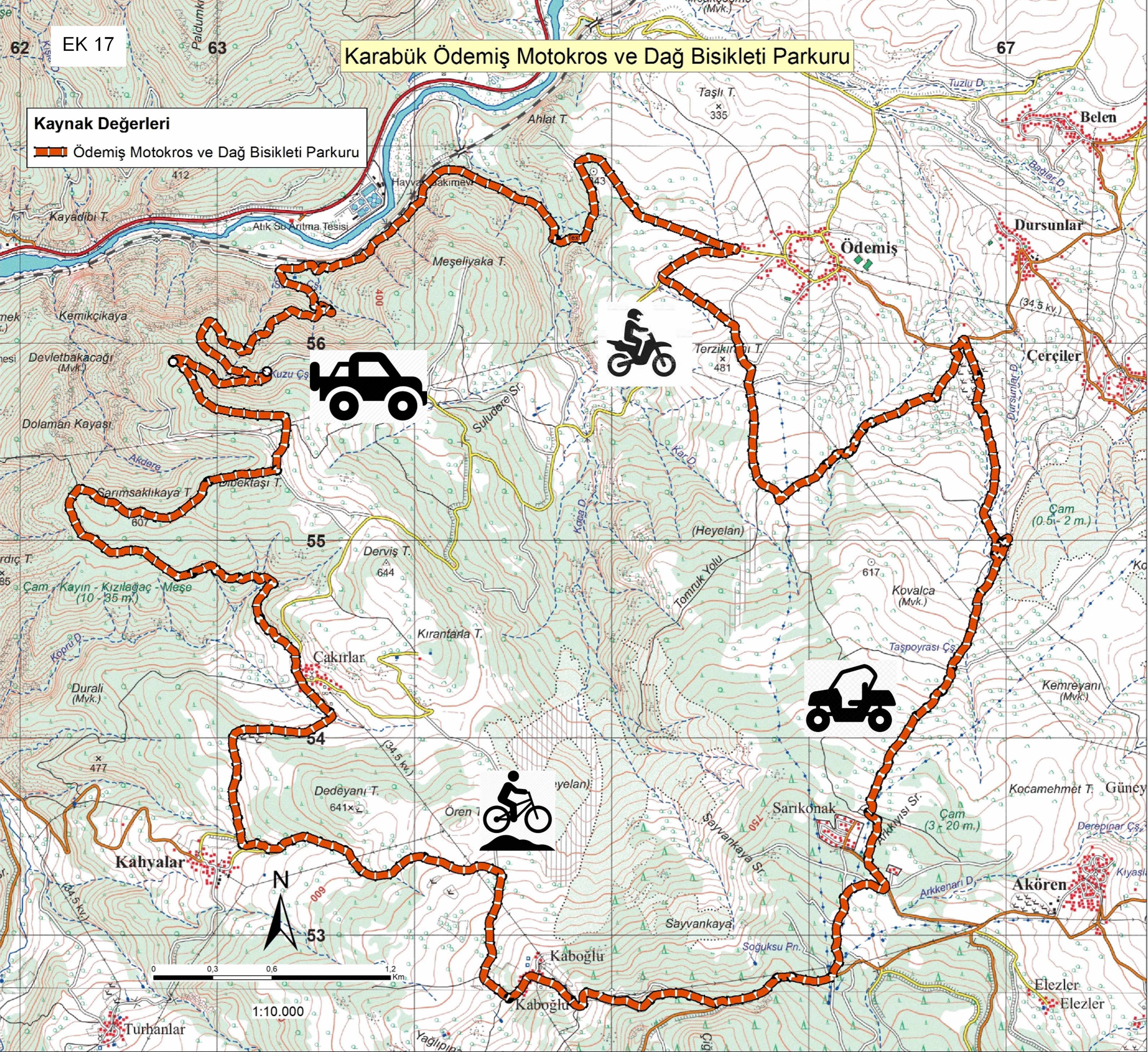
1:12.000

Karabük Ödemiş Motokros ve Dağ Bisikleti Parkuru

Kaynak Değerleri

Ödemiş Motokros ve Dağ Bisikleti Parkuru

0 0.3 0.6 1.2 Km

1:10.000

